OFFICIUM SANCTISSIMI CORPORIS CHRISTI A PRIMIS...

Chiesa cattolica

ni ad simpliciter usum 1840.

OFFICIUM
SANCTISSIMI
CORPORIS CHRISTI

A PRIMIS VESPERIS USQUE AD TOTAM
OCTAVAM FESTI

CUI ACCEDUNT

MODULI

PRO ANTIPHONIS
HYMNIS INVIT. AC RESPONSORIIS
IN VESPERIS ET MATUTINO
CUM MISSA

E Florentinæ Ecclesiæ Archetypis novissimæ excusi.

PRIMA EDITIO

FLORENTIAE MDCCCIII.

VENDIT ANTONIUS BRAZZINI.
Superioribus permittentibus.

IN FESTO CORPORIS CHRISTI.

Ad Vesperas.

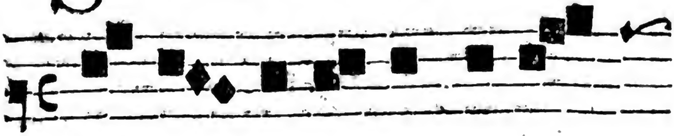
Pater noster. Ave Maria.

Deus in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto. Sicut erat in principio, & nunc, & semper: & in sæcula sæculorum, Amen. Alleluja.
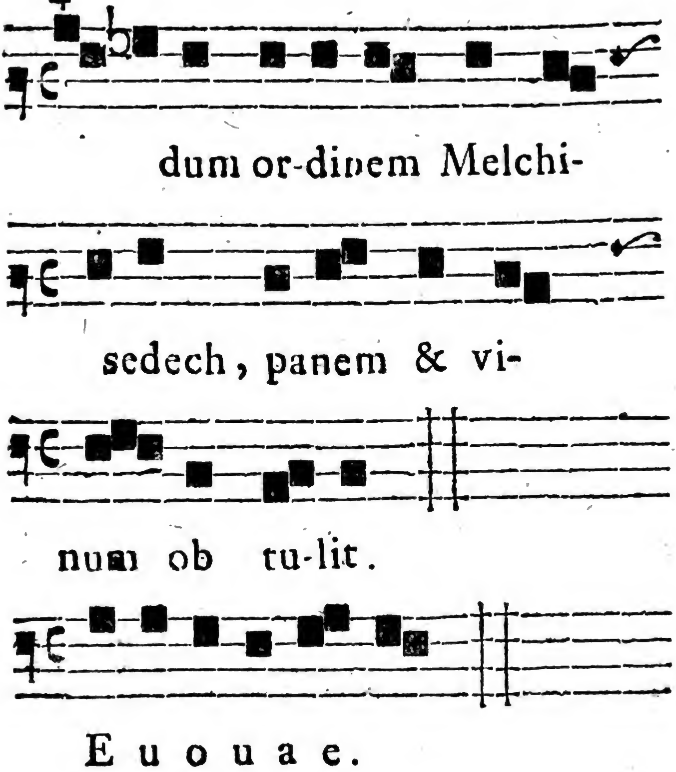
Antiphona.

Sa-cerdos in æter- num

Chri-stus Domi-nus se-cun-

Psalm. 109.

DIxit Dominus Domino meo: * sede a dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: * dominare in medio inimicorum tuorum.

Te

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus, & non pœnitebit eum: * tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

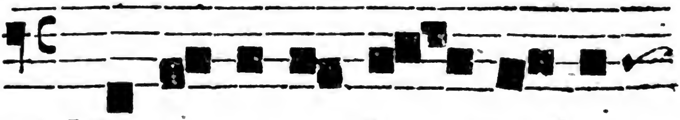
Dominus a dextris tuis, * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas: * conquassabit capita in terra multorum.

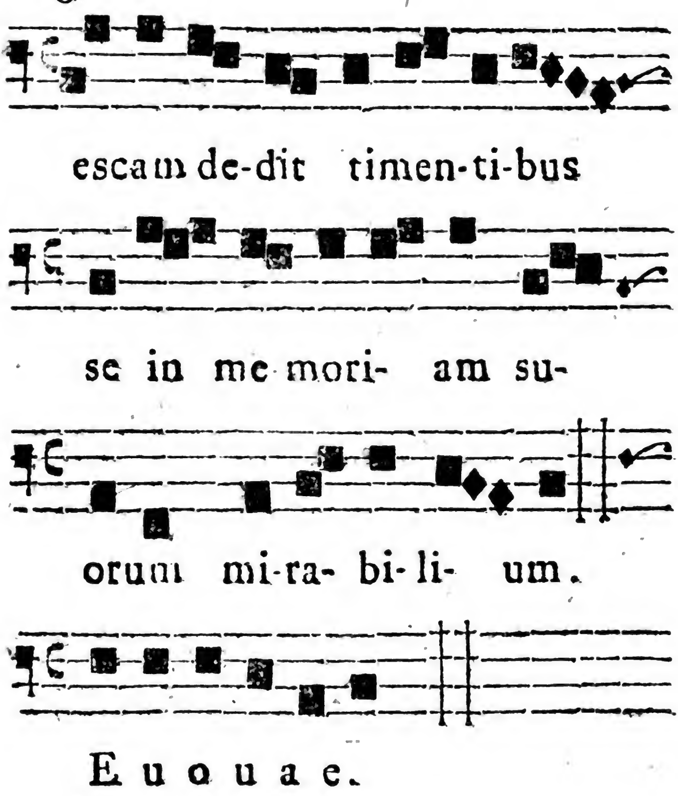
De torrente in via bibet: * propterea exaltabit caput.

Gloria Patri &c.

Ant. Sacerdos in æternum Christus Dominus secundum ordinem Melchisedech, panem & vinum obtulit. *Antiphona*.

MI- se- ra-tor Do- mi- nus

Psalm. 110.

COnfitebor tibi Domine in toto corde meo, * in consilio justorum, & congregatione.

Magna opera Domini: * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio & magnificentia opus ejus: * & justitia ejus manet in sæ-

sæculum sæculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors, & miserator Dominus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in sæculum testamenti sui: * virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem gentium: * opera manuum ejus veritas & judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in sæculum sæculi,* facta in veritate, & æquitate.

Redemptionem misit populo suo: * mandavit in æternum testamentum suum.
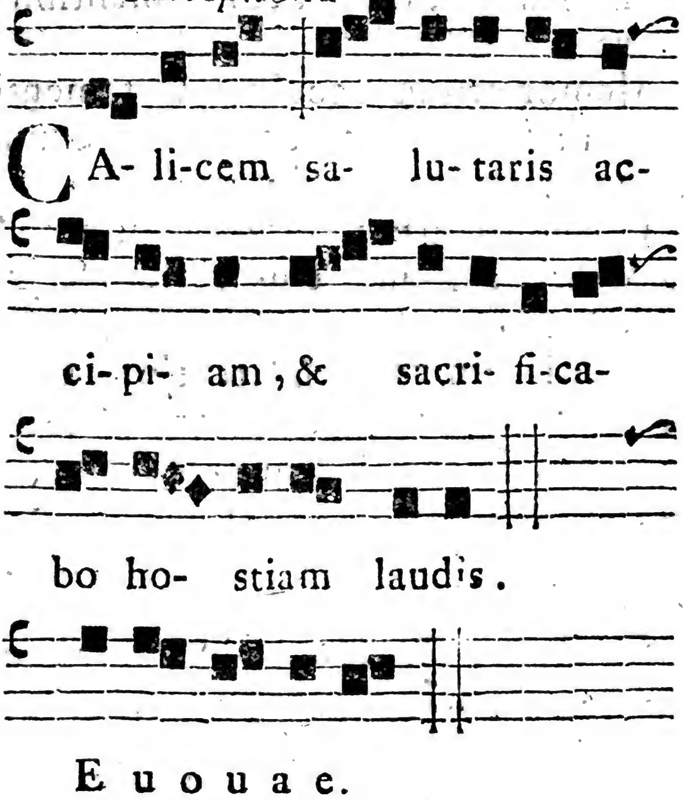
Sanctum, & terribile nomen ejus: * initium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum: * laudatio ejus manet in sæculum sæculi.

Gloria Patri &c.

Ant. Miserator Dominus escam dedit timentibus se in memoriam suorum mirabilium.

Antiphona
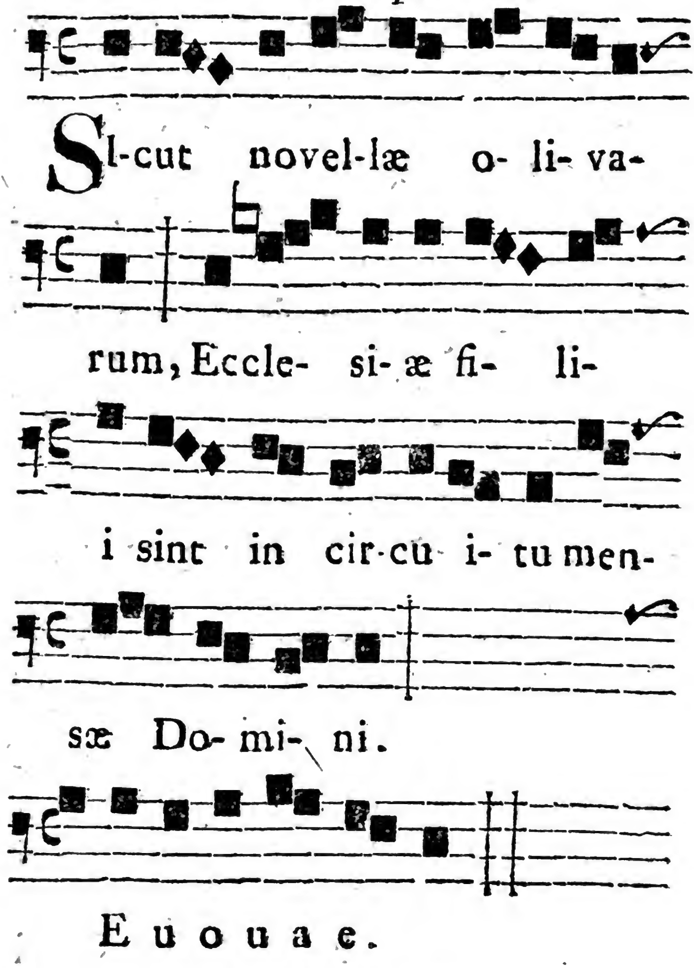

Psalm. 115.

CRedidi, propter quod locutus sum, * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * omnis homo mendax.
Quid retribuam Domino, * pro omnibus quæ retribuit mihi?
Calicem salutaris accipiam: * & nomen Domini invocabo.
Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus: * prætiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.
O Domine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.
Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis, * & nomen Domini invocabo.
Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: * in atriis domus Domini in medio tui Jerusalem.
Gloria Patri, & Filio, * & Spiritui sancto. Sicut erat &c.

Ant. Calicem salutaris accipiam & sacrificabo hostiam laudis.

Psalm. 115.

BEati omnes qui timent Dominum,* qui ambulant in viis ejus. Labores manuum tuarum quia man-

manducabis: * beatus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in lateribus domus tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum. * in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo, * qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion: * & videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ.

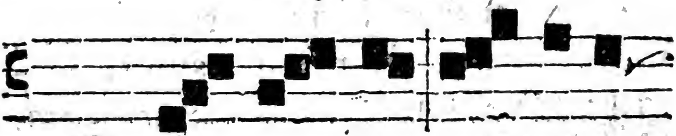
Et videas filios filiorum tuorum, * pacem super Israel.

Gloria Patri, & Filio, * & Spiritui sancto.

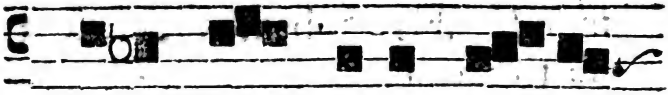
Sicut erat in principio &c.

Ant. Sicut novellæ olivarum, Ecclesiæ filii sint in circuitu mensæ Domini.

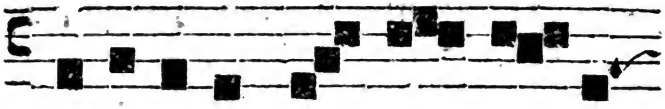
Antiphona.

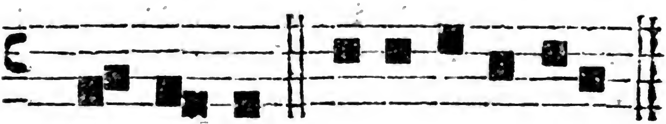
QUi pa- cem po- nit fi nes

nes Eccle- si- æ fru- men-

ti adi-pe sa- ti- at nos

Do-mi-nus. E u o u a e.

Psalm. 147.

LAuda Jerusalem Dominum: * lauda Deum tuum Sion.

Quoniam confortavit seras portarum tuarum: * benedixit filiis tuis in te,

Qui posuit fines tuos pacem: * & adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ: * velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nebulam sicut cinerem spargit.

Mit-

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?

Emittet verbum suum, & liquefaciet ea: * flabit spiritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob:* justitias, & judicia sua Israel.

Non fecit taliter omni nationi: * & judicia sua non manifestavit eis.
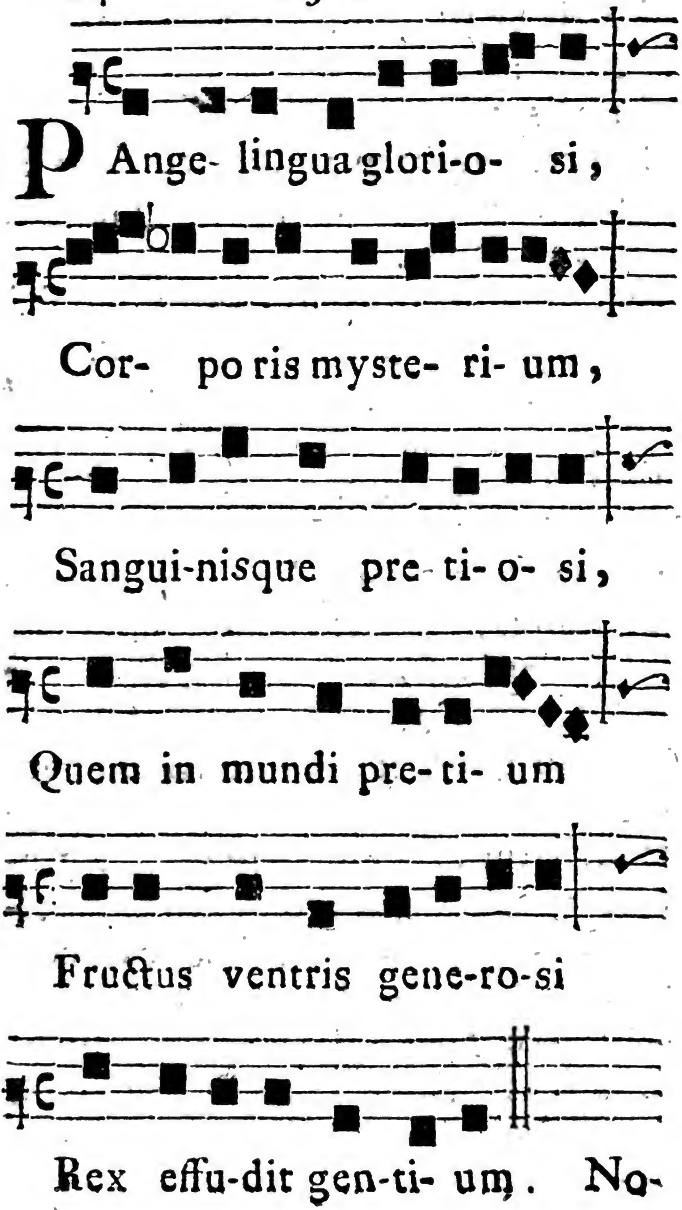
Gloria Patri &c.

Ant. Qui pacem ponit fines Ecclesiæ frumenti adipe satiat nos Dominus.

Capitulum. 1. *Cor.* 11. *c*

FRatres, Ego enim accepi a Domino quod & tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens fregit, & dixit: Accipite, & manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. ℟. Deo gratias.

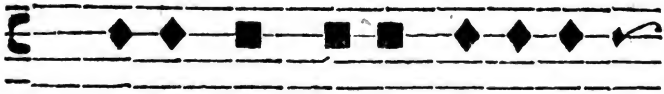
Hym-

PAnge- lingua glori-o- si,
Cor- po ris myste- ri- um,
Sangui-nisque pre- ti- o- si,
Quem in mundi pre- ti- um
Fructus ventris gene-ro-si
Rex effu-dit gen-ti- um. No-

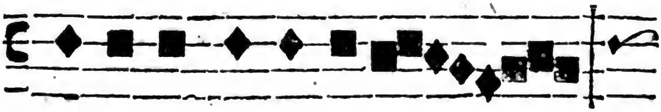
Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Virgine,
Et in mundo conversatus,
Sparso verbi semine.
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.
In supremæ nocte cœnae
Recumbens cum fratribus,
Observata lege plene
Cibis in legalibus,
Cibum turbae duodenae
Se dat suis manibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem efficit:
Fitque sanguis Christi merum,
Et si sensus deficit:
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.
Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Praestet fides supplementum
Sensuum defectui.

Ge-

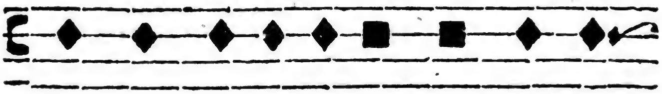
Genitori, Genitoque
Laus, & jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit & benedictio:
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio.
℟. Amen.

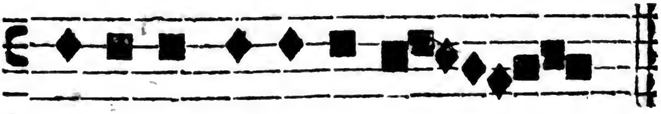
℣. P Anem de cœ-lo præsti-ti-

sti e- is, Alle.lu- ja.
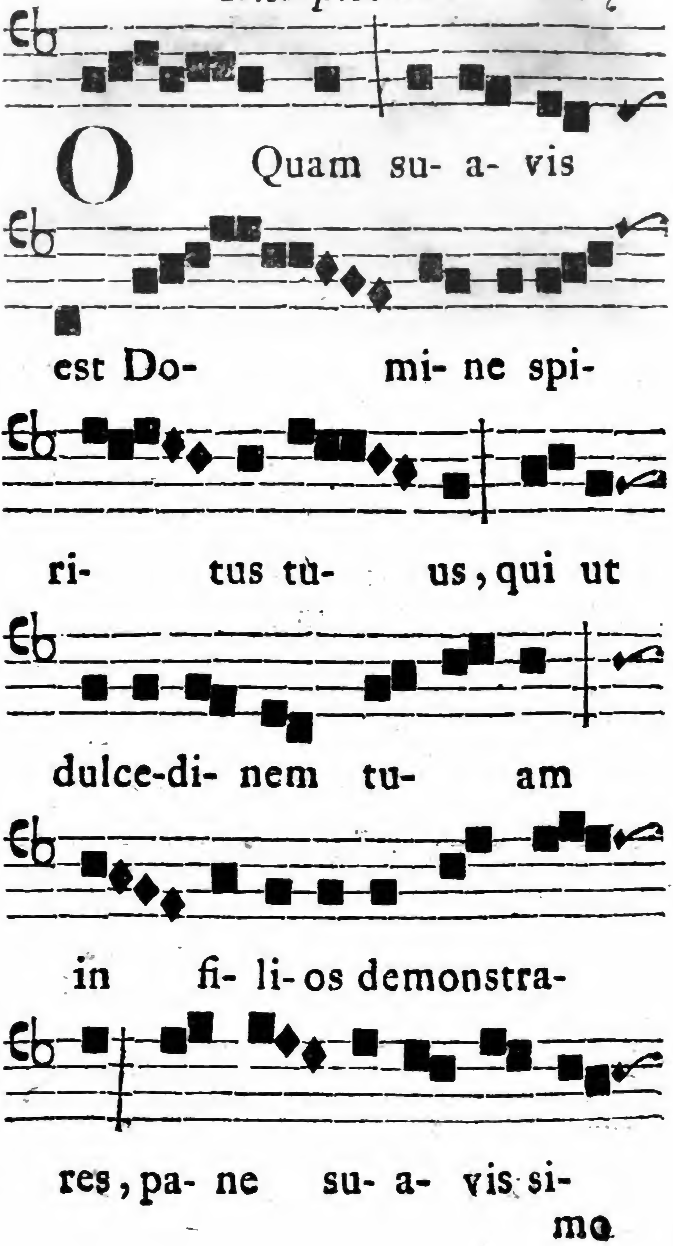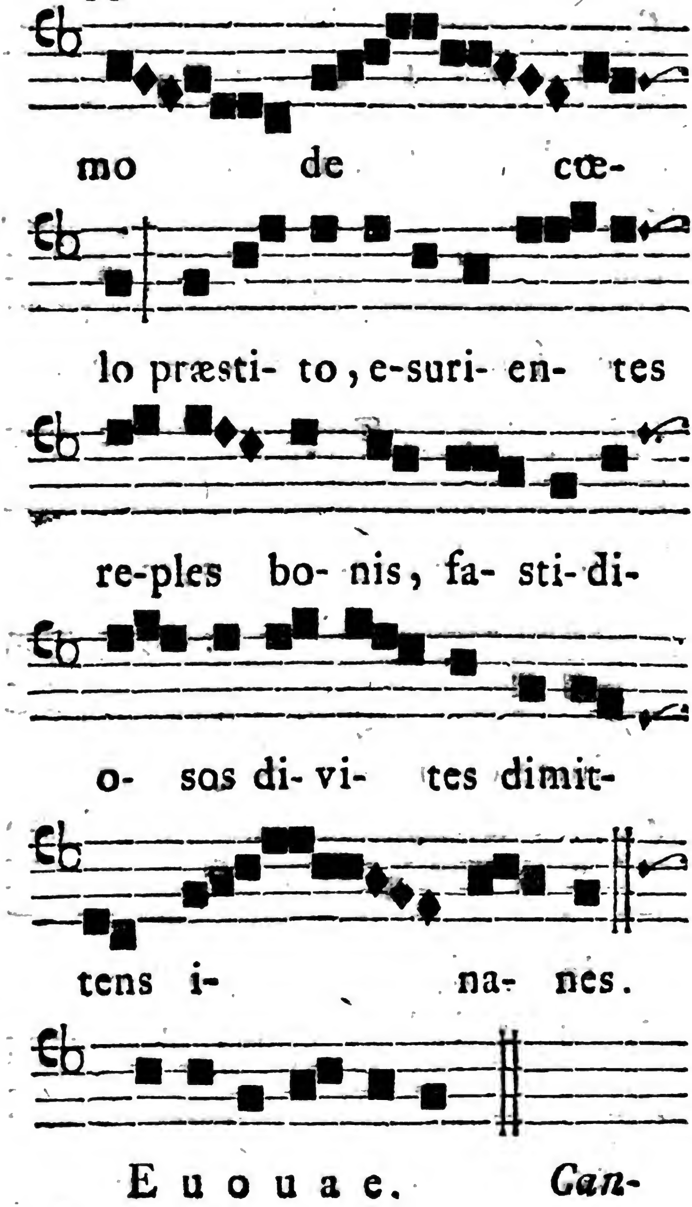

℟. Omne delectamen-tum in se

habentem, Alleluia.

An-

O Quam su- a- vis
est Do- mi- ne spi-
ri- tus tù- us, qui ut
dulce-di- nem tu- am
in fi- li- os demonstra-
res, pa- ne su- a- vis si-
mo

mo de cœ-
lo præsti- to, e-suri- en- tes
re-ples bo- nis, fa- sti-di-
o- sos di- vi- tes dimit-
tens i- na- nes.
E u o u a e.
Can-

Canticum B. Mariae Virg. Luc. I.

MAgnificat * anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suæ: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est: * & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in progenies: * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede: * & exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis: * & divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum, * recordatus misericordiae suae.

Sicut locutus est ad patres nostros, * Abraham, & semini ejus in saecula.

Glo-

Gloria Patri, & Filio, * & Spiritui sancto.

Sicut erat in principio, & nunc & semper, * & in saecula saeculorum Amen.

Ant. O quam suavis est Domine spiritus tuus, qui, ut dulcedinem tuam in filios demonstrares, pane suavissimo de cœlo praestito, esurientes reples bonis, fastidiosos divites dimittens inanes.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

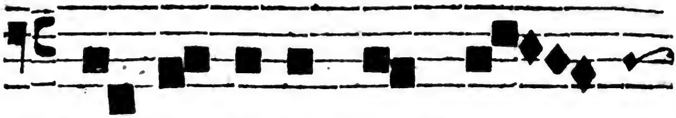
OREMUS.

DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili, passionis tuae memoriam reliquisti: tribue quaesumus, ita nos Corporis, & Sanguinis tui sacra mysteria venerari: ut redemptionis tuae fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre &c.

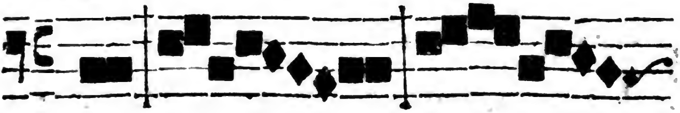
℣. Dominus vobiscum.

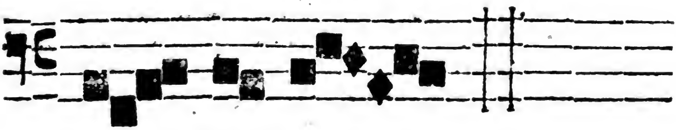
℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Be-

℣. Bene- di-ca-mus Do-

mi- no.

℟. Deo gratias.
℣. Fidelium animae per misericordiam Dei requiescant in pace.
℟. Amen.

Ad Completorium & per Horas in fine Hymnorum dicitur Jesu tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine. *Et similiter per totam Octavam.*

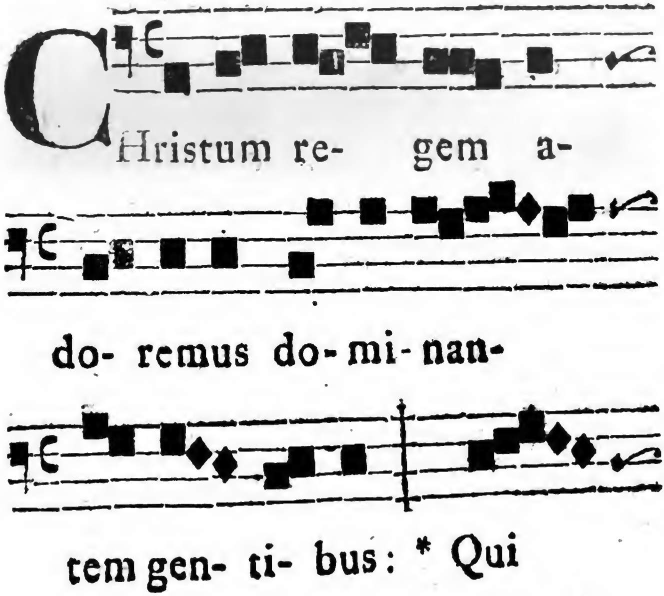
AD

AD MATUTINUM.
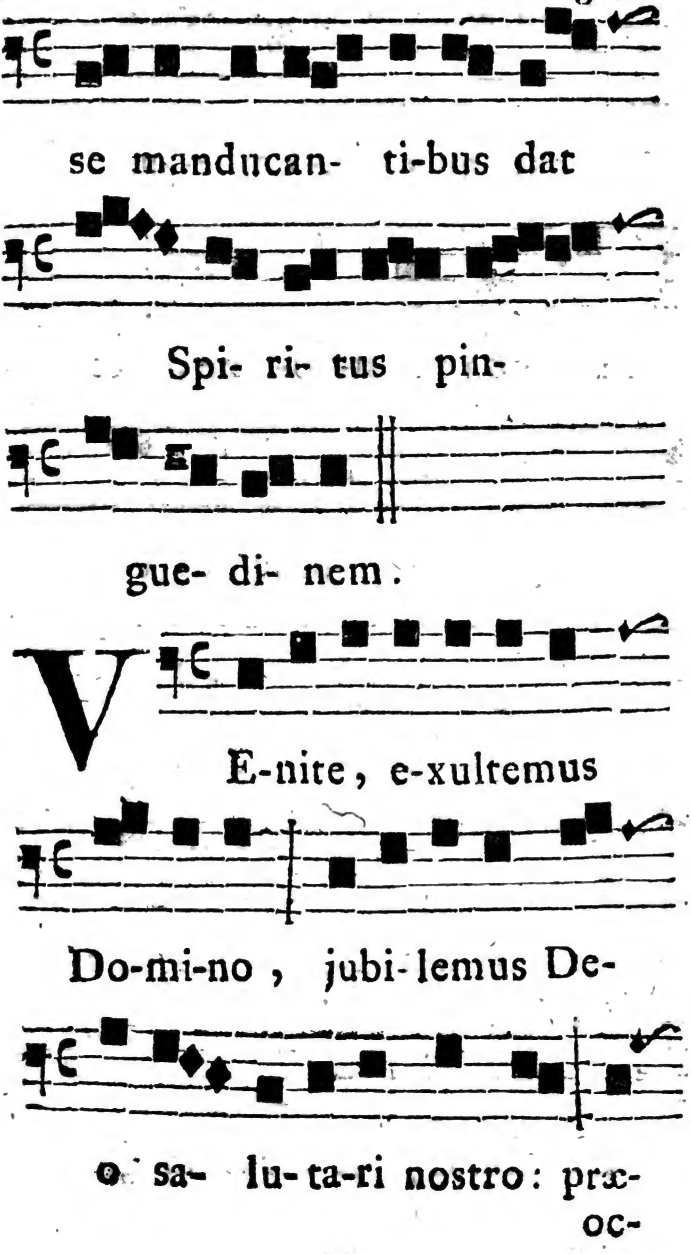
Pater. Ave. Credo.

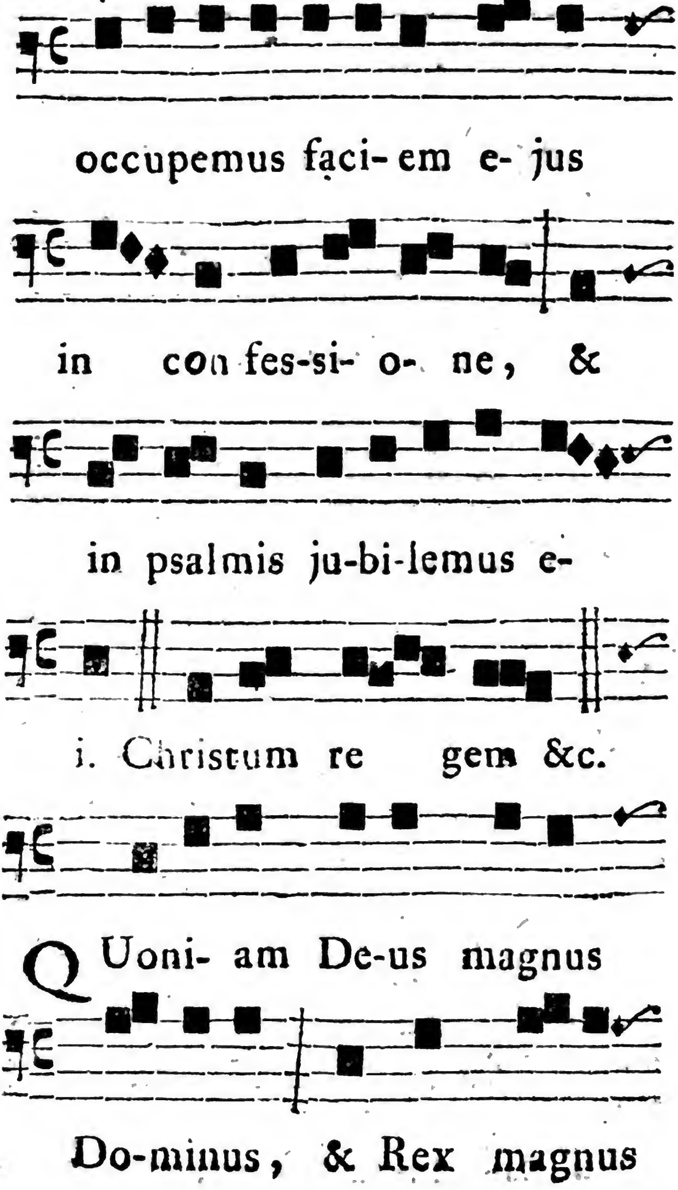
DOmine labia mea aperies. ℟. Et os meum annuntiabit laudem tuam. ℣. Deus in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri & Filio &c.
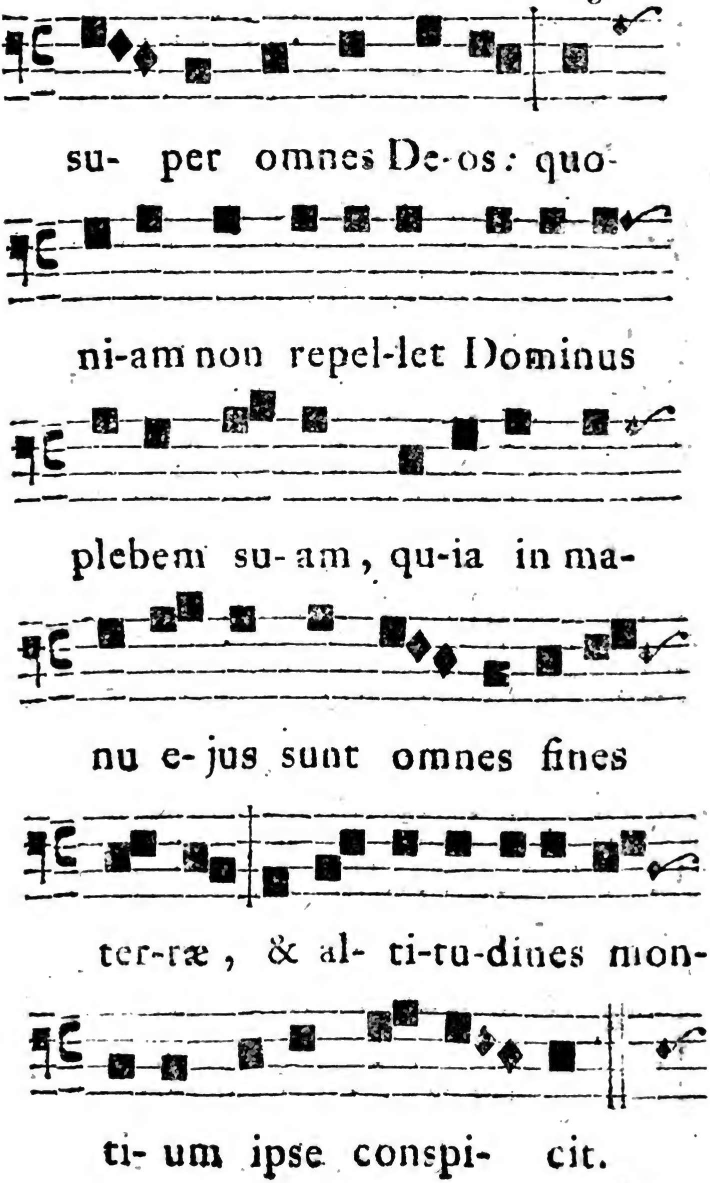
INVITATORIUM.
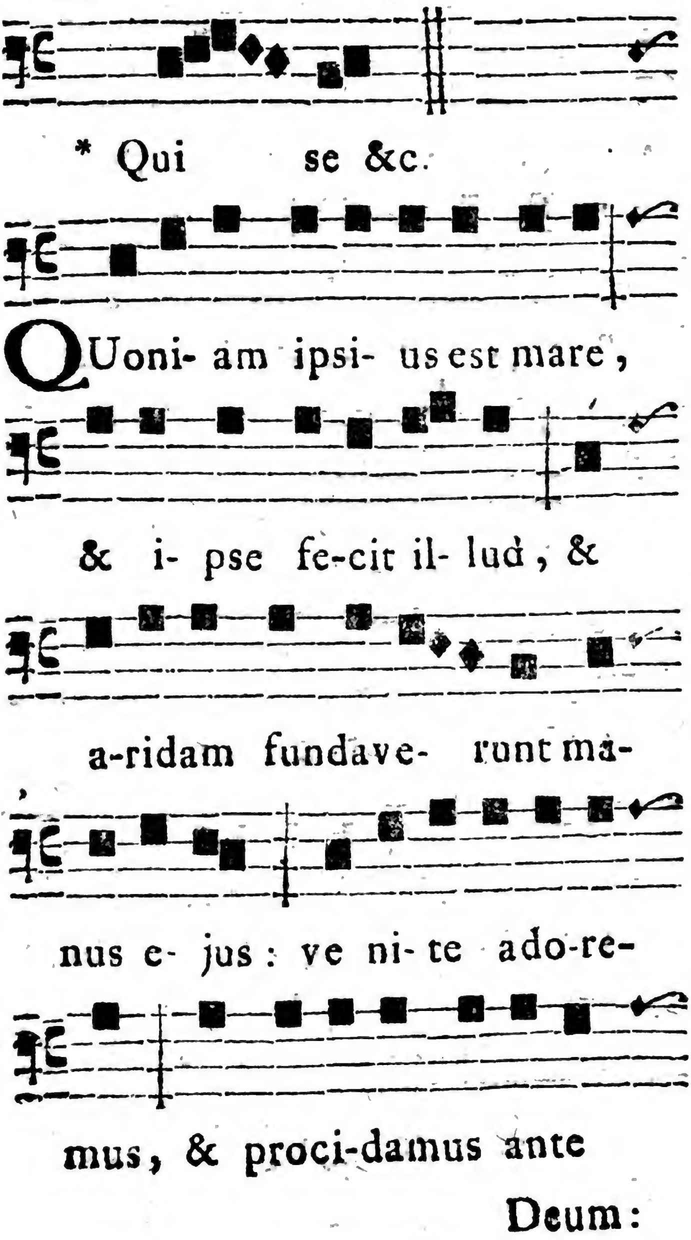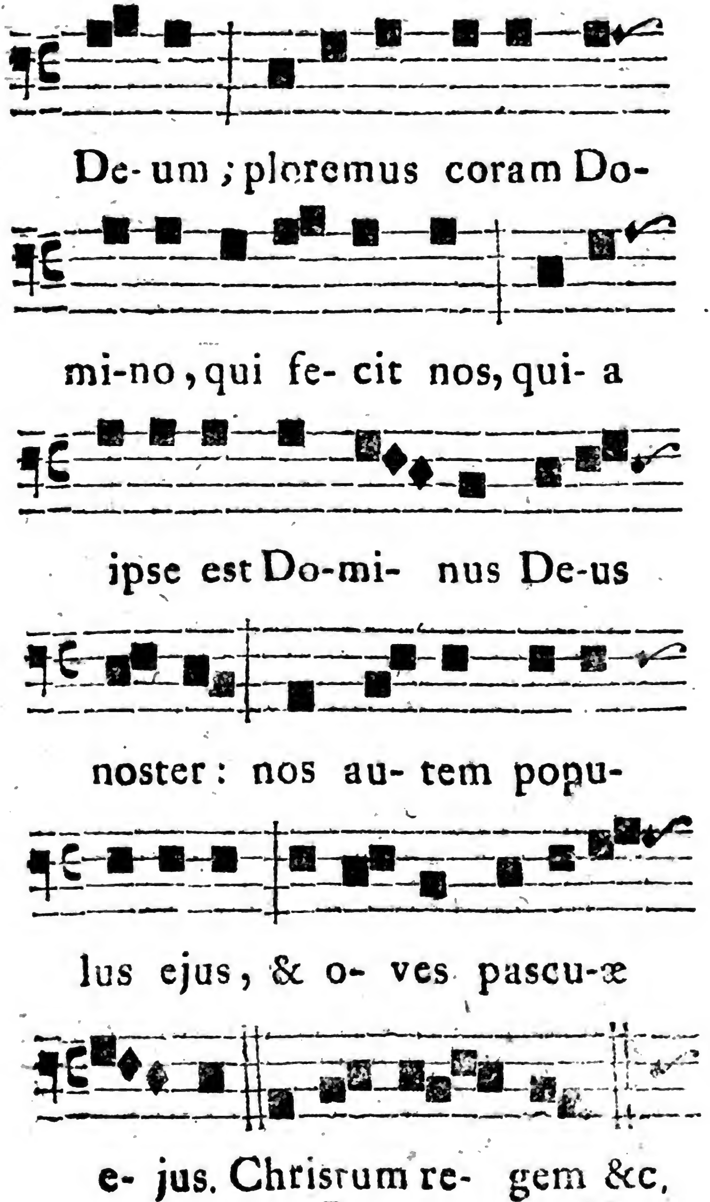

se
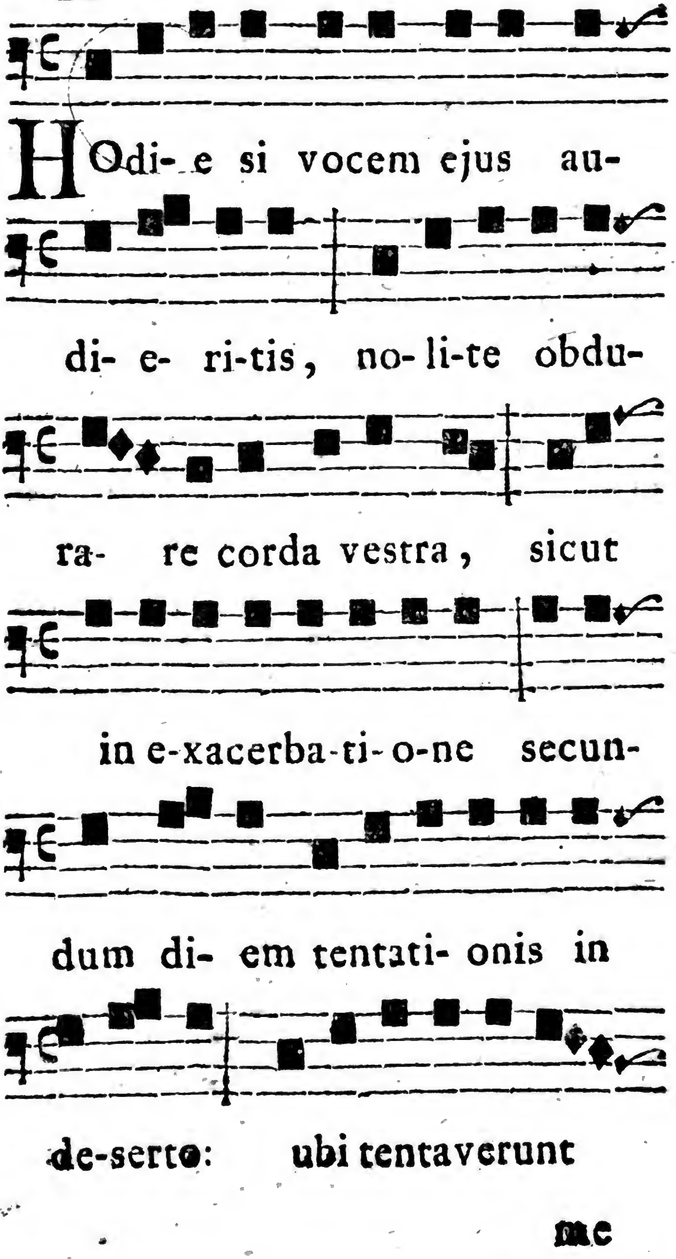

se manducan- ti-bus dat
Spi- ri- tus pin-
gue- di- nem.
V
E-nite, e-xultemus
Do-mi-no, jubi-lemus De-
o sa- lu-ta-ri nostro: præ-
oc-
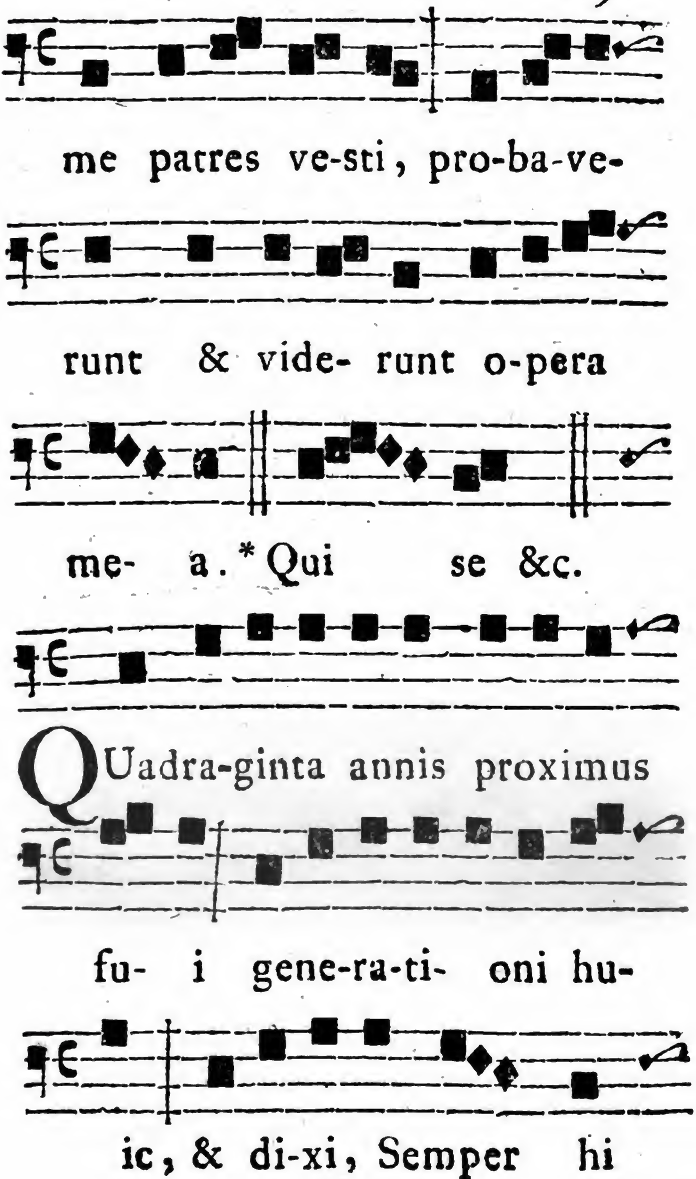

occupemus faci- em e- jus
in con fes-si- o- ne, &
in psalmis ju-bi-lemus e-
i. Christum re gem &c.
QUoni- am De-us magnus
Do-minus, & Rex magnus
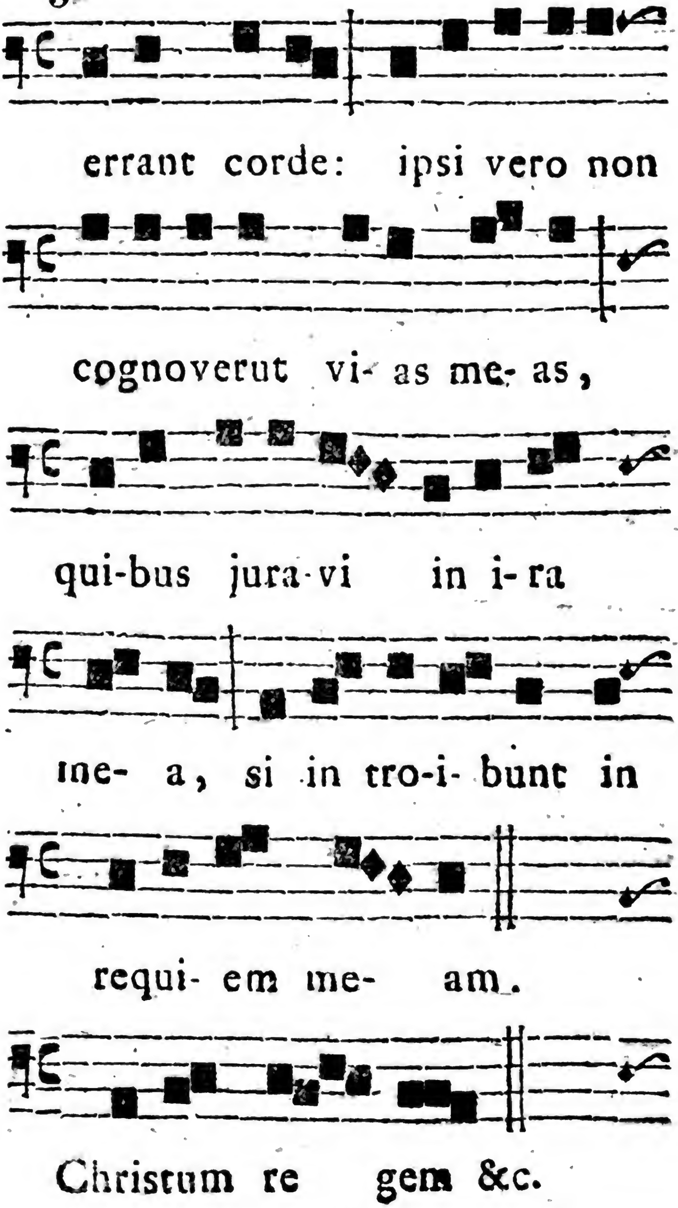

su- per omnes De-os: quo-
ni-am non repel-let Dominus
plebem su-am, qu-ia in ma-
nu e-jus sunt omnes fines
ter-ræ, & al- ti-tu-dines mon-
ti-um ipse conspi- cit.

* Qui se &c.
QUoni- am ipsi- us est mare,
& i- pse fe-cit il- lud, &
a-ridam fundave- runt ma-
nus e- jus: ve ni- te ado-re-
mus, & proci-damus ante
Deum:

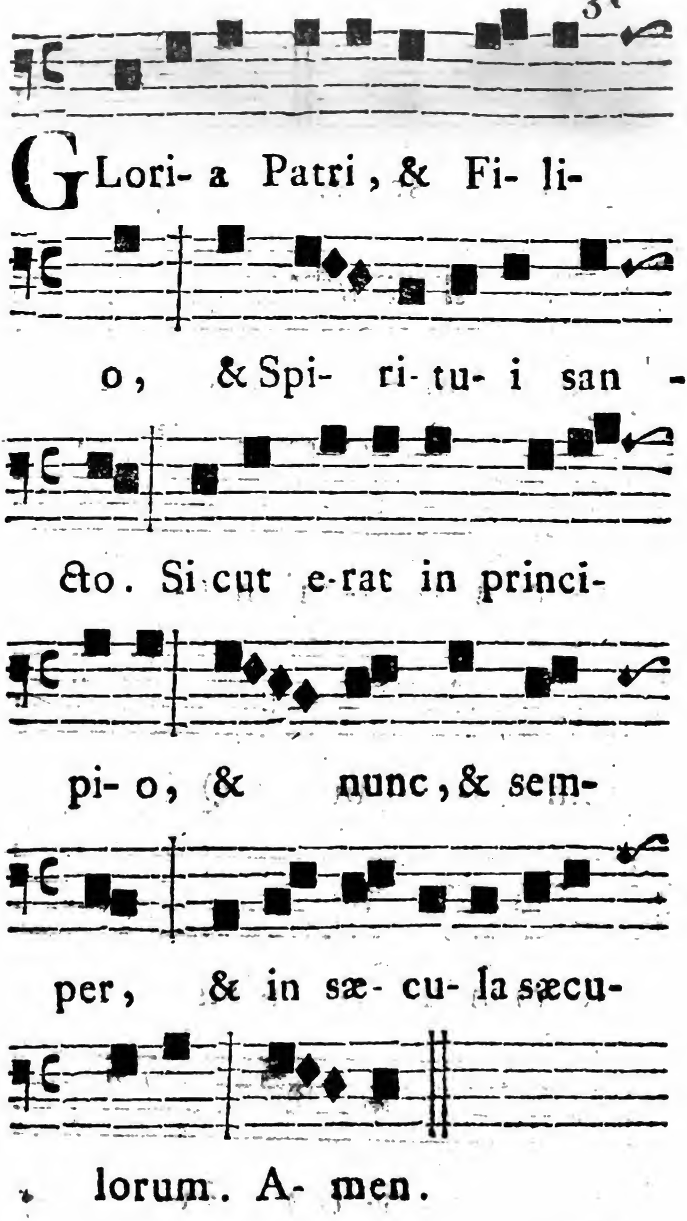

De- um ; ploremus coram Do-
mi-no , qui fe- cit nos, qui- a
ipse est Do-mi- nus De-us
noster : nos au- tem popu-
lus ejus , & o- ves pascu-æ
e- jus. Chrisrum re- gem &c.
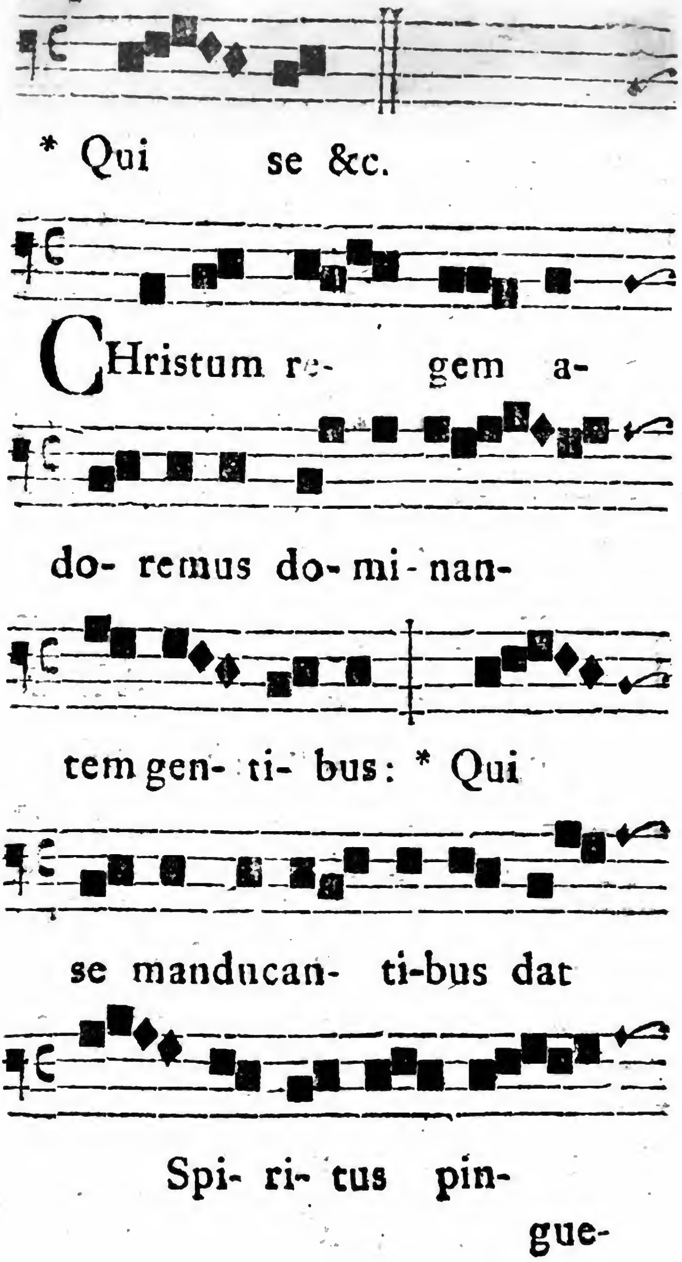

HOdi- e si vocem ejus au-
di- e- ri-tis, no- li-te obdu-
ra- re corda vestra, sicut
in e-xacerba-ti- o-ne secun-
dum di- em tentati- onis in
de-serto: ubi tentaverunt
me
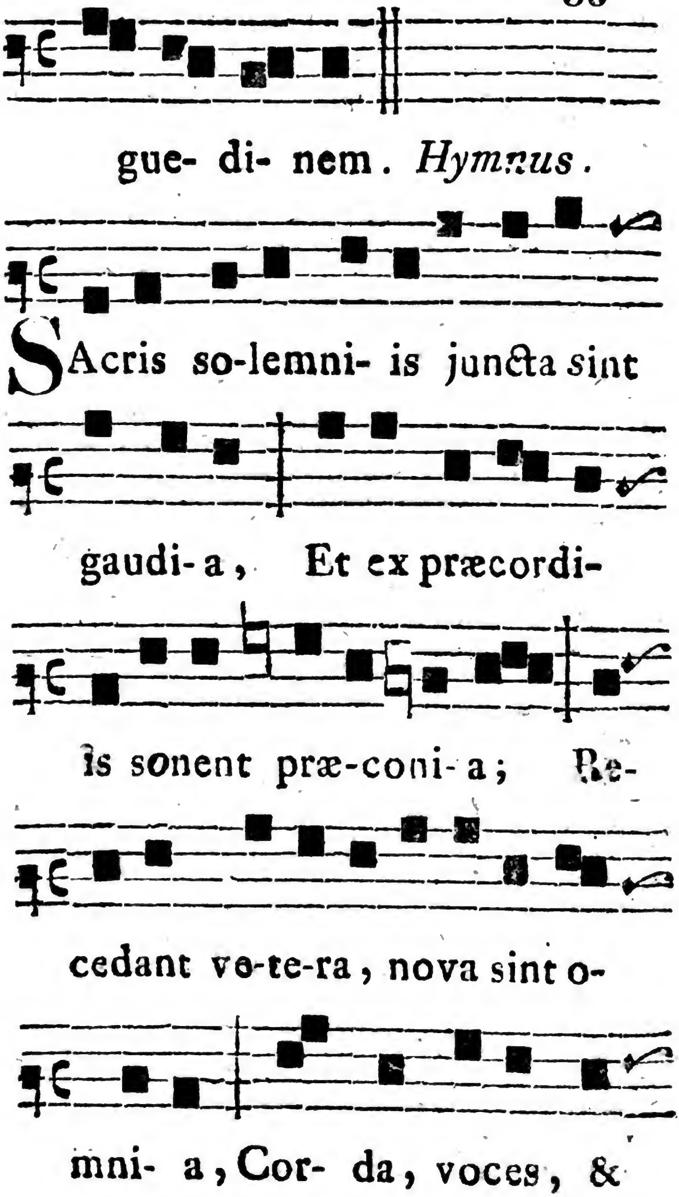

me patres ve-sti, pro-ba-ve-
runt & vide- runt o-pera
me- a. * Qui se &c.
QUadra-ginta annis proximus
fu- i gene-ra-ti- oni hu-
ic, & di-xi, Semper hi

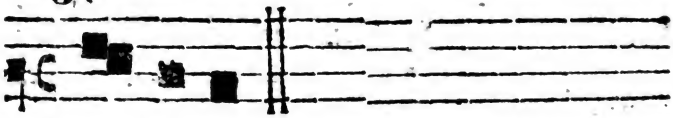

errant corde: ipsi vero non
cognoverut vi- as me- as,
qui-bus jura-vi in i-ra
me- a, si in tro-i- bunt in
requi- em me- am.
Christum re gem &c.

Glo-

GLori- a Patri, & Fi- li-
o, & Spi- ri- tu- i san -
cto. Si cut e-rat in princi-
pi- o, & nunc, & sem-
per, & in sæ- cu- la sæcu-
lorum. A- men.

* Qui se &c.
CHristum re- gem a-
do- remus do- mi - nan-
tem gen- ti- bus : * Qui
se manducan- ti-bus dat
Spi- ri- tus pin-
gue-

gue- di- nem. *Hymnus.*
SAcris so-lemni- is juncta sint
gaudi- a, Et ex præcordi-
is sonent præ-coni- a; Re-
cedant ve-te-ra, nova sint o-
mni- a, Cor- da, voces, &

o-pe-ra.

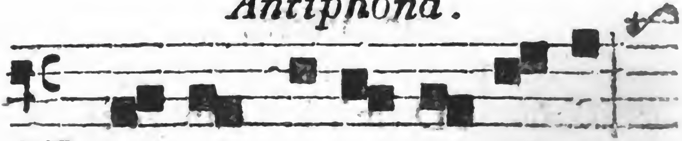
Noctis recolitur cœna novissima,
Qua Christus creditur agnum, & azyma,
Dedisse fratribus, juxta legitima
Priscis indulta patribus.
Post agnum typicum, explétis epulis.
Corpus Dominicum datum Discipulis,
Sic totum omnibus, quod totum singulis,
Ejus fatemur manibus.
Dedit fragilibus corporis ferculum,
Dedit & tristibus sanguinis poculum,
Dicens accipite quod trado vasculum,
Omnes ex eo bibite.
Sic Sacrificium istud instituit,
Cujus officium committi voluit

So-
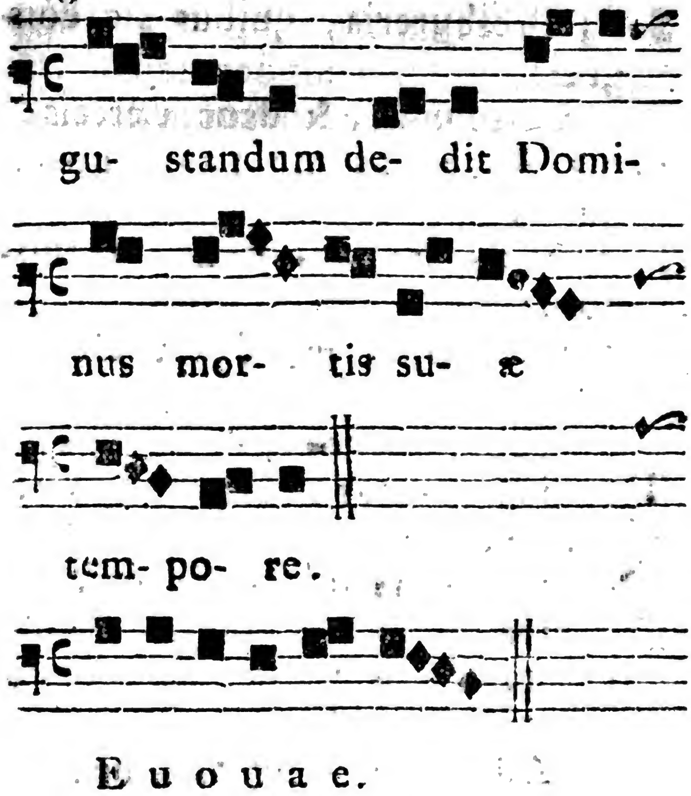
Solis Presbyteris, quibus sic congruit,
Ut sumant, & dent cæteris.
Panis Angelicus fit panis hominum,
Dat panis cœlicus figùris terminum:
O res mirabilis! manducat Dominum
Pauper, servus, & humilis.
Te trina Deitas, unaque poscimus:
Sic nos tu visita, sicut te colimus.
Per tuas semitas duc nos, quo tendimus,
Ad lucem, quam inhabitas
℟. Amen.

In primo Nocturno.

Antiphona.

FRu- ctum sa-lu- ti-fe- rum

Psalm. I.

BEatus vir qui non abiit in consilio impiorum, & in via peccatorum non stetit, * & in cathedra pestilentiæ non sedit.

Sed in lege Domini voluntas ejus, * & in lege ejus meditabitur die ac nocte.

Et

Et erit tamquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet: * & omnia quaecumque faciet prosperabuntur.

Non sic impii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus a facie terrae.

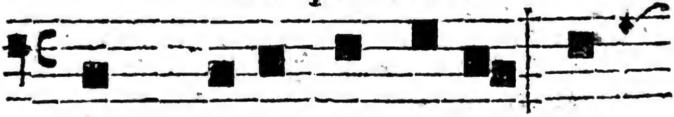
Ideo non resurgent impii in judicio: * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum: * & iter impiorum peribit.

Gloria Patri &c.

Ant. Fructum salutiferum gustandum dedit Dominus mortis suae tempore.

Antiphona.

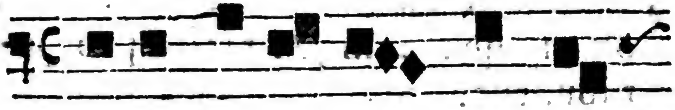

A Fructu fru-menti, &

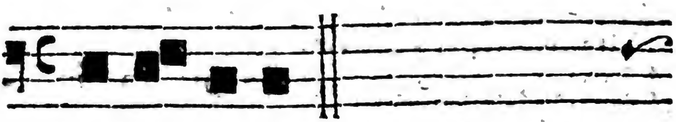
vi-

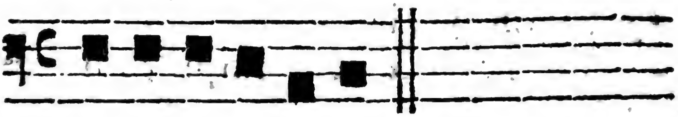
vi- ni multipli- ca- ti fi-

de- les, in pa-ce Chri- sti

requi- e- scunt.

E u o u a e.

Psalm. 4.

CUm invocarem, exaudivit me Deus justitiae meae: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserére mei, * & exaudi orationem meam

Filii hominum usquequò gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem,

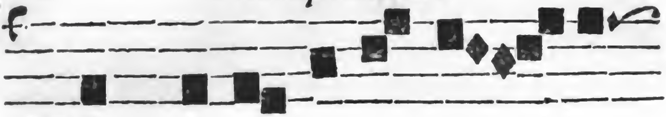
& quae-

& quaeritis mendacium?
Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me cum clamavero ad eum.
Irascimini, & nolite peccare: quae dicitis in cordibus vestris * in cubilibus vestris compungimini.
Sacrificate sacrificium justitiae, & sperate in Domino: * Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?
Signatum est super nos lumen vultus tui Domine: * dedisti laetitiam in corde meo.
A fructu frumenti, vini, & olei sui: * multiplicati sunt.
In pace in idipsum: * dormiam, & requiescam.
Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.
Gloria Patri &c.

Ant. A fructu frumenti, & vini multiplicati fideles, in pace Christi requiescunt.

An-

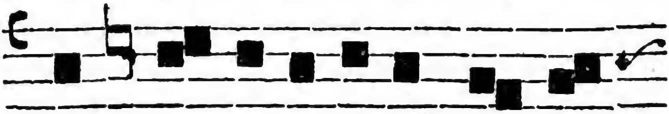
Antiphona.

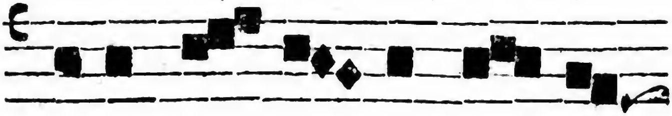
COmmuni- one- ca- li-

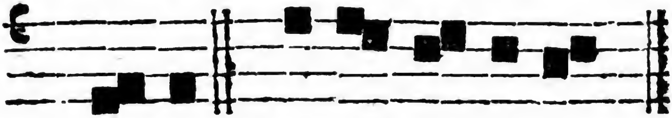
cis, quo De-us i-pse sumi-

tur: non vi-tu-lorum sangui-

ne, congre- ga- vit nos Do-

mi-nus. E u o u a e.

Psalm. 15.

COnserva me Domine, quoniam speravi in te: * Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bo-

bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus: * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei: * tu es, qui restitues hæreditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclaris: * etenim hæreditas mea præclara est mihi.

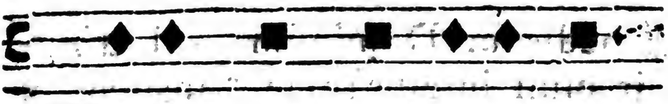
Benedicam Dominum [illegible] it mihi intellectum: [illegible] usque ad noctem incre[illegible] renes mei [illegible]

Providebam D[illegible] ctu meo sem[illegible] dextris est mihi [illegible]

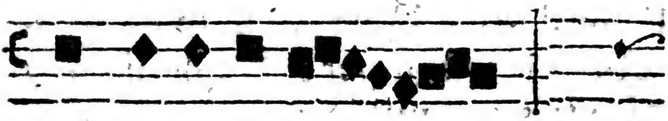
Propter hoc lætatu[illegible]

& exultavit lingua mea: * insuper & caro mea requiescet in spe.
Quoniam non derelinques animam meam in inferno: * nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.
Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplebis me lætitia cum vultu tuo; * delectationes in dextera tua usque in finem.
Gloria Patri, & Filio, * & Spiritui sancto &c.

Ant. Communione calicis, quo Deus ipse sumitur: non vitulorum sanguine, congregavit nos Dominus.

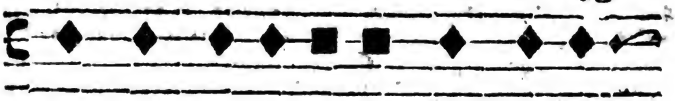

℣. PAnem cœ- li dedit e-

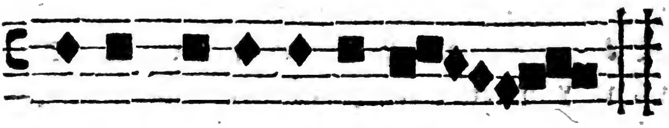

is, alle-lu-ja.

℟. Pa

℟. Panem Angelorum manduca-

vit homo , allelu- ja.

Pater noster. *secreto usque ad*
℣. Et ne nos inducas in tentationem,
℟. Sed libera nos a malo.

Absolutio.

EXaudi Domine Jesu Christe preces servorum tuorum, & miserere nobis: qui cum Patre, & Spiritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

℣ Jube domne benedicere.

Ben. Benedictione perpetua benedicat nos Pater æternus.

℟. Amen.

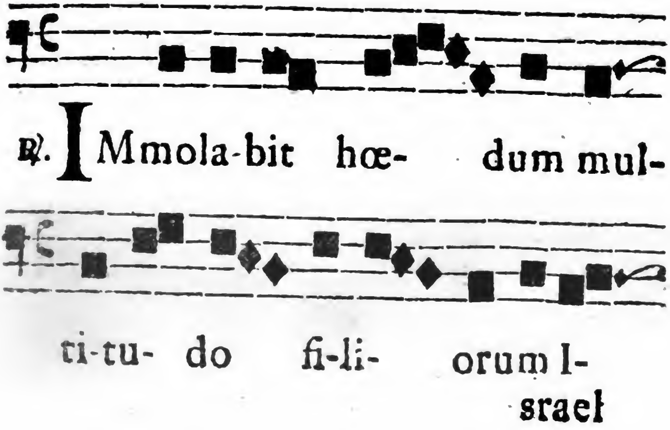
De
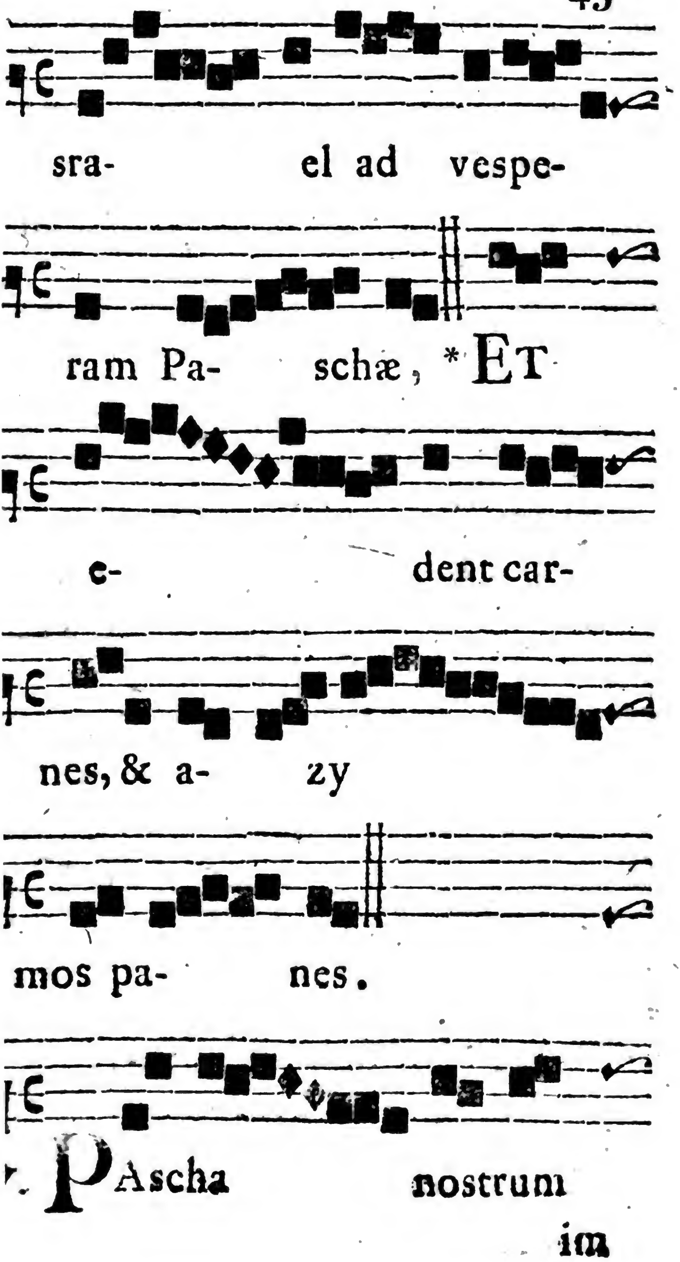
De Epistola prima B. Pauli Apostoli ad Corinthios.
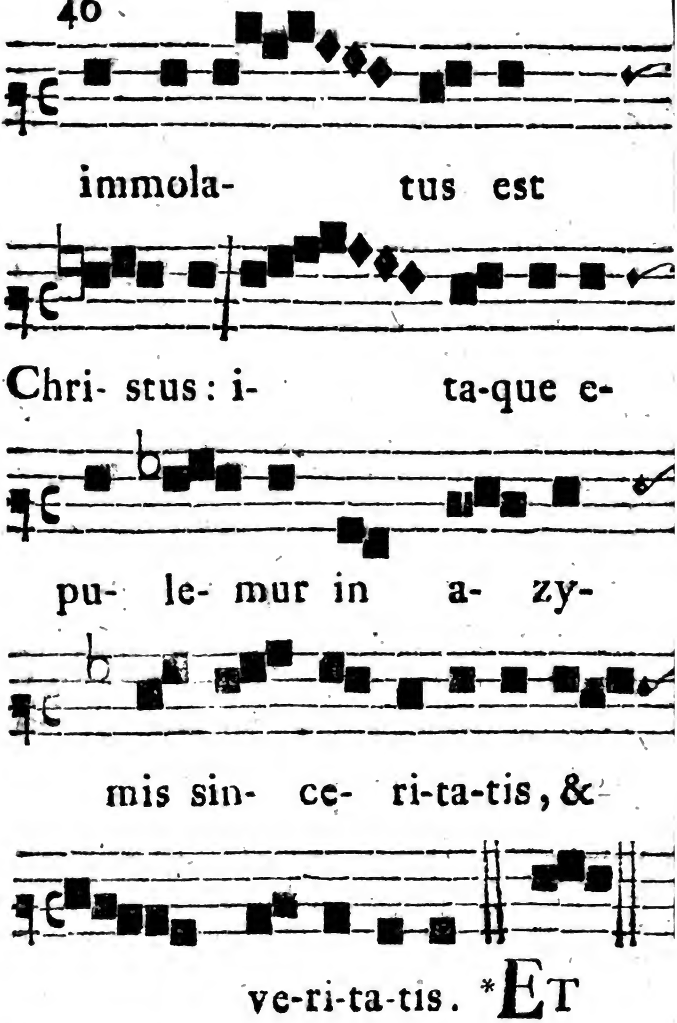
Lectio I. *Cap.* II. *d.*

COnvenientibus vobis in unum, jam non est Dominicam cœnam manducare. Unusquisque enim suam cœnam præsumit ad manducandum. Et alius quidem esurit, alius autem ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum, & bibendum? Aut Ecclesiam Dei contemnitis, & confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo. Tu autem Domine miserere nobis.

℟. Deo gratias.

sra- el ad vespe-
ram Pa- schæ, * Et
e- dent car-
nes, & a- zy
mos pa- nes.
℣. Pascha nostrum
im

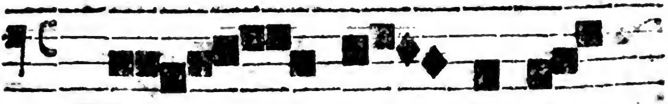
℣. Jube domne benedicere.
Ben. Unigenitus Dei Filius nos benedicere & adjuvare dignetur.

℟. Amen.

Le-
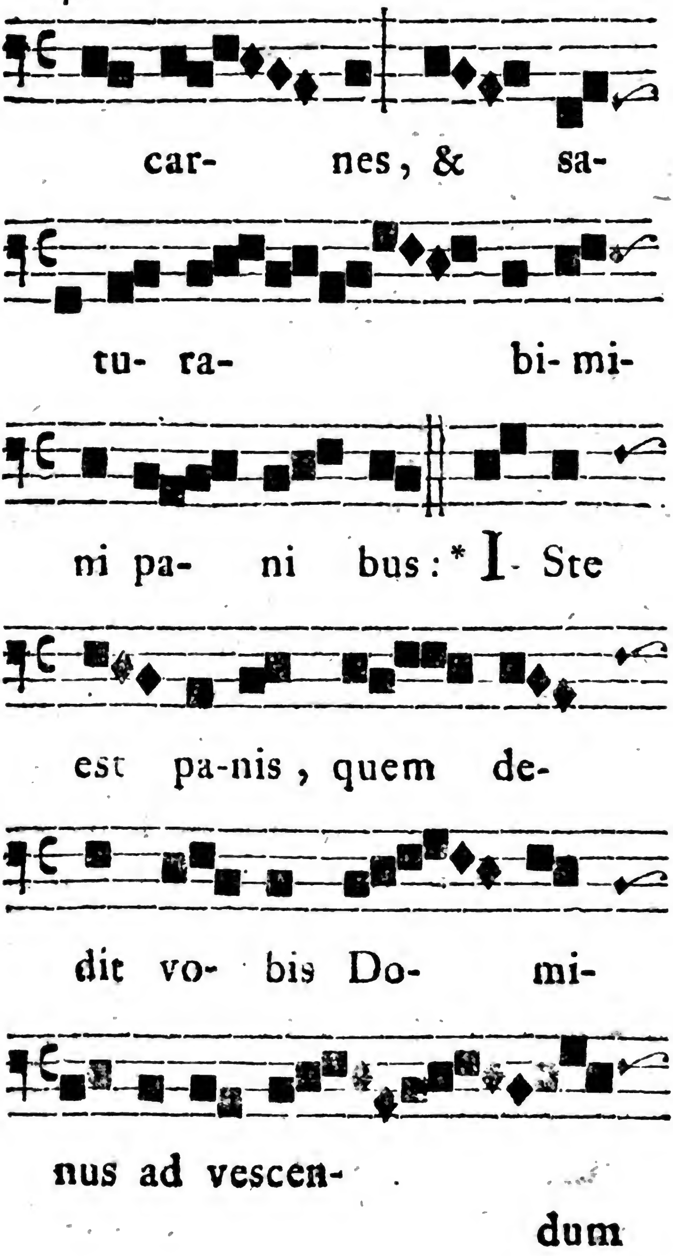
Lectio 2
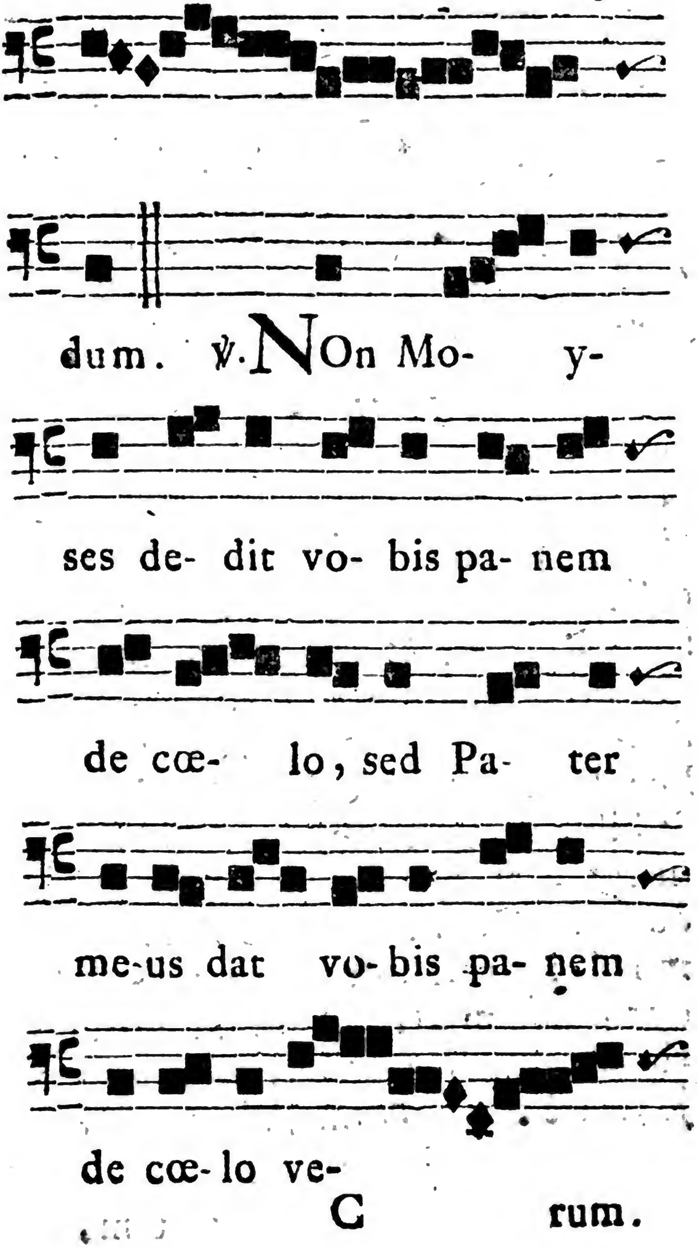
EGo enim accèpi a Domino quod & tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebàtur, accèpit panem, & gratias agens fregit, & dixit: Accipite, & manducàte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradètur: hoc facite in meam commemoratiònem. Similiter & calicem, postquam cœnàvit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: hoc facite quotiescumque bibètis in meam commemoratiònem . Quotiescumque enim manducàbitis panem hunc, & calicem bibètis: mortem Domini annuntiàbitis donec veniat Tu autem Domine miserère nobis . ℟. Deo gratias.

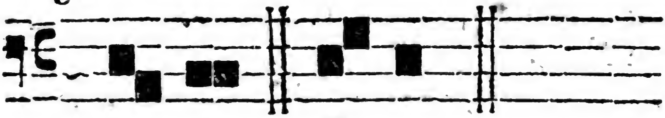

Co- me- détis

car-

car- nes, & sa-
tu- ra- bi- mi-
ni pa- ni bus: * I- Ste
est pa-nis, quem de-
dit vo- bis Do- mi-
nus ad vescen-
dum

dum. ℣. NOn Mo- y-
ses de- dit vo- bis pa- nem
de cœ- lo, sed Pa- ter
me-us dat vo- bis pa- nem
de cœ- lo ve-
C rum.

rum. * ISte &c.

℣. Jube domne benedicere.
Ben. Spiritus sancti gratia illuminet sensus & corda nostra. ℟. Amen.

Lectio 3.

ITaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis, & sanguinis Domini. Probet autem se ipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat, & bibit indigne judicium sibi manducat, & bibit, non dijudicans corpus Domini. Ideo inter vos multi infirmi, & imbecilles, & dormiunt multi. Quod si nosmetipsos dijudicarèmus, non utique judicarèmur. Dum judicàmur au-

tem,

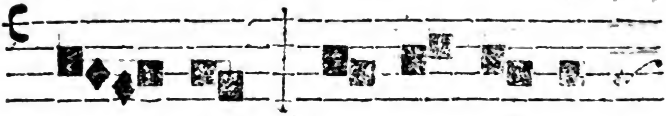
tem, a Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

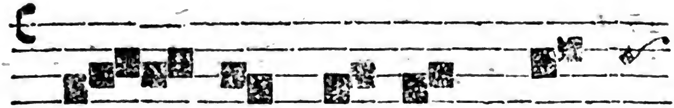
℟. RESpexit E li-

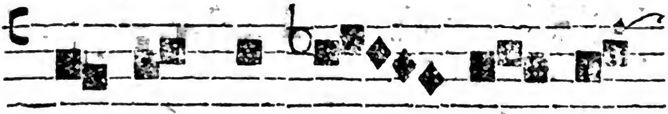
as ad ca- put su-

um subci- ne- ri
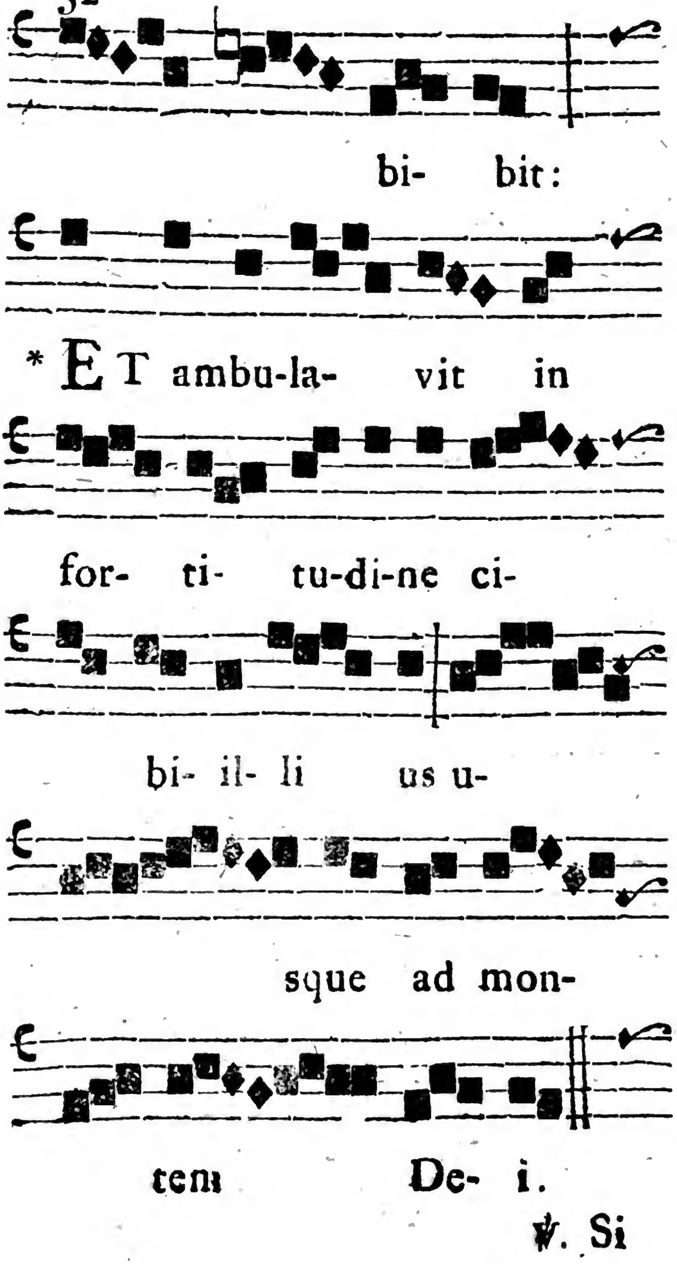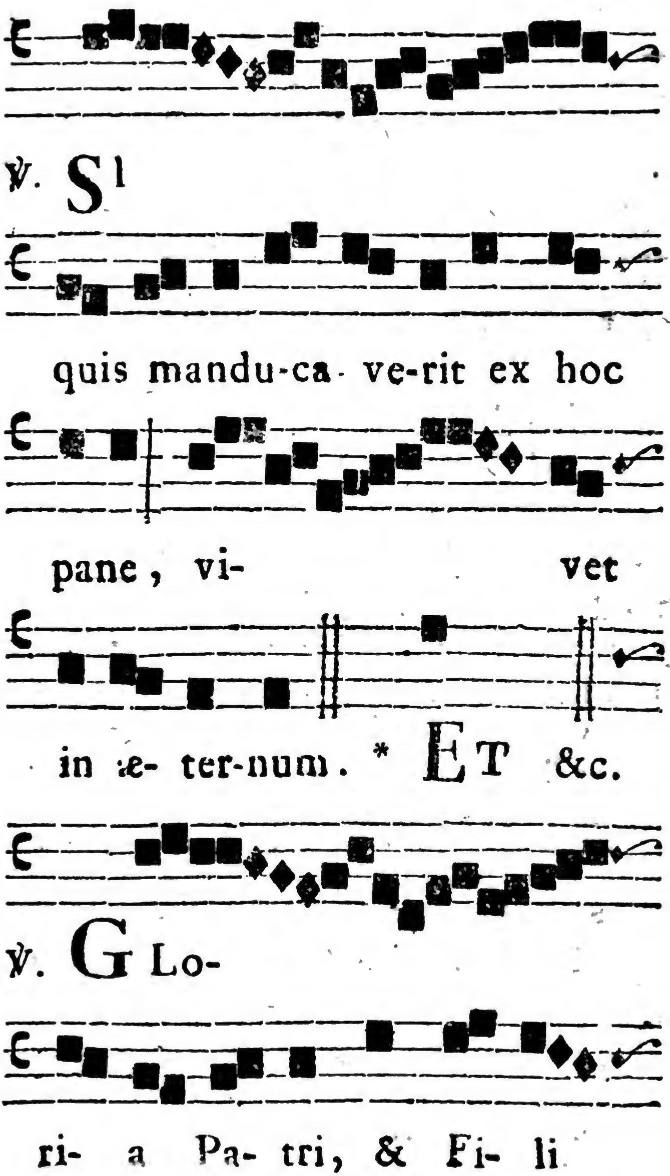

ci- um pa- nem: qui

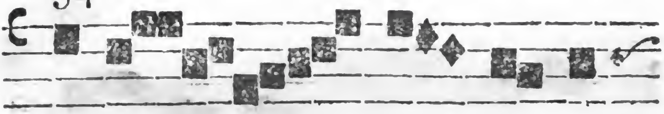

surgens co-me- dit, &

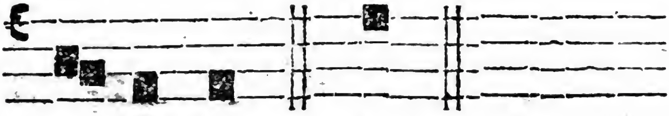
 bi-

bi- bit:
* ET ambu-la- vit in
for- ti- tu-di-ne ci-
bi- il- li us u-
sque ad mon-
tem De- i.
℣. Si

℣. SI
quis mandu-ca- ve-rit ex hoc
pane, vi- vet
in æ- ter-num. * ET &c.
℣. GLo-
ri- a Pa- tri, & Fi- li o,

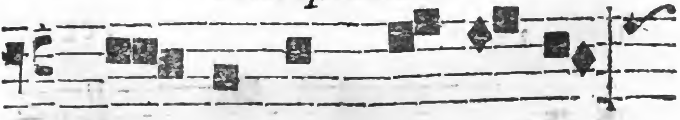
o & Spi- ri- tu-

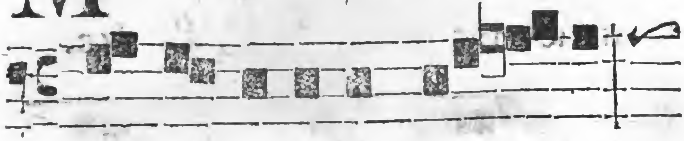
i sancto * Et &c.

In Secundo Nocturno.

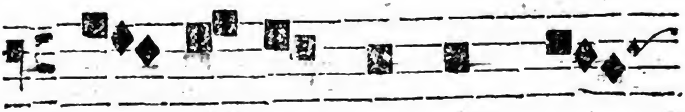
Antiphona.

ME- mor sit Do- mi- nus

sa-cri- fi-ci- i no- stri,

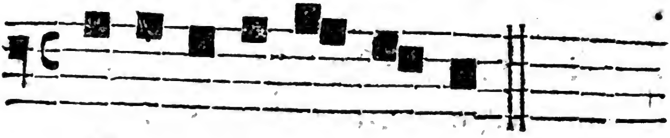

& ho- lo- caustum no-

strum

strum pin gue fi- at.

E u o u a e.

Psalm. 19.

EXaudiat te Dominus in die tribulationis: * protegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto: * & de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui: * & holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum: * & omne consilium tuum confirmet.

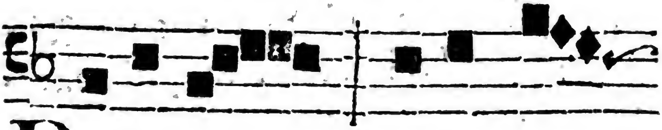
Lætabimur in salutari tuo: * & in nomine Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: * nunc cognovi quo-
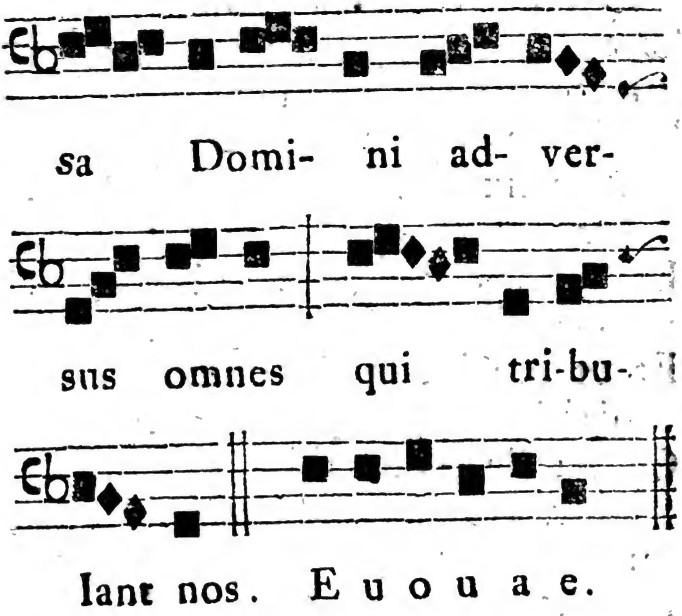
niam salvum fecit Dominus Christum suum.
Exaudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentatibus salus dexteræ ejus.
Hi in curribus, & hi in equis: * nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.
Ipsi obligati sunt, & ceciderunt: * nos autem surreximus, & erecti sumus.
Domine salvum fac regem: * & exaudi nos in die, qua invocaverimus te.
Gloria Patri, & Filio &c.

Ant. Memor sit Dominus sacrificii nostri, & holocaustum nostrum pingue fiat.

Antiphona.

PAra- tur nobis men-

Psalm. 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco pascuæ ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me: * animam meam convertit

Deduxit me super semitas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam, & si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala: * quoniam tu mecum es.

Virga tua, & baculus tuus, * i-

ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam * adversus eos qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum: * & calix meus inebrians quam præclarus est!

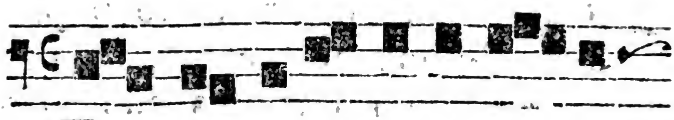
Et misericordia tua subsequetur me: * omnibus diebus vitæ meæ.

Et ut inhabitem in domo Domini: * in longitudinem dierum.

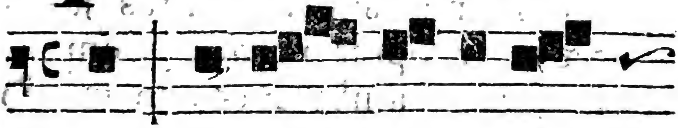
Gloria Patri, & Filio &c.

Ant. Paratur nobis mensa Domini adversus omnes qui tribulant nos.

Antiphona.

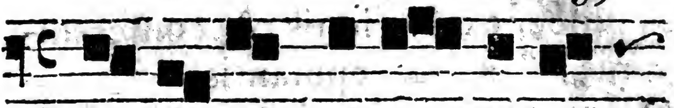

IN vo- ce e- xulta-ti- o-

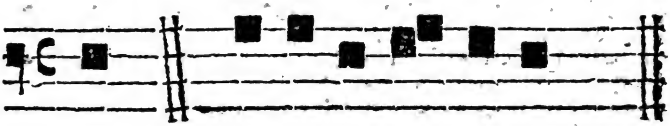

nis re-so- nent epu-

lan-

lan- tes in mensa Domi-

ni. E u o u a e.

Psalm. 41

QUemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum : * ita desiderat anima mea ad te Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum: * quando veniam. & apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lachrymæ meæ panes die, ac nocte: * dum dicitur mihi quotidie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordatus sum, & effudi in me animam meam, * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei:

In voce exultationis, & confessionis, * sonus epulantis.

Quare tristis es anima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Ad meipsum anima mea conturbata est: * propterea memor ero tui de terra Jordanis, & Hermoniim a monte modico.

Abyssus abyssum invocat. * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam: * & nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Susceptor meus es.

Quare oblitus es mei? * & quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea, ex-

pro-

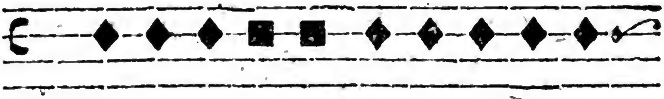
probraverunt mihi * qui tribulant me inimici mei.

Dum dicunt mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es anima mea? & quare conturbas me?

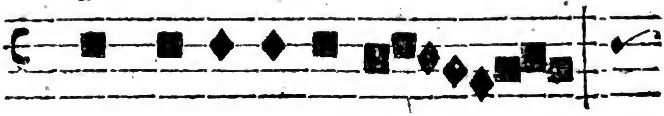
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Gloria Patri &c.

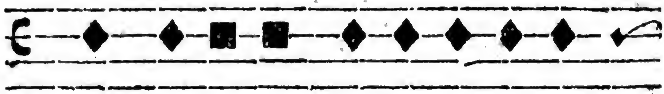
Ant. In voce exultationis resonent epulantes in mensa Domini

℣. Ciba-vit illos ex adi-pe fru-

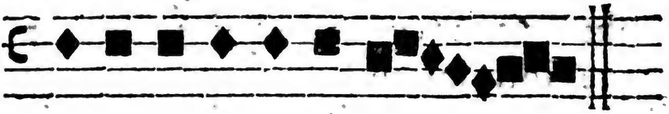

men-ti, alle-lu-ja.

℟. Et de petra, melle sa-tu-ra-

vit

vit e-os, allelu-ja.

Pater noster. *secreto usque ad*
℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.

Absolutio.

IPsius pietas & misericordia nos adjuvet, qui cum Patre & Spiritu Sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.
℣. Jube domne benedicere.
Ben. Deus Pater omnipotens sit nobis propitius & clemens. ℟. Amen.
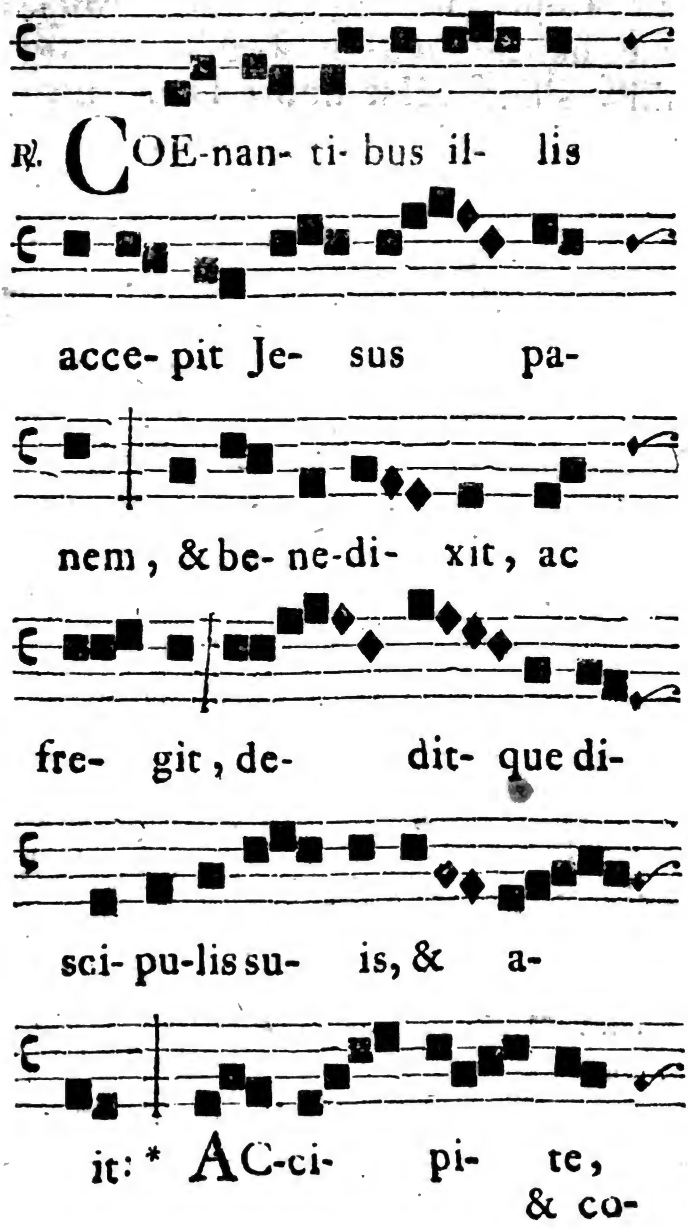
Sermo S. Thomæ Aquinatis.

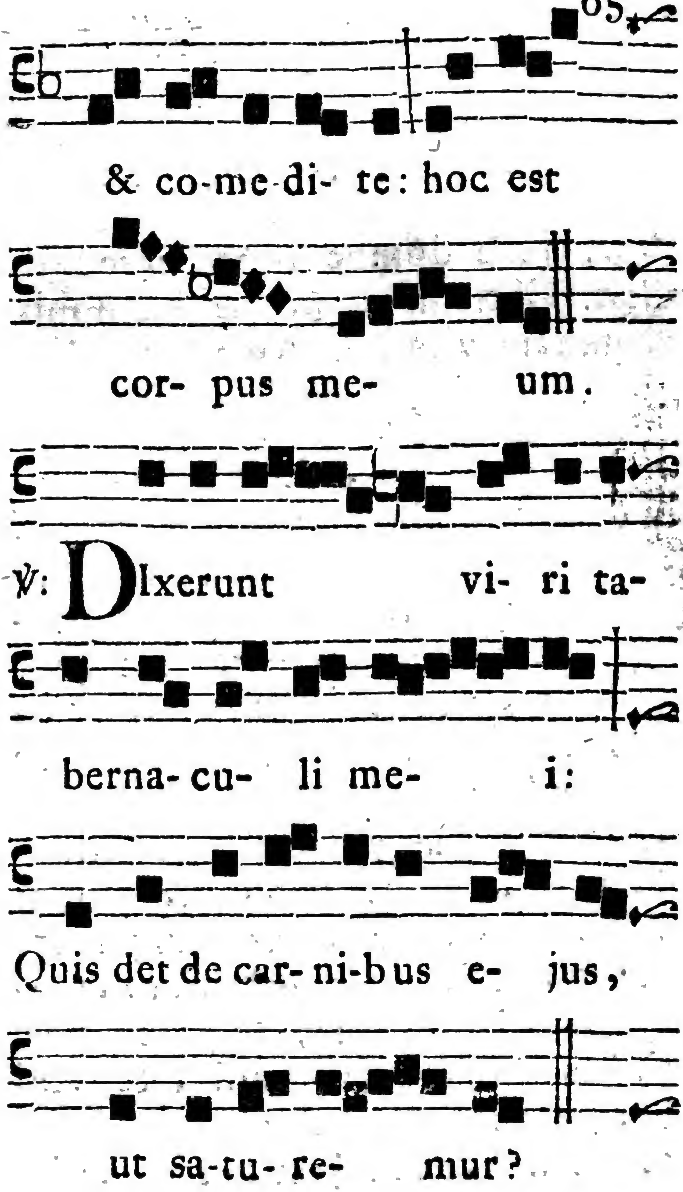
In Opusculo 57. *Lectio* 4.

IMmensa divinæ largitatis beneficia, exhibita populo Christiano, inæstimabilem ei conferunt dignitatem. Neque enim est, aut

fuit

fuit aliquando tam grandis natio, quæ habeat Deos appropinquantes sibi, sicut adest nobis Deus noster. Unigenitus siquidem Dei Filius, suæ Divinitatis volens nos esse participes, naturam nostram assumpsit, ut homines Deos faceret factus homo. Et hoc insuper, quod de nostro assumpsit, totum nobis contulit ad salutem. Corpus namque suum pro nostra reconciliatione in ara crucis hostiam obtulit Deo Patri; sanguinem suum fudit in pretium simul & lavacrum: ut redempti a miserabili servitute, a peccatis omnibus mundaremur. Ut autem tanti beneficii jugis in nobis maneret memoria, corpus suum in cibum, & sanguinem suum in potum, sub specie panis, & vini sumendum, fidelibus dereliquit. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

℟. COE-nan- ti- bus il- lis
acce- pit Je- sus pa-
nem, & be- ne-di- xit, ac
fre- git, de- dit- que di-
sci- pu-lis su- is, & a-
it: * AC-ci- pi- te,
& co-

& co-me-di- te: hoc est
cor- pus me- um.
℣: DIxerunt vi- ri ta-
berna- cu- li me- i:
Quis det de car- ni-bus e- jus,
ut sa-tu- re- mur?

* Ac-

ACcipite &c.

℣. Jube domne benedicere.
Ben. Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ. ℟. Amen.

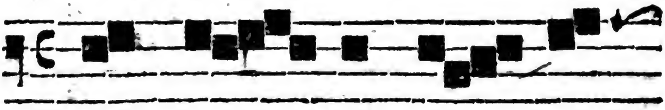
Lectio 4.

O Pretiosum, & admirandum Convivium, salutiferum, & omni suavitate repletum! Quid enim hoc Convivio pretiosius esse potest? In quo non carnes vitulorum, neque hircorum, ut olim in Lege, sed nobis Christus sumendus proponitur verus Deus. Quid hoc Sacramento mirabilius? In ipso namque panis, & vinum in Christi corpus, & sanguinem substantialiter convertuntur: ideoque Christus Deus, & homo perfectus sub modici panis, & vini specie continetur. Manducatur itaque a fidelibus, sed minime la-

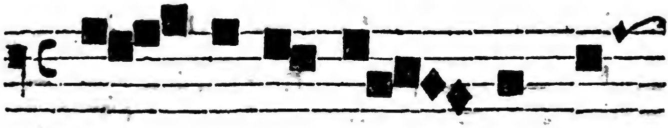
ce-

creatur : quinimo , diviso Sacramento , sub qualibet divisionis particula integer persevérat. Accidentia autem sine subiecto in eodem subsistunt, ut fides locum habeat , dum visibile invisibiliter sumitur aliena specie occultatum : & sensus a deceptione reddantur immunes, qui de accidentibus judicant sibi notis. Tu autem Domine miserere nobis.

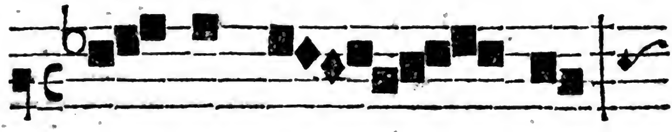
℟. Deo gratias

℟. ACcce- pit Je- sus

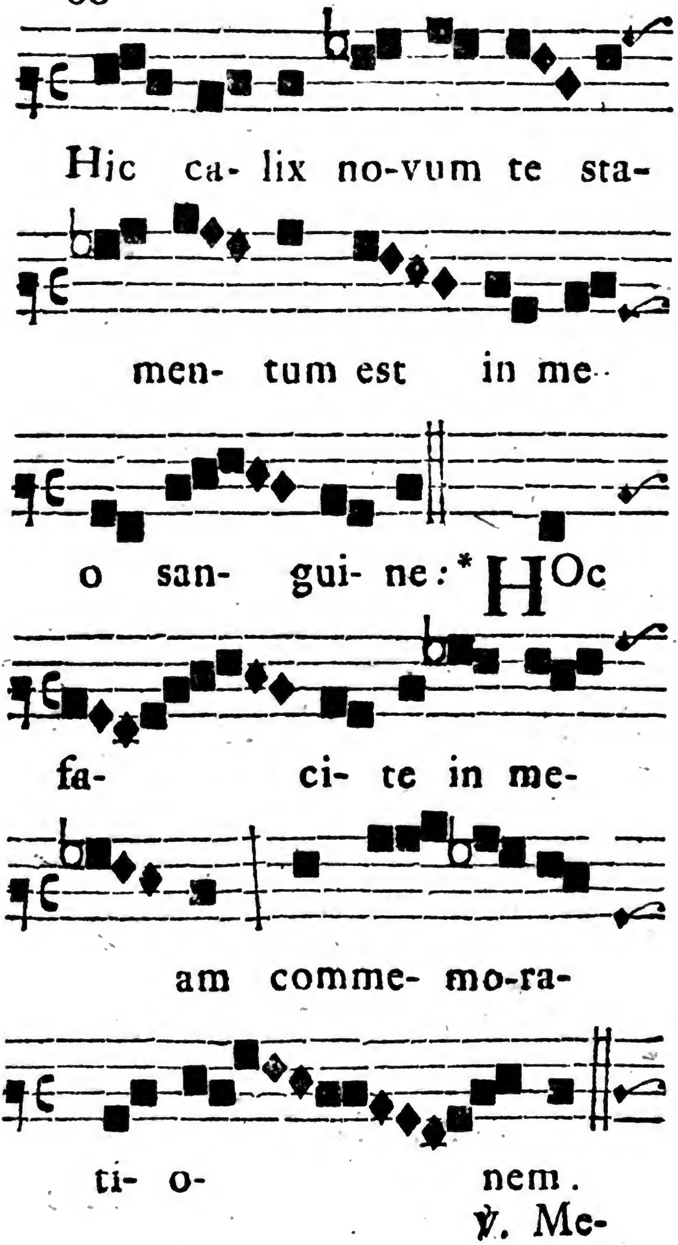

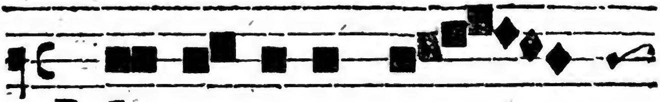
ca- li-cem,post-quam cœ-

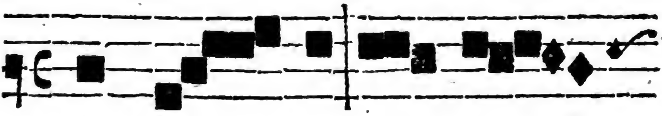
na- vit, di- cens:

Hic

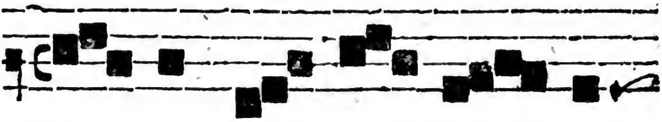

Hic ca- lix no-vum te sta-
men- tum est in me-
o san- gui- ne: * HOc
fa- ci- te in me-
am comme- mo-ra-
ti- o- nem.
℣. Me-

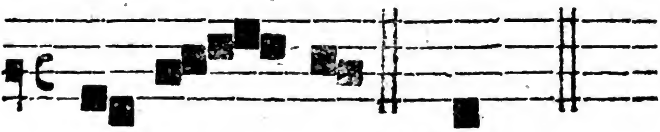
℣. MEmo- ri- a me-

mor e- ro, & ta-

be- scet in me a- ni-

ma me- a. * HOc &c.
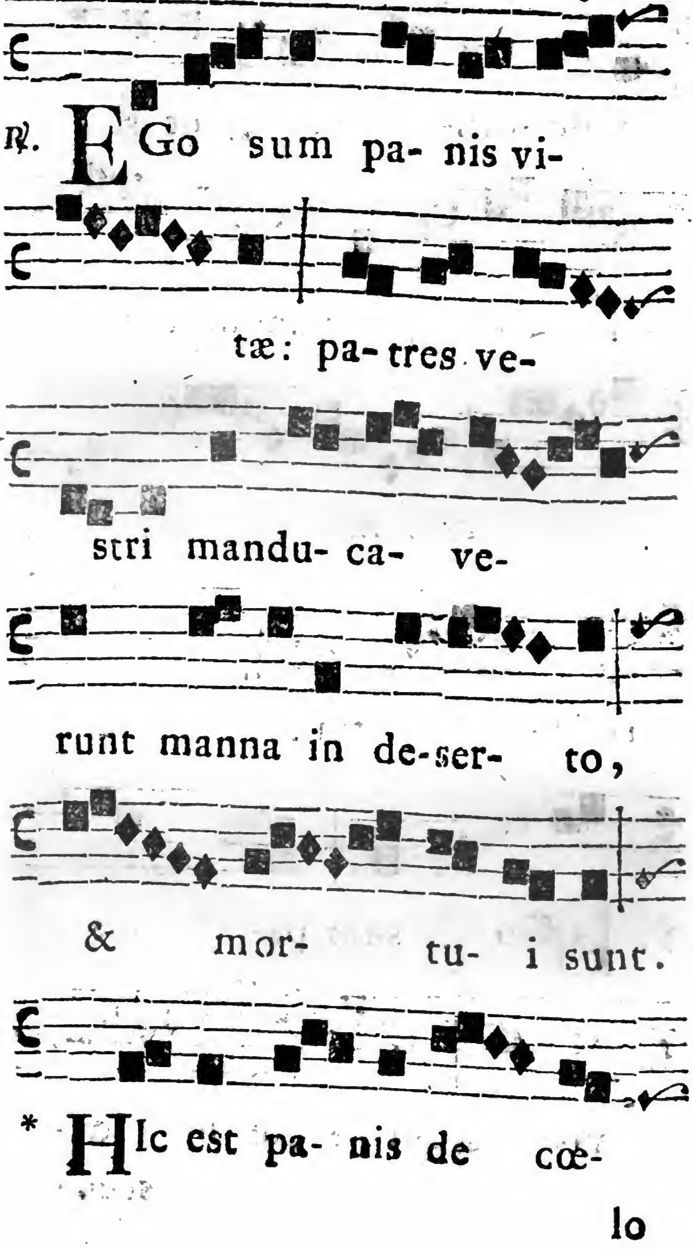
℣. Jube domne benedicere.
Ben. Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris. ℟. Amen.
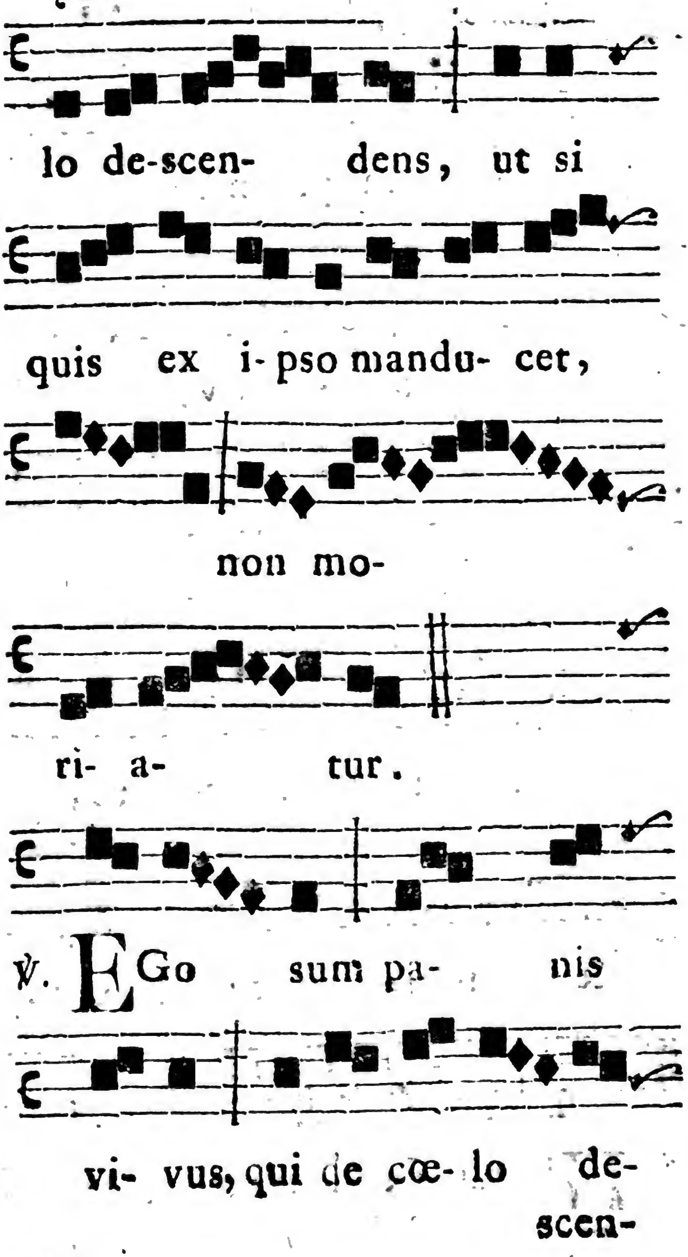
Lectio 6
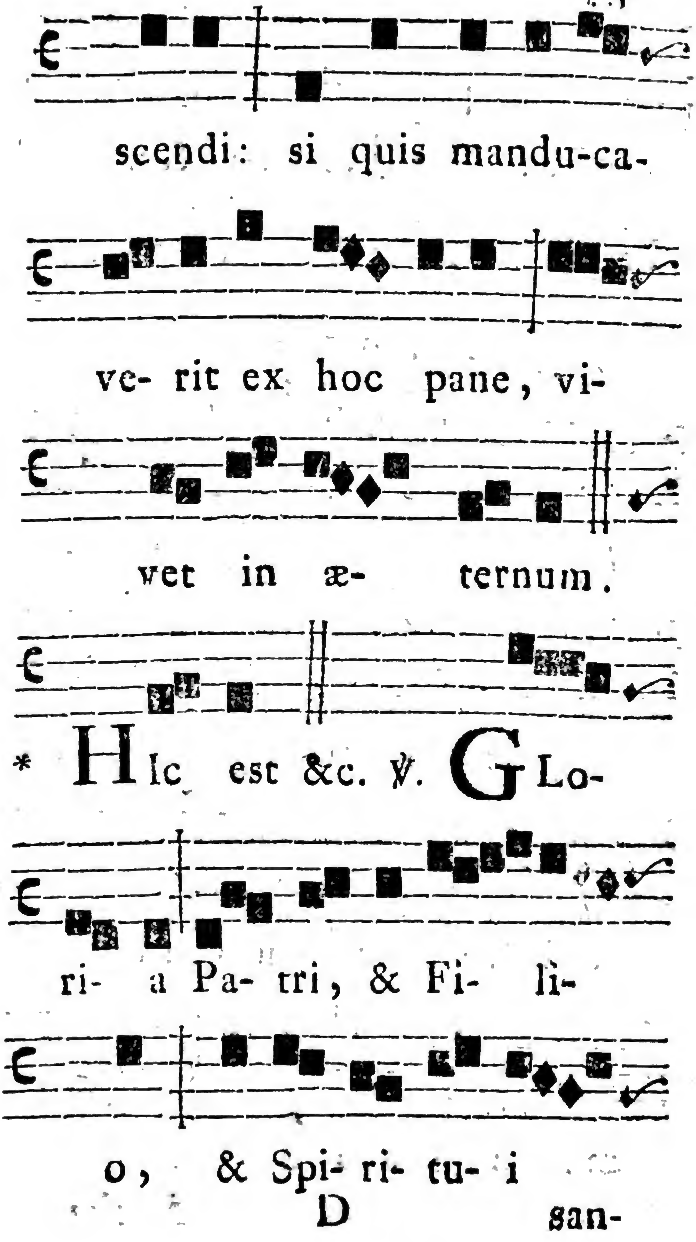
NUllum etiam Sacramentum est isto salubrius, quo purgantur peccata, virtutes augentur, & mens omnium spiritualium charismatum abun-

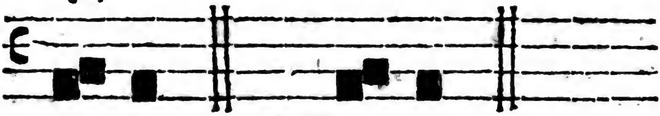
abundantia impinguatur. Offertur in Ecclesia pro vivis, & mortuis, ut omnibus prosit quod est pro salute omnium institutum. Suavitatem denique hujus Sacramenti nullus exprimere sufficit, per quod spiritualis dulcedo in suo fonte gustatur: recolitur memoria illius, quam in sua passione Christus monstravit, excellentissimæ charitatis. Unde ut arctius hujus charitatis immensitas fidelium cordibus infigeretur, in ultima cœna, quando Pascha cum discipulis celebrato, transiturus erat de hoc mundo ad Patrem, hoc Sacramentum instituit, tamquam Passionis suæ memoriale perenne, figurarum veterum impletivum, miraculorum ab ipso factorum maximum, & de sua contristatis absentia solatium singulare reliquit. Tu autem Domine miserere nobis.

℟. Deo gratias.

℟. EGo sum pa- nis vi-
tæ: pa- tres ve-
stri mandu- ca- ve-
runt manna in de-ser- to,
& mor- tu- i sunt.
* HIc est pa- nis de cœ-
lo

lo de-scen- dens, ut si
quis ex i-pso mandu- cet,
non mo-
ri- a- tur.
℣. EGo sum pa- nis
vi- vus, qui de cœ- lo de-
scen-

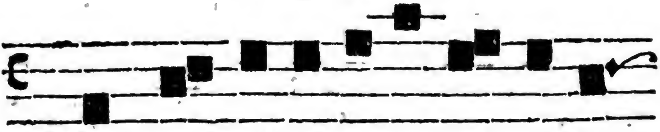

scendi: si quis mandu-ca-
ve- rit ex hoc pane, vi-
vet in æ- ternum.
* HIc est &c. ℣. GLo-
ri- a Pa- tri, & Fi- li-
o, & Spi- ri- tu- i
D san-

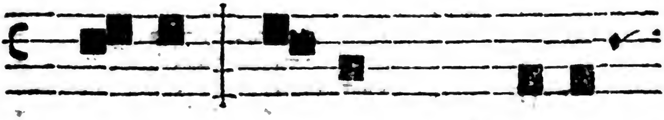
sancto. * HIc est &c.

IN TERTIO NOCTURNO.

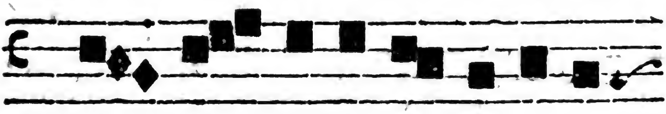
Antiphona.

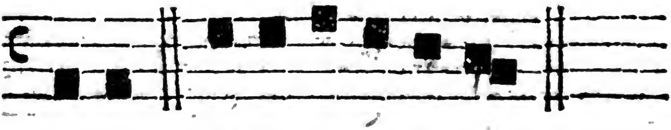
INtro- ibo ad altra- re De-

i: su-mam Christum,

qui re- novat ju-ven-tu-tem

me-am E u o u a e.

Psalm.

Psalm 42.

JUdica me Deus, & discerne causam meam de gente non sancta: * ab homine iniquo, & doloso erue me.

Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repulisti? & quare tristis incedo, * dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam, & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum qui lætificat juventutem meam.
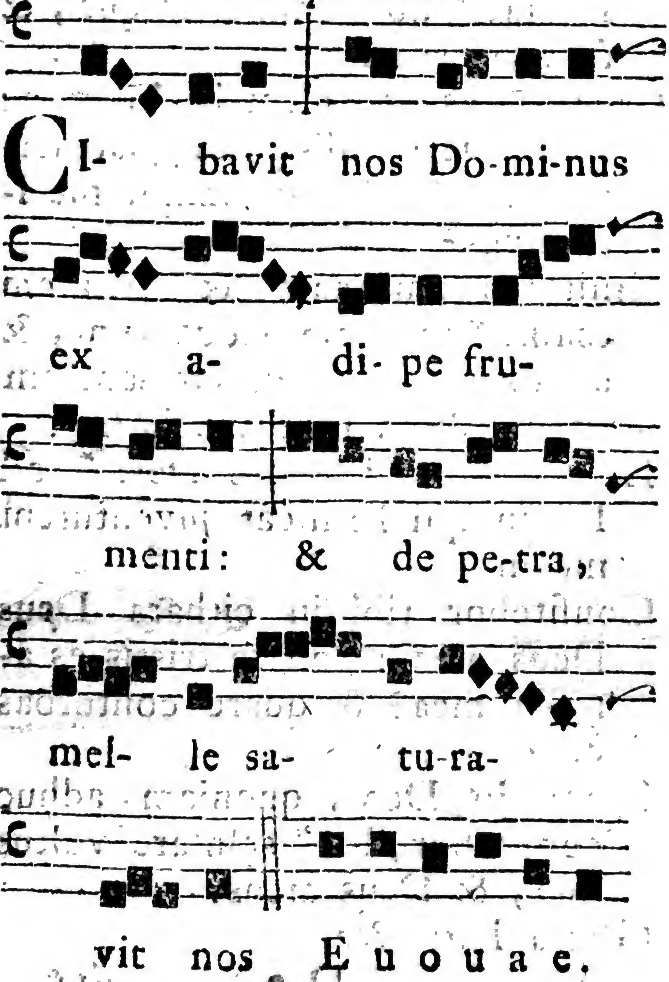
Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: * quare tristis es anima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Gloria Patri &c.

Ant. Introibo ad altare Dei : sumam Christum, qui renovat juventutem meam.

Antiphona.

Psal.

Psalm. 80.

EXultate Deo adjutori nostro:* jubilate Deo Jacob.
Sumite psalmum, & date tympanum:* psalterium jucundum cum cithara.
Buccinate in Neomenia tuba,* in insigni die solemnitatis vestræ.
Quia præceptum in Israel est:* & iudicium Deo Jacob,
Testimonium in Joseph posuit illud, cum exiret de terra Ægypti:* linguam quam non noverat, audivit.
Divertit ab oneribus dorsum ejus:* manus ejus in cophino servierunt.
In tribulatione invocasti me, & liberavi te:* exaudivi te in abscondito tempestatis: probavi te apud aquam contradictionis.
Audi populus meus, & contestabor te:* Israel si audieris me, non erit in te Deus recens, ne-

que adorabis deum alienum.

Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti:* dilata os tuum, & implebo illud.

Et non audivit populus meus vocem meam:* & Israel non intendit mihi.

Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum,* ibunt in adinventionibus suis.

Si populus meus audisset me:* Israel si in viis meis ambulasset.

Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem:* & super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimici Domini mentiti sunt ei:* & erit tempus eorum in sæcula.
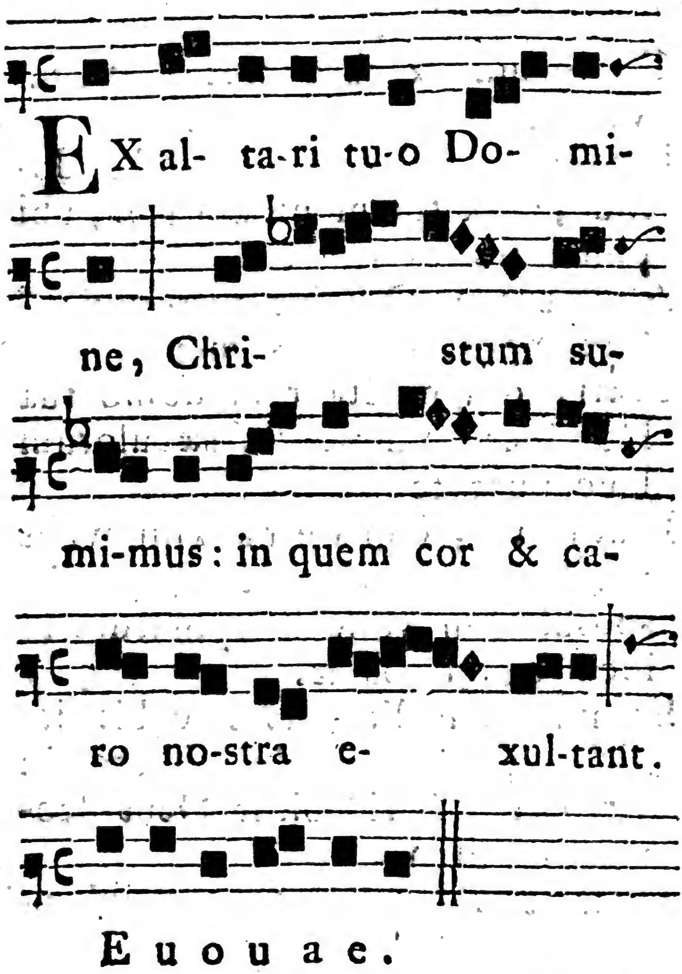
Et cibavit eos ex adipe frumenti:* & de petra, melle saturavit eos.

Gloria Patri &c.

Ant. Cibavit nos Dominus ex adi-

adipe frumenti, & de petra, melle saturavit nos.

Antiphona.

Psalm. 83.

QUam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! * concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum & caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine virtutum: * Rex meus, & Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua Domine: * in sæcula sæculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi o-

rationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice Deus: * & respice in faciem Christi tui:

Quia melior est dies una in atriis tuis * super millia.

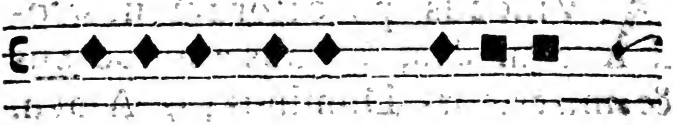
Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam, & veritatem diligit Deus: * gratiam, & gloriam dabit Dominus.

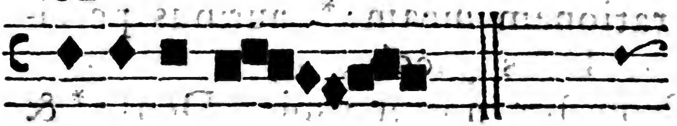
Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Gloria Patri &c.

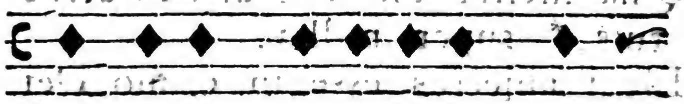
Ant. Ex altari tuo Domine, Christum sumimus: in quem cor & caro nostra exultant.

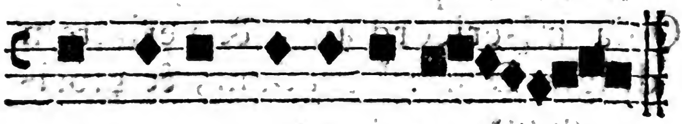
℣. Edu-cas panem de terra,

alle-lu-ja.

℟. Et vinum læ-ti-fi-cet cor

ho-mi-nis, alle-lu-ja.

Pater noster *secreto usque ad*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.

Absolutio.

A Vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus. ℟. Amen.
℣. Jube domne benedicere.
Ben. Evangelica lectio sit nobis salus, & protectio. ℟. Amen.

Le-

Lectio S. Evangelii secundum Joannem. *Lectio 7. Cap. 6. f*

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi

Tract. 26. in Joan. sub finem.

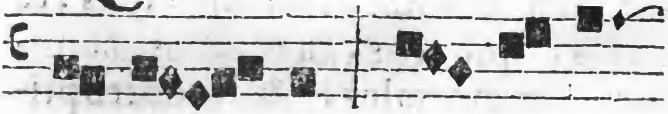
CUm cibo, & potu id appetant homines, ut neque esuriant, neque sitiant: hoc veraciter non præstat, nisi iste cibus, & potus, qui eos, a quibus sumitur, immortales, & incorruptibiles facit; idest, societas ipsa sanctorum: ubi pax erit, & unitas plena, atque perfecta. Propterea quippe, sicut etiam ante nos hoc intellexerunt homines Dei, Dominus noster Jesus Christus corpus, & sanguinem suum in eis rebus commendavit, quæ ad unum aliquid redinguntur ex multis. Namque aliud in unum ex

multis granis conficitur: aliud in unum ex multis acinis confluit. Denique jam exponit quomodo id fiat, quod loquitur: & quid sit manducare corpus ejus, & sanguinem bibere. Tu autem Domine miserere nobis.

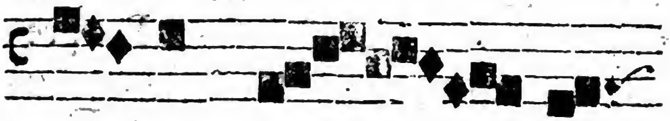
℟. Deo gratias.

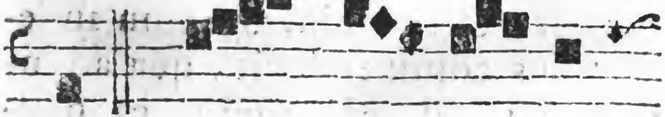
℟. QUi man- du- cat me-

am car- nem, & bi- bit
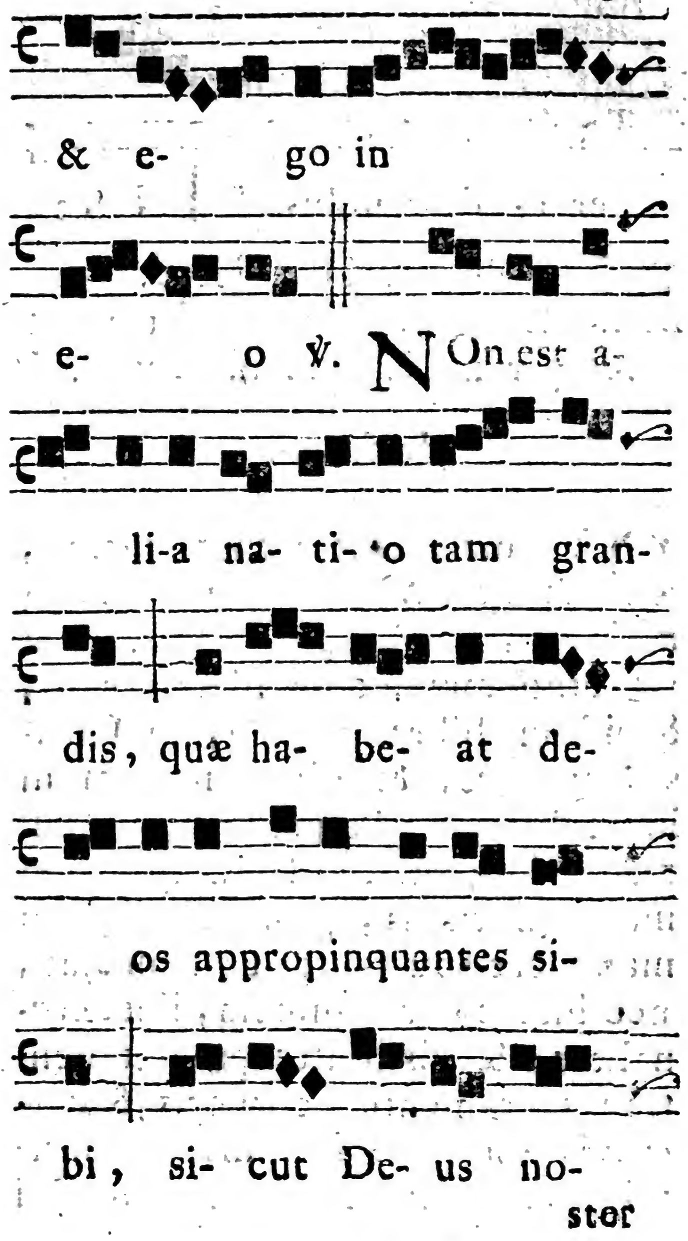

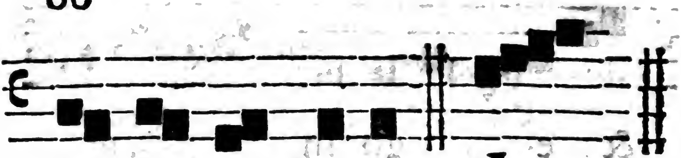
me- um san- gui-

nem, * IN me- ma- net,

& e-

& e- go in
e- o ℣. NOn est a-
li-a na- ti- o tam gran-
dis, quæ ha- be- at de-
os appropinquantes si-
bi, si- cut De- us no-
ster
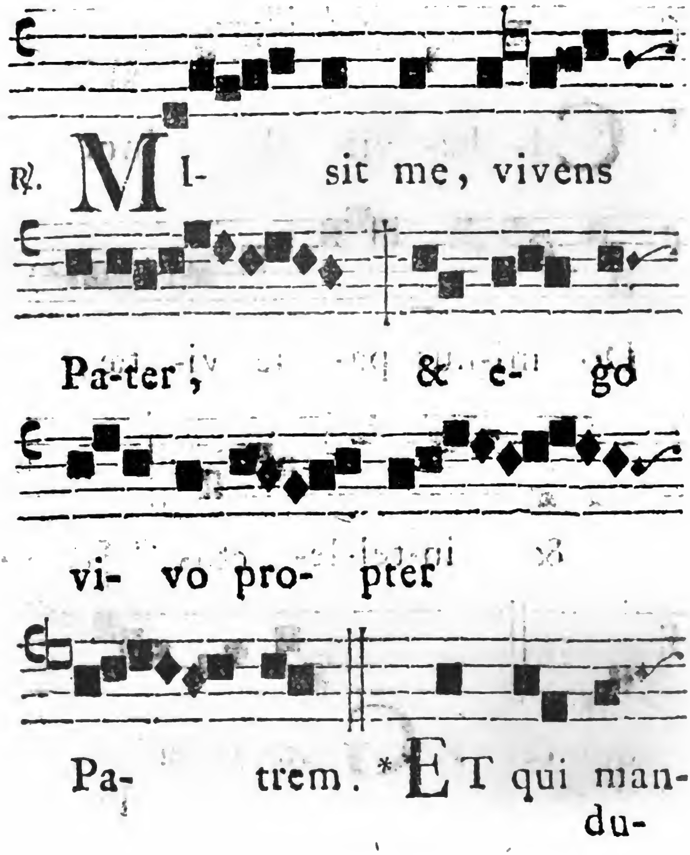

ster a- dest nobis. * IN &c.
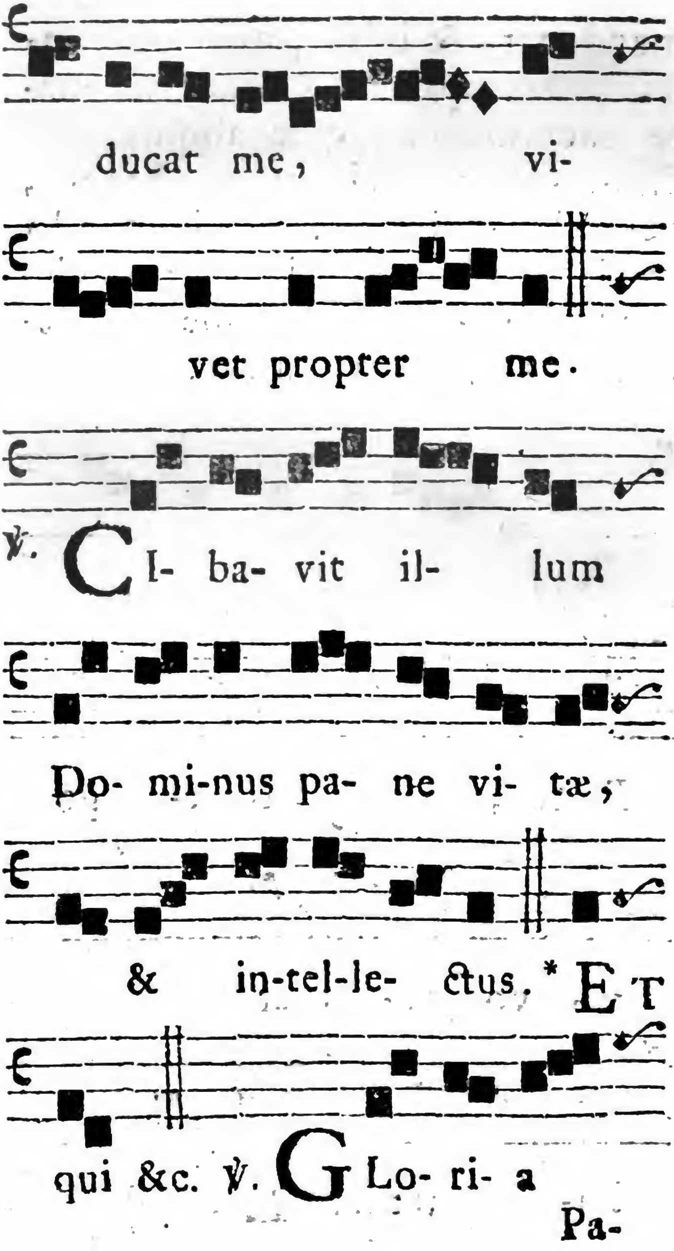
℣. Jube domne benedicere.
Ben. Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.
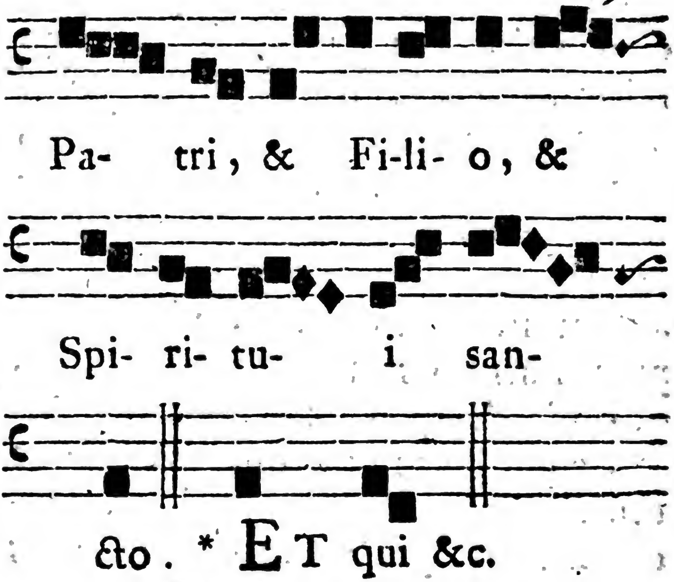
Lectio 8.

QUi manducat carnem meam, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo. Hoc est ergo manducare illam escam, & illum bibere potum, in Christo manere, & illum manentem in se habere. Ac per hoc, qui non manet in Christo, & in quo non manet Christus, proculdubio nec manducat spiritaliter carnem ejus, nec bibit ejus sanguinem, licet carnaliter, & visibiliter premat dentibus sacramentum corporis, & sanguinis Christi: sed magis tantæ rei sacramentum ad judicium sibi man-

manducat, & bibit, quia immundus præsumpsit ad Christi accedere sacramenta, quæ aliquis non digne sumit, nisi qui mundus est, de quibus dicitur: Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

ducat me, vi-
vet propter me.
℣. CI- ba- vit il- lum
Do- mi-nus pa- ne vi- tæ,
& in-tel-le- ctus. * ET
qui &c. ℣. GLo- ri- a
Pa-

℣. Jube domne benedicere.

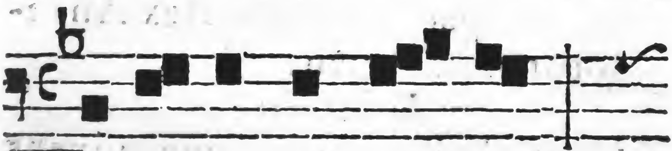
Ben. Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum. ℟. Amen.

Lectio 9.

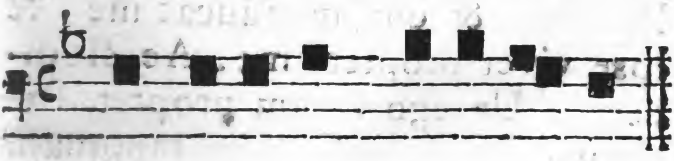
SIcut, inquit, misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: & qui manducat me, & ipse vivet propter me. Ac si diceret: Ut ego vivam propter Patrem, idest, ad illum tamquam ad majorem referam vitam meam,

exi-

exinanitio mea fecit, in qua me misit: Ut autem quisquam vivat propter me, participatio facit, qua manducat me. Ego itaque humiliatus vivo propter Patrem: ille erectus vivit propter me. Si autem ita dictum est, vivo propter Patrem; quia ipse de illo, non ille de ipso est: sine detrimento æqualitatis dictum est. Nec tamen dicendo, Et qui manducat me, & ipse vivet propter me; eamdem suam, & nostram æqualitatem significavit, sed gratiam mediatoris ostendit. Tu autem &c.

TE De-um lau- da- mus:

te Dominum con-fi-te-mur.

Te

Te æternum Patrem: omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli: tibi cœli, & universæ potestates.

Tibi Cherubim, & Seraphim: incessabili voce proclamant.

Sanctus, Sanctus, Sanctus: Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt cœli &: terra majestatis gloriæ tuæ.

Te gloriosus Apostolorum chorus.

Te Prophetarum laudabilis numerus.

Te Martyrum candidatus laudat exercitus.

Te per orbem terrarum, sancta confitetur Ecclesia.

Patrem immensæ majestatis.

Venerandum tuum verum & unicum Filium:

Sanctum quoque Paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriæ Christe.

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem: non horruisti Virginis uterum.

Tu devicto mortis aculeo: aperuisti credentibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes: in gloria Patris.

Judex crederis esse venturus.

Te ergo, quæsumus, tuis famulis subveni; quos pretioso sanguine redemisti.

Æterna fac cum Sanctis tuis: in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum Domine: & benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos: & extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in sæculum: & in sæculum sæculi.

Dignare Domine die isto: sine peccato nos custodire.

Miserere nostri Domine: miserere nostri.

Fiat misericordia tua Domine super nos: quemadmodum speravimus in te.

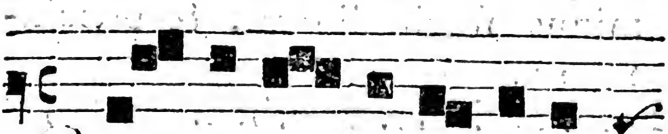
In te Domine speravi: non confundar in æternum.

AD LAUDES

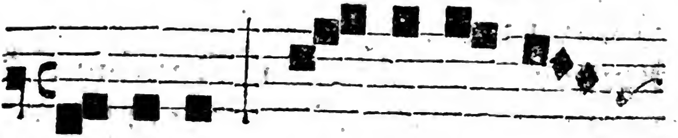
DEus in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, sicut erat in principio, & nunc & semper, & in sæcula sæculorum. Amen. Alleluja.

Antiphona.

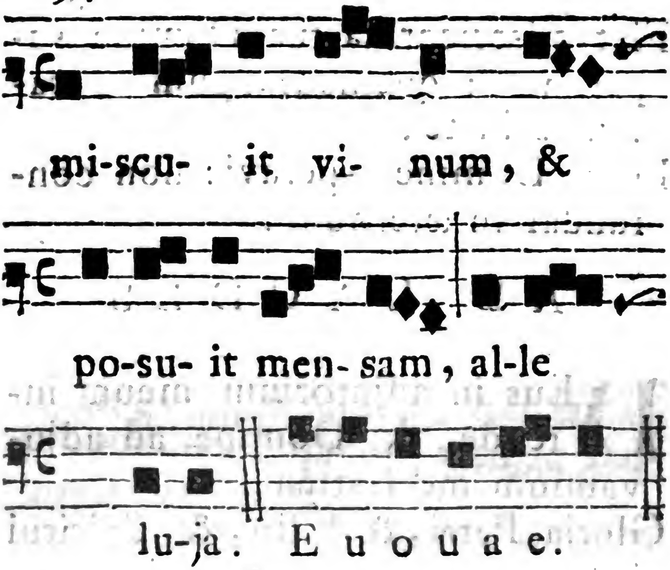

SA pi-en ti- a æ-di

fi- ca-vit si- bi do-mum,

mi-

Psalm. 92.

DOminus regnavit, decorem indutus est: * indutus est Dominus fortitudinem, & præcinxit se.

Etenim firmavit orbem terræ, * qui non commovebitur.

Parata sedes tua ex tunc * a sæculo tu es.

Elevaverunt flumina Domine: * elevaverunt flumina vocem suam.

Elevaverunt flumina fluctus suos, *

a vo-

a voeibus aquarum multarum.
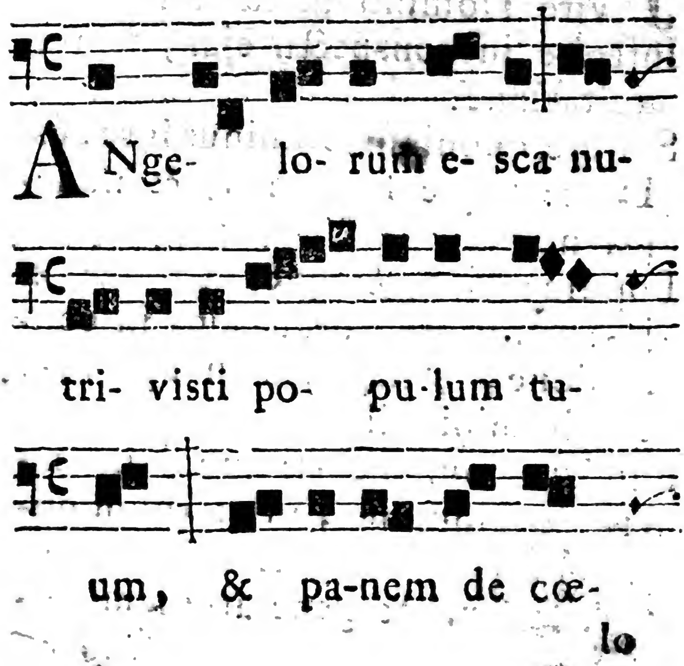
Mirabiles elationes maris, * mirabilis in altis Dominus.
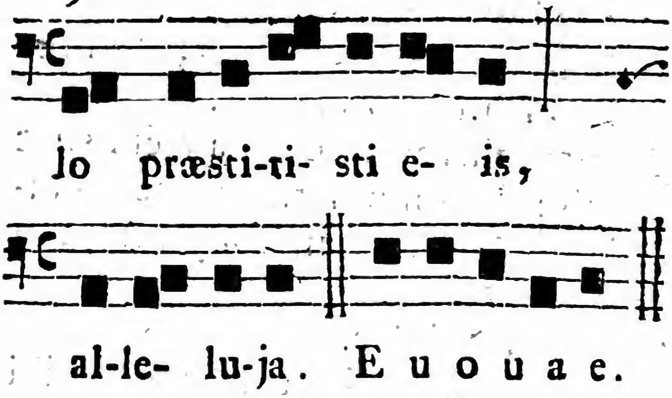
Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitudo Domine in longitudinem dierum.

Gloria Patri &c.

Ant. Sapientia ædificavit sibi domum, miscuit vinum, & posuit mensam, alleluja.

Antiphona.

Psalm. 99.

JUbilate Deo omnis terra: * servite Domino in lætitia.

Introite in conspectu ejus, * in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse, est Deus: * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

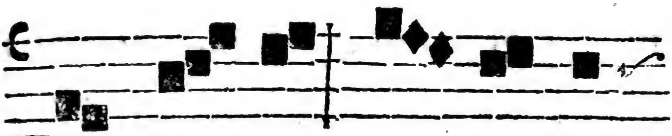
Populus ejus, & oves pascuæ ejus: * introite portas ejus in confessione, atria ejus in hymnis: confitemini illi.

Laudate nomen ejus: quoniam suavis est Dominus, in æternum misericordia ejus; * & usque in generationem & generationem veritas ejus.

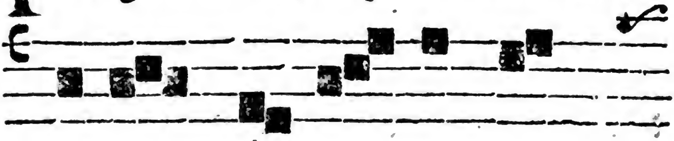
Gloria Patri, & Filio, * & Spiritui sancto.
Sicut erat &c.

Ant. Angelorum esca nutrivisti populum tuum, & panem de cœlo præstitisti eis, alleluja.

Antiphona.

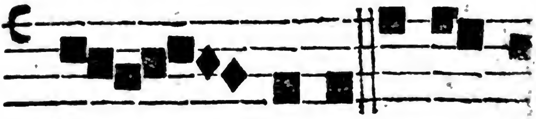
PInguis est pa- nis Chri-

sti, & præ- be- bit de-

li- ci- as re- gi-bus, alle

lu-ia. E u c

E

Psalm. 62.

DEus Deus meus, * ad te de luce vigilo.

Sitivit in te anima mea: * quam multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, & invia; & inaquosa: * sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: * & in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea: * & labiis exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post

post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quæsierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ: * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex vero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquentium iniqua.

Hic non dicitur Gloria.

Psalm. 66.

DEus misereatur nostri, & benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus Gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus confiteantur tibi populi om

Lætentur & exultent Ger quoniam judicas popul quitate & Gentes in terr
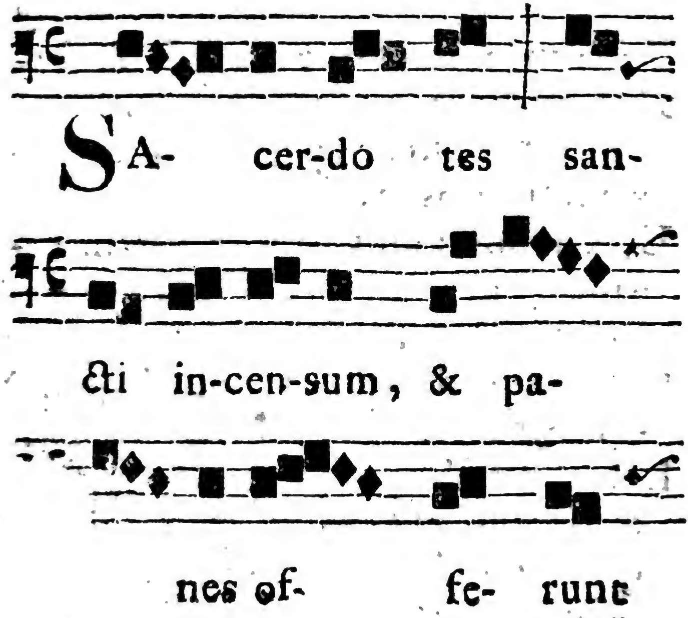
Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructnm suum.

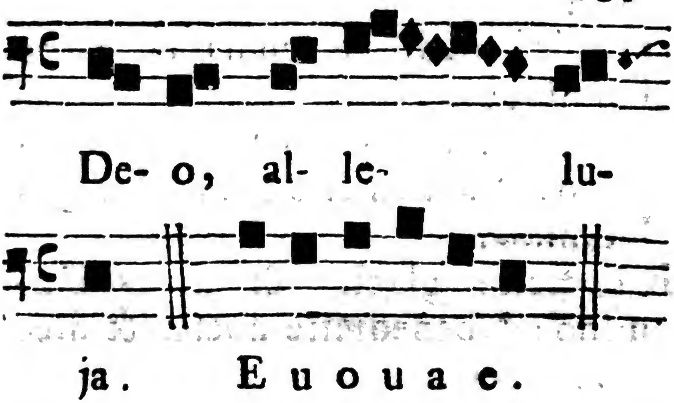
Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * & metuant eum omnes fines terræ.

Gloria Patri, & Filio &c.

Ant. Pinguis est panis Christi, & praebebit delicias regibus, alleluja.

Antiphona.

Canticum trium puerorum. Dan. 3

BEnedicite omnia opera Domini Domino: * laudate, & superexaltate eum in sæcula.
Benedicite Angeli Domini Domino: * benedicite cœli Domino.
Benedicite aquæ omnes quæ super cœlos sunt Domino: * benedicite omnes virtutes Domini Domino.
Benedicite sol & luna Domino: * benedicite stellæ cœli Domino.
Benedicite omnis imber & ros Domino: * benedicite omnes spiritus Dei Domino.
Benedicite ignis & æstus Domi-

no: * benedicite frigus & æstus Domino.

Benedicite rores & pruina Domimino: * benedicite gelu & frigus Domino.

Benedicite glacies & nives Domino: * benedicite noctes & dies Domino.

Benedicite lux & tenebræ Domino: * benedicite fulgura & nubes Domino.

Benedicat terra Dominum: * laudet, & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite montes & colles Domino: * benedicite universa germinantia in terra Domino.

Benedicite fontes Domino; * benedicita maria & flumina Domino.

Benedicite ceta & omnia quæ moventur in aquis Domino: * benedicite omnes volucres cœli Domino.

Be-

Benedicite omnes bestiæ & pecora Domino: * benedicite filii hominum Dominum:

Benedicat Israel Dominum: * laudat, & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite Sacerdotes Domini Domino: * benedicite servi Domini Domino.

Benedicite spiritus, & animæ justorum Domino: * benedicite sancti, & humiles corde Domino.

Benedicite Ananìa, Azarìa, Misael Domino: * laudate & superexaltate eum in sæcula.
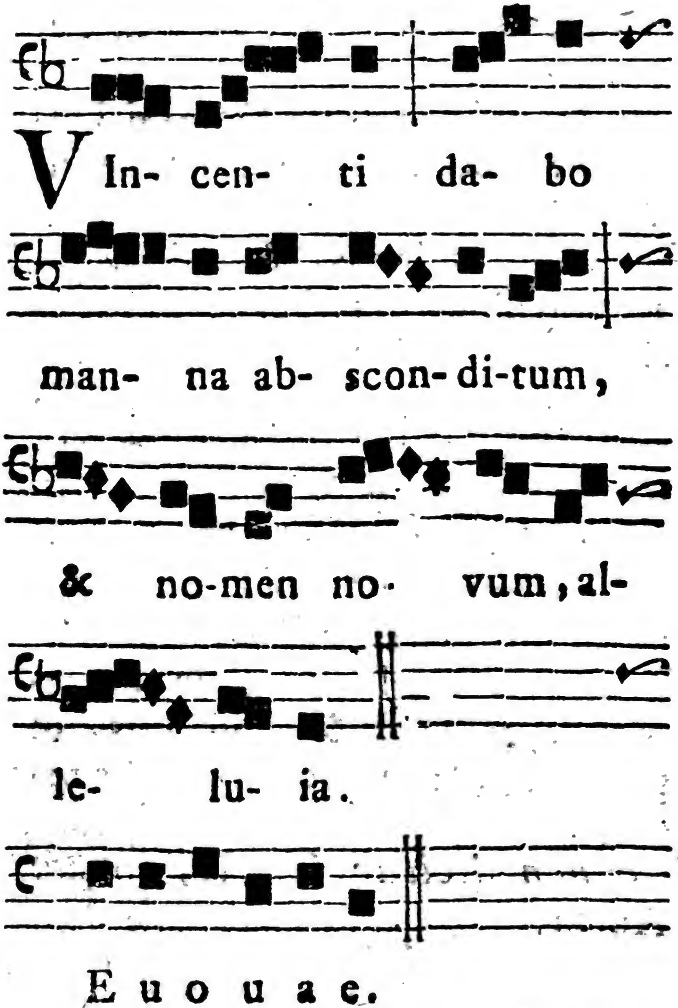
Benedicamus Patrem & Filium cum sancto Spiritu: * laudemus & superexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es Domine in firmamento cœli: * & laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sæcula.

Hic non dicitur Gloria, *neque* Amen.

Ant. Sacerdotes sancti incensum, & panes offerunt Deo, alleluia.

Antiphona.

Psalm.

Psalm. 148.

LAudate Dominum de cœlis: * laudate eum in excelsis.
Laudate eum omnes Angeli ejus: * laudate eum omnes virtutes ejus.
Laudate eum sol & luna * laudate eum omnes stellæ & lumen.
Laudate eum cœli cœlorum * & aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini.
Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandavit, & creata sunt.
Statuit ea in æternum, & in sæculum sæculi: * præceptum posuit, & non præteribit.
Laudate Dominum de terra, * dracones, & omnes abyssi.
Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum, * quæ faciunt verbum ejus.
Montes, & omnes colles: * ligna fructifera, & omnes cedri.
Bestiæ, & universa pecora: * serpentes, & volucres pennatæ.

Reges terræ, & omnes populi: * principes, & omnes judices terræ.

Juvenes & virgines: senes cum junioribus laudent nomen Domini: * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cœlum & terram: * & exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus: * filiis Israel, populo appropinquanti sibi.

Hic non dicitur Gloria.

Psalm. 149.

CAntate Domino canticum novum: * laus ejus in ecclesia sanctorum.

Lætetur Israel in eo, qui fecit eum: * & filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano, & psalterio psallant ei.

Quia

Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * & exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria: * lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum: * & gladii ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus: * increpationes in populis

Ad alligandos reges eorum in compedibus: * & nobiles eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis judicium conscriptum: * gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

Hic non dicitur Gloria.

Psalm 150.

LAudate Dominum in sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus

Laudate eum in sono tubæ: * laudate eum in psalterio & cithara.

Laudate eum in timpano & choro: * laudate eum in chordis & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

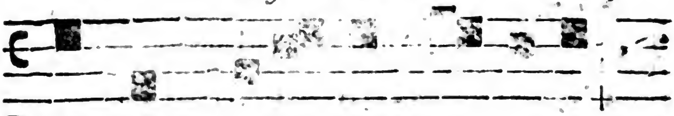
Gloria Patri &c.

Ant. Vincenti dabo manna absconditum, & nomen novum, alleluia.

Capitulum 1. *Cor.* 11. *e*

FRatres, Ego enim accepi a Domino, quod et tradidi vobis: quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et manducate; hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. ℟. Deo gratias.

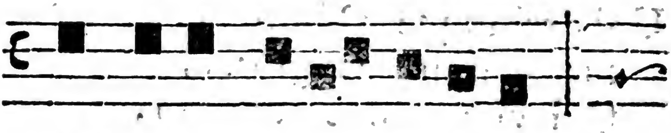
Hy-

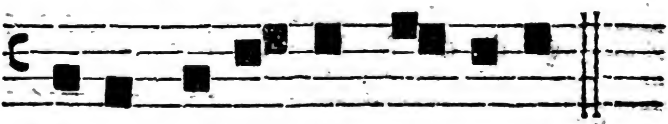
Verbum supernum prodi-ens,

Nec Patris linquens dexteram,

Ad opus su-um e- xi-ens,

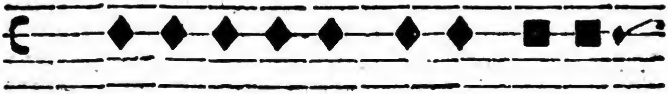

Venit ad vi- tæ vesperam.

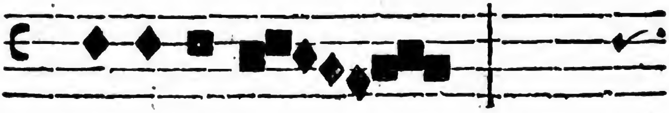
In mortem a discipulo
Suis tradendus æmulis;
Prius in vitæ ferculo
Se tradidit discipulis.
Quibus sub bina specie
Carnem dedit et sanguinem:
Ut duplicis substantiæ
Totum cibaret hominem.

Se

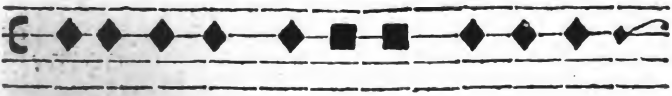
Se nascens dedit socium,
Convescens in edulium,
Se moriens in pretium,
Se regnans dat in præmium.
O salutaris Hostia,
Quæ cœli pandis ostium;
Bella premunt hostilia,
Da robur, fer auxilium.
Uni, trinoque Domino,
Sit sempiterna gloria;
Quì vitam sine termino,
Nobis donet in patria. Amen.

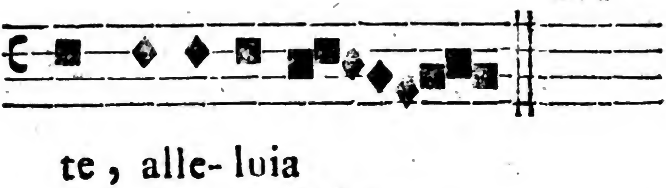
℣. POsu- it fines tu-os pacem,
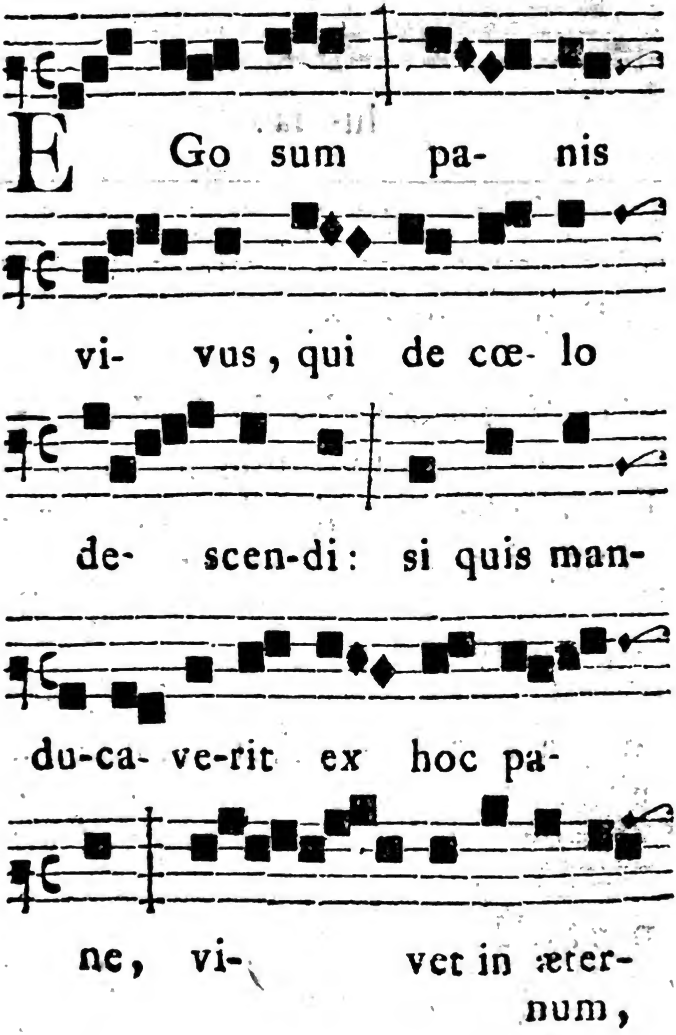

al-le-lu-ja.

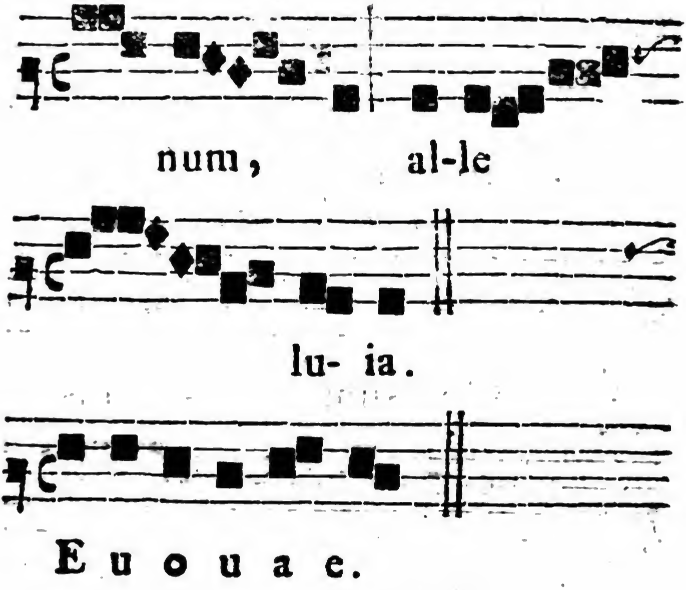

℟ Et a-dipe frumenti sa-ti-at te,

te, alle- luia

Antiphona.

EGo sum pa- nis
vi- vus, qui de cœ- lo
de- scen-di: si quis man-
du-ca- ve-rit ex hoc pa-
ne, vi- vet in æter-
num,

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

BEnedictus Dominus Deus Israel; * quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ.

Et erexit cornu salutis nobis; * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum, * qui a sæculo sunt, prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * & memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis.

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.

In sanctitate, & justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.

Et tu puer Propheta Altissimi vocaberis: * præibis enim ante faciem Domini parare vias eius.

Ad dandam scientiam salutis plebi eius: * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri: * in quibus visitavit nos, oriens ex alto.

Illuminare his, qui in tenebris, & in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glo-

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.
Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Ant. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi, si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum, alleluja

℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

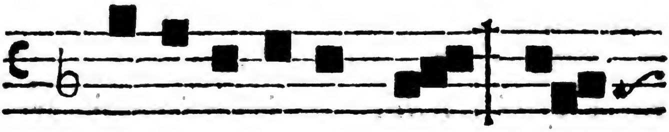
OREMUS

DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili, passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos Corporis & Sanguinis tui sacra mysteria venerari; ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

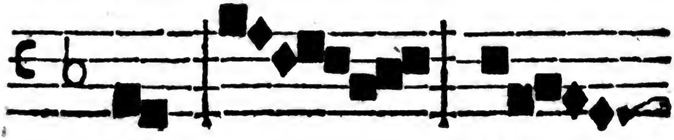
℟. Amen.

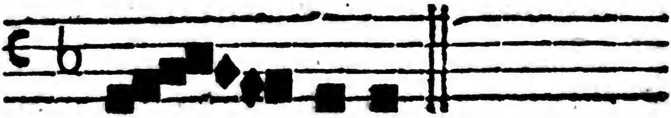
℣. Do-

℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Do-

mino.

℟. Deo gratias.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

In fine Hymni Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine &c.

Ant. Sapientia ædificavit sibi domum, miscuit vinum, & posuit mensam, alleluia.

Capitulum. 1. *Tom.* 1. *d.*

REgi sæculorum immortali et invisibili, soli Deo honor & gloria in sæcula sæculorum. Amen

℟. Deo gratias.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi,* Miserere nobis. Christe.

℣. Qui natus es de Maria Virgine.

℟. Miserere nobis.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Christe.

℣. Exurge Christe etc.

Post consueta &c. Lectio brevis.

QUicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne: reus erit corporis, & sanguinis Domini. Tu autem &c.

℣. Adiutorium &c.

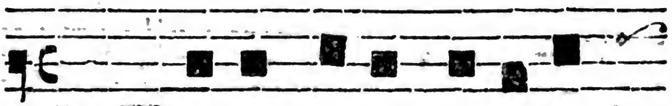
AD TERTIAM

In fine Hymni Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine &c.

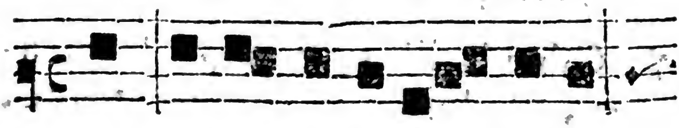
Ant. Angelorum esca nutrivisti populum tuum, & panem de cœlo præstitisti eis, alleluia.

Capitulum. 1. *Cor.* 11. e

FRatres, Ego enim accepi a Domino, quod & tradidi vobis: quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens fregit, & dixit: Accipite, & manducate; hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. ℟. Deo gratias.

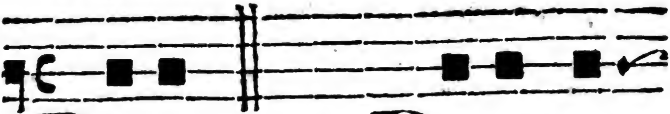

℟. br. PAnem cœ-li de-dit e-

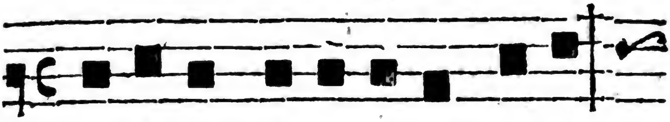

is,* Alle- lu ia alle- lu-ia.

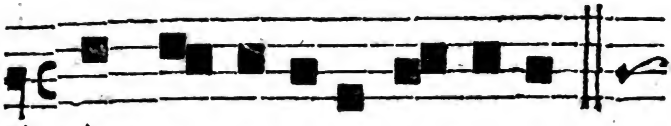
Pa-

PAnem &c. ℣. PAnem An-

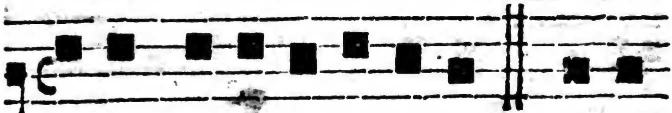
ge-lo rum manducavit homo.

℟. ALle- lu- ja, al- le lu- ja.

℣. GLo ri-a Pa-tri, & Fi- li

o; & Spi-ri-tu- i Sancto. Panem.

℣. Cibavit illos ex adipe frumenti, alleluja. ℟. Et de petra, melle saturavit eos, alleluja.

Oratio Deus, qui nobis &c.

AD

AD SEXTAM.

In fine Hymni Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine &c.

Ant. Pinguis est panis Christi, & præbebit delicias regibus, alleluja.

Capitulum. 1. *Cor.* 11. *f*

QUotiescumque enim manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat. ℟. Deo gratias.

℟. *br.* Cibavit illos ex adipe frumenti, * Alleluja, alleluja. Cibavit.

℣. Et de petra, melle saturavit eos.

℟. Alleluja, alleluja.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

℟. Cibavit illos ex adipe frumenti, alleluja, alleluja.

℣. Educas panem de terra, alleluja.

℟. Et vinum lætificet cor hominis, alleluja.

Oratio Deus, qui nobis &c.

AD NONAM

In fine Hymni Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine &c.

Ant. Vincenti dabo manna absconditum, & nomen novum, alleluia.

Capitulum. 1. *Cor.* 11. *f.*

QUicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne: reus erit corporis, & sanguinis Domini. ℟. Deo gratias.

℟ *br.* Educas panem de terra, * Alleluia, alleluia. Educas.

℣. Et vinum lætificet cor hominis.

℟. Alleluia, alleluia.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

℟. Educas panem de terra, alleluia, alleluia.

℣. Posuit fines tuos pacem, alleluia.

℟. Et adipe frumenti satiat te, alleluia.

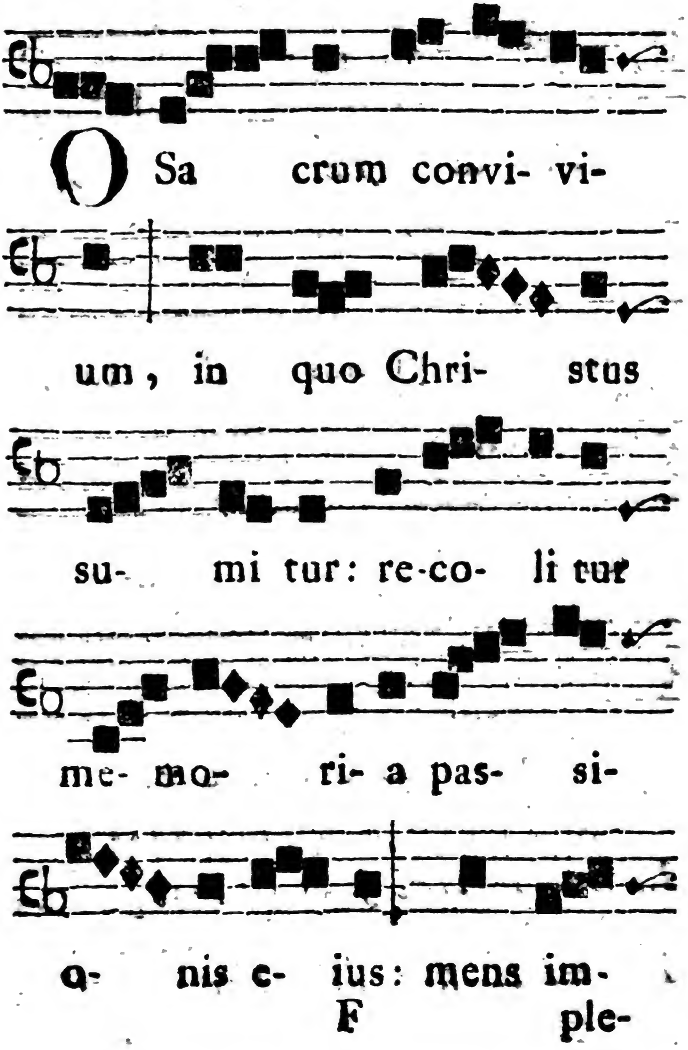
Oratio Deus, qui nobis &c.
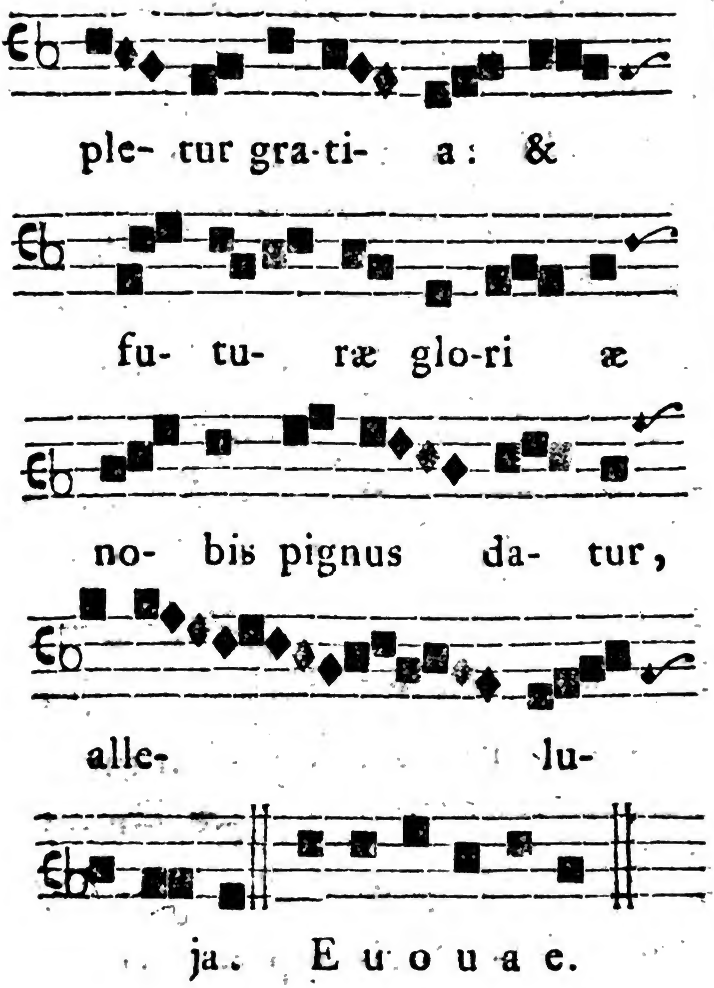
IN

IN II. VESPERIS.

Omnia sicut in I. Vesp Hymn. Pange lingua &c. ℣. Panem de cœlo &c.

Ad Magnificat. Ant.

AD COMPLETORIUM.

In fine Hymni Jesu tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine &c. *In Versic. non additur* Alleluja.

FERIA SEXTA
INFRA OCTAVAM CORPORIS CHRISTI
In primo Nocturno.

De libro I. Regum. *Lectio* I. *Cap.* I. *f*

VEnit autem vir Dei ad Heli, & ait ad eum: Hæc dicit Dominus: Numquid non aperte revelatus sum domui patris tui, cum essent in Ægypto in domo Pharaonis? Et elegi eum ex omnibus tribubus Israel mihi in sacerdotem, ut ascenderet ad altare meum, & adoleret mihi incensum, & portaret ephod coram me: & dedi domui patris tui omnia de sacrificiis filiorum Israel. Quare calce abjecisti victimam meam, & munera mea, quæ praécepi ut offerentur in templo: & magis honorasti filios tuos, quam me, ut comederetis primitias omnis sacrificii Israel populi mei? Tu autem Domine &c.

℟. Immolabit hœdum multitudo fi-

filiorum Israel ad vesperam Paschæ, * Et edent carnes, & azymos panes.

℣. Pascha nostrum immolatus est Christus: itaque epulemur in azymis sinceritatis, & veritatis. * Et

Lectio 2.

PRopterea ait Dominus Deus Israel: Loquens locutus sum, ut domus tua, & domus patris tui ministraret in conspectu meo usque in sempiternum. Nunc autem dicit Dominus: Absit hoc a me, sed quicumque glorificaverit me, glorificabo eum: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles. Ecce dies veniunt & præcidam brachium tuum, & brachium domus patris tui, ut non sit senex in domo tua. Et videbis æmulum tuum in templo, in universis prosperis Israel: & non erit senex in domo tua omnibus diebus. Verumtamen non auferam penitus vi-

rum

rum ex te ab altari meo: sed ut deficiant oculi tui, & tabescat anima tua: & pars magna domus tuæ morietur, cum ad virilem ætatem venerit. Tu autem &c.

℟. Comedetis carnes, & saturabimini panibus: * Iste est panis quem dedit vobis Dominus ad vescendum.

℣. Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum.

* Iste est.

Lectio 3.

HOc autem erit tibi signum, quod venturum est duobus filiis tuis, Ophni, & Phinees: In die uno morientur ambo. Et suscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui justa cor meum, & animam meam faciet: & ædificabo ei domum fidelem, & ambulabit coram Christo meo cunctis diebus. Futurum est autem, ut quicumque re-

remanserit in domo tua, veniat ut oretur pro eo, & offerat nummum argenteum, & tortam panis, dicatque: Dimitte me obsecro ad unam partem sacerdotalem, ut comedam bucellam panis. Tu autem Domine &c.

℟. Respexit Elias ad caput suum subcinericium panem: qui surgens comédit, & bibit: * Et ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei.

℣. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Et

℣. Gloria Patri. * Et

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Thomae Aquinatis.

In eod. Opusculo 57. *Lectio.* 4.

COnvenit itaque devotioni fidelium, solemniter recolere institutionem tam salutiferi, tamque mirabilis Sacramenti: ut ineffabilem modum divinæ præsentiæ in Sacramento eodem tot mirabi-

lia operatur: necnon & de tam salùbri, tamque suavi beneficio exolvantur Deo gratiarum debitæ actiones. Verum etsi in die Cœnae, quando Sacramentum prædictum noscitur institutum, inter Missarum solemnia de institutione ipsius specialis mentio habeatur: totum tamen residuum ejusdem diei officium ad Christi passionem pertinet, circa cujus venerationem Ecclesia illo tempore occupatur. Tu autem &c.

℟. Cœnantibus illis accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: * Accipite, & comedite: hoc est corpus meum.

℣. Dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus ejus, ut saturemur? * Accipite.

Lectio 5.

UT autem integro celebritatis Officio institutionem tanti Sa-

cramenti recoleret plebs fidelium: Romanus Pontifex Urbanus quartus, hujus Sacramenti devotione affectus, piè statuit præfatæ institutionis memoriam prima quinta Feria post Octavas Pentecostes a cunctis fidelibus celebrari: ut qui per totum anni circulum hoc Sacramento utimur ad salutem, ejus institutionem illo tempore specialiter recolamus, quo Spiritus sanctus corda discipulorum edocuit ad plene cognoscenda hujus misteria Sacramenti. Nam & in eodem tempore cœpit hoc Sacramentum a fidelibus frequentari. Tu autem Domine &c.

℣. Accepit Jesus calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: * Hoc facite in meam commemorationem.

℣. Memoria memor ero, & tabescet in me anima mea. * Hoc.

Le-

Lectio 6.

UT autem praedicta quinta Feria, & per Octavas sequentes, ejus salutaris institutionis honorificentius agatur memoria, & solemnitas de hoc celebrior habeatur: loco distributionum materialium, quæ in Ecclesiis Cathedralibus largiuntur existentibus Horis Canonicis nocturnis, pariterque diurnis, præfatus Romanus Pontifex eis, qui ejusmodi Horis in hac solemnitate personaliter in Ecclesiis interfuerint, stipendia spiritualia, Apostolica largitione concessit: quatenus per hæc Fideles ad tanti festi celebritatem avidius, & copiosius convenirent. Tu autem Domine &c.

℣. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducaverunt manna in deserto, & mortui sunt: * Hic est panis de cœlo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur.

℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Hic

℣. Gloria Patri. * Hic

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem. *Lectio 7. Cap. 6. f*

IN Illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea, vere est cibus: & sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

De Homilìa S. Augustini Episcopi.

Tract. 27. in Joanaem.

VErba Domini ex Evangelio, quæ sermonem pristinam consequuntur, audivimus. Hinc sermo debetur auribus & mentibus vestris, & hodierna die non importunus est. Est enim de corpore Domini, quod dicebat se dare ad manducandum propter æternam vitam. Exposuit autem modum attributionis hujus, & doni sui,

quo-

quomodo daret carnem suam manducare, dicens: Qui manducat carnem meam, & bibit sanguinem meum, in me manet, & ego in illo. Signum quia manducavit, & bibit, hoc est: si manet, & manetur: si habitat, & inhabitetur: si hæret, ut non deseratur. Tu autem Domine &c.

℟. Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, * In me manet, & ego in eo.

℣. Non est alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. * In me manet.

Lectio 8.

HOc ergo nos docuit & admonuit mysticis verbis, ut simus in ejus corpore sub ipso capite in membris ejus, edentes carnem ejus, non relinquentes unitatem ejus. Sed qui aderant, plures non intelligendo scandalizati

sunt: non enim cogitabant, hæc audiendo, nisi carnem, quod ipsi erant. Apostolus autem dicit, & verum dicit. Sapere secundum carnem, mors est. Carnem suam dat nobis Dominus manducare: et sapere secundum carnem mors est. Cum de carne sua dicat, quia ibi est vita æterna: ergo nec carnem debemus sapere secundum carnem, sicut in his verbis: Multi itaque audientes, non ex inimicis, sed ex discipulis ejus, dixerunt: Durus est hic sermo, & quis potest eum audire? Tu autem Domine &c.

℟. Misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: * Et qui manducat me, vivet propter me.

℣. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus. * Et qui.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.
* Et qui.

Le-

Lectio 9

SI discipuli durum habuerunt istum sermonem, quid inimici? Et tamen sic oportebat, ut diceretur, quod non ab omnibus intelligeretur. Secretum Dei intentos debet facere, non adversos: isti autem cito defecerunt, talia loquente Domino Jesu Christo. Non crediderunt aliquid magnum dicentem, & verbis illis aliquam gratiam cooperientem: sed prout voluerunt, ita intellexerunt, & more hominum: quia poterat Jesus, aut hoc disponebat Jesus, carnem, qua indutum erat Verbum, veluti concisam, distribuere credentibus in se. Durus est, inquiunt, hic sermo: quis potest eum audire? Tu autem Domine, miserere nobis.

℟. Deo gratias.

Te Deum &c.

SAB-

SABBATO

In primo Nocturno.

De libro 1. Regum. *Lectio* 1 *Cap.* 3.

PUer autem Samuel ministrabat Domino coram Heli, & sermo Domini erat pretiosus in diebus illis: non erat visio manifesta. Factum est ergo in die quadam, Heli jacebat in loco suo, et oculi ejus caligaverant, nec poterat videre lucernam Dei antequam extingueretur. Samuel dormiebat in templo Domini, ubi erat Arca Dei. Et vocavit Dominus Samuel. Qui respondens ait: Ecce ego. Et cucurrit ad Heli, & dixit: Ecce ego: vocasti enim me. Qui dixit: Non vocavi: revertere, & dormi. Et abiit, & dormivit: Et adiecit Dominus rursum vocare Samuelem: Consurgensque Samuel, abiit ad Heli, & dixit: Ecce ego: quia vocasti me. Qui respondit: Non vocavi

te

te fili mi: revertere, & dormi. Porro Samuel necdum sciebat Dominum, neque revelatus fuerat ei sermo Domini. Tu autem &c.

℟. Immolabit hœdum multitudo filiorum Israel ad vesperam Paschæ, * Et edent carnes, & axymos panes.

℣. Pascha nostrum immolatus est Christus: itaque epulemur in axymis sinceritatis, & veritatir. Et

Lectio 2.

ET adiecit Dominus, & vocavit adhuc Samuelem tertio. Qui consurgens abiit ad Heli, & ait: Ecce ego: quia vocasti me. Intellexit ergo Heli, quia Dominus vocaret puerum: & ait ad Samuelem. Vade, & dormi: & si deinceps vocaverit te, dices: Loquere Domine, quia audit servus tuus. Abiit ergo Samuel, & dormivit in loco suo. Et venit Dominus, & stetit, & vocavit sicut

vo-

vocaverat secundo: Samuel, Samuel. Et ait Samuel: Loquere Domine, quia audit servus tuus. Et dixit Dominus ed Samuelem: Ecce ego facio verbum in Israel: quod quicumque audierit, tinnient ambæ aures eius. In die illa suscitabo adversum Heli omnia quæ locutus sum super domum eius: incipiam & complebo. Tu autem Domine &c.

℟. Comederis carnes & saturabimini panibus: * Iste est panis, quem dedit vobis Dominus ad vescendum.

℣. Non moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum.

* Iste est.

Lectio 3.

DOrmivit autem Samuel usque mane, aperuitque ostia domus Domini. Et Samuel timebat indicare visionem Heli. Vocavit

er-

ergo Heli Samuelem, & dixit: Samuel fili mi? Qui respondens ait: Præsto sum. Et interrogavit eum. Quis est sermo, quem locutus est Dominus ad te? Oro te ne celaveris me. Hæc faciat tibi Deus, & hæc addat, si absconderis a me sermonem ex omnibus verbis, quæ dicta sunt tibi. Indicavit itaque ei Samuel universos sermones, & non abscondit ab eo. Et ille respondit: Dominus est: quod bonum est in oculis suis faciat. Crevit autem Samuel, & Dominus erat cum eo; & non cecidit ex omnibus verbis ejus in terram. Et cognovit universus Israel á Dan usque Bersabée, quod fidelis Samuel Propheta esset Domini. Tu autem Domine &c.

℟. Respexit Elias ad caput suum subcinericium panem: qui surgens comedit, & bibit: * Et ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei.

℣. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Et.
℣. Gloria Patri. * Et.

In secundo nocturno.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.
Hom. 61. ad pop. Antioch. Lectio 4.

NEcessarium est, dilectissimi, mysteriorum discere miraculum, quodnam sit, & quare sit datum, & quæ ejus rei utilitas. Unum corpus efficimur: membra, inquit, ex carne ejus, & ex ossibus ejus: sequamur autem initiati, quæ dicuntur. Ut itaque non tantum per charitatem hoc fiamus, verum etiam ipsa re, in illam misceamur carnem: hoc namque per escam efficitur, quam largitus est nobis, volens ostendere desiderium quod erga nos habet. Propterea semetipsum nobis immiscuit, & corpus suum in nos contemperavit, ut unum quid simus tamquam corpus capiti coaptatum: ardenter enim

aman-

amantium hoc est. Tu autem &c.

℟. Cœnantibus illis accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: * Accipite, & comedite: hoc est corpus meum

℣. Dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus ejus, ut saturemur? * Accipite.

Lectio 5.

TAmquam leones igitur ignem spirantes ab illa mensa recedamus, facti diabolo terribiles, & caput nostrum mente revolventes, & charitatem quam erga nos ostendit. Nam parentes quidem aliis sæpe filios tradunt alendos: ego autem, inquit, non ita, sed carnibus meis alo, & meipsum vobis appono, vos omnes generosos esse volens, & spem bonam de futuris bonis præbens: quippe qui vobis hic meipsum tradidi, multo magis id in futuro faciam. Vo-

sui frater vester fieri, carni propter vos & sanguini communicavi: vobis vicissim ipsam carnem & sanguinem, per quæ cognatus vester factus sum, trado. Tu autem Domine &c.

℟. Accepit Jesus calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: * Hoc facite in meam commemorationem.

℣. Memoria memor ero, & tabescet in me anima mea. * Hoc

Lectio 6

ATtendamus itaque nobis ipsis, dilectissimi, talibus fruentes bonis: & cum aliquid turpe dicere voluerimus, vel nos ab ira corripi viderimus, vel alio quopiam hujusmodi vitio, consideremus quibus facti sumus digni: talisque cogitatio, nobis irrationabilium motuum sit correctio. Quotquot igitur hujus participes corpo-

ris efficimur, quotquot sanguinem degustamus; cogitemus quod illum sursum sedentem, qui ab Angelis adoratur incorruptibili vicinus virtuti, hunc degustamus. Hei mihi, quot ad salutem nobis viæ! Nos corpus usum effecit, nobis suum communicavit corpus: & horum nos nihil a malis avertit. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducaverunt manna in deserto, & mortui sunt:* Hic est panis de cœlo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur.

℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Hic.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto,
* Hic.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem. *Lectio* 7. *Cap.* 6. *f.*

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea vere est cibus: & Sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

De Homilìa S. Augustini Episcopi.

Tract. 27. *in Joann. ante medium.*

DIximus, fratres, hoc Dominum commendasse in manducatione carnis suæ, & potatione sanguinis sui, ut in illo maneamus, & ipse in nobis. Manemus autem in illo, cum sumus membra eius: manet autem ipse in nobis, cum sumus templum ejus. Ut autem simus membra ejus, unitas nos compaginat: ut compaginet unitas, quæ facit, nisi charitas? Et charitas Dei unde? Apostolum interroga. Chariras, inquit, Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est no-

bis.

bis. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

℟. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, * in me manet, & ego in eo.

℣. Non est alia natio tam grandis, quæ habeat Deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. * In me manet.

Lectio 8.

ERgo spiritus est, qui vivificat: spiritus enim facit viva membra: nec viva membra spiritus facit, nisi quæ in corpore, quod vegetat ipse spiritus, invenerit. Nam spiritus qui est in te, o homo, quo constas ut homo sis, numquid vivificat membrum quod separatum invenerit a carne tua? Spiritum tuum dico animam tuam. Anima tua non vivificat, nisi membra, quæ sunt in carne tua: unum si tollas, jam non vivificatur ex anima tua, quia uni-

ta-

tati corporis tui non copulatur. Tu autem Domine &c.

℟. Misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: * Et qui manducat me vivet propter me.

℣. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus. * Et qui.

℣. Gloria Patri. * Et qui.

Lectio 9.

HÆc dicuntur, ut amemus unitatem, & timeamus separationem. Nihil enim sic debet formidare Christianus, quam separari a corpore Christi. Si enim separatur a corpore Christi, non est membrum ejus: si non est membrum ejus, non vegetatur Spiritus ejus Quisquis autem, inquit Apostolus, Spiritum Christi non habet, hic non est ejus. Spiritus ergo est, qui vivificat, caro autem non prodest quidquam. Verba, quæ ego locutus sum vobis, spi-

ri-

ritus, & vita sunt. Quid est spiritus, & vita sunt? Spiritaliter intelligenda sunt. Intellexisti spiritaliter? Spiritus, & vita sunt. Intellexisti carnaliter? Etiam sic illa spiritus, & vita sunt, sed tibi non sunt. Tu autem Domine &c.

Te Deum &c.

AD VESPERAS

Ant. Sacerdos in æternum, *cum reliquis Antiphonis, & Psalmis, ut supra.*

Capitulum. 1. *Joan.* 3. *b*

CHarissimi, Nolite mirari, si odit vos mundus. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres, ℟. Deo gratias.

Hymnus Pange lingua &c.

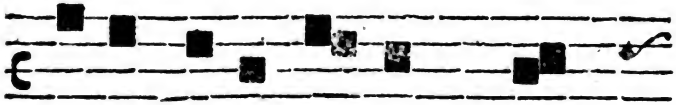
℣. Cibavit illos ex adipe frumenti, alleluja.

℟. Et de petra, melle saturavit eos, alleluja.

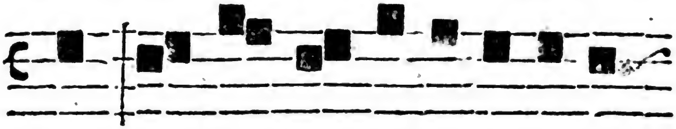
Ad Magnificat Antiphona.

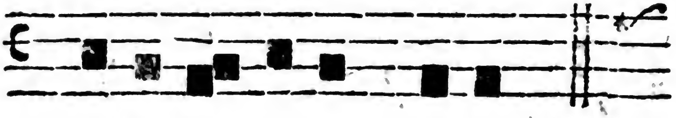
PUer Samu- el mi-nistrabat

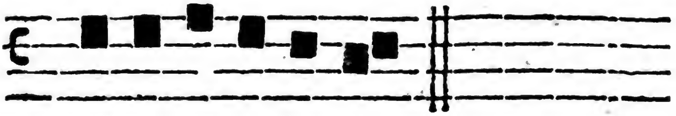
ante De-um co- ram He-

li, & sermo Domini e-rat

pre-ti-o-sus cum e- o.

E u o u a e.

Oratio.

SAncti nominis tui, Domine, timorem pariter, & amorem

fac

fac nos habere perpetuum: quia numquam tua gubernatione destituis, quos in soliditate tuæ dilectionis instituis Per Dominum nostrum &c.

Deinde fit commemorat Octavæ.

Ant. O sacrum convivium, in quo Christus sumitur: recolitur memoria passionis ejus: mens impletur gratia: & futuræ gloriæ nobis pignus datur, alleluja.

℣. Panem de cœlo præstitisti eis, alleluja.

℟. Omne delectamentum in se habentem, alleluja.

Oratio.

DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili, passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos Corporis, & Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus Qui vivis, & regnas cum Deo Patre in unitate &c.

DOMINICA

Infra Octavam, quæ est secunda post Pentecosten.

Omnia dicuntur de Octava, præter Lectiones, Octavum ℟. *Capitula, Antiphonas ad Benedictus, & Magnificat, & Orationem, quæ hic habentur propria.*

In Primo Nocturno.

De libro I Regum *Lectio* I *Cap.* 4.

ET factum est in diebus illis, convenerunt Philisthiim in pugnam: & egressus est Israel obviam Philisthiim in prælium, & castrametatus est juxta Lapidem adjutorii. Porro Philisthiim venerunt in Aphec, & instruxerunt aciem contra Israel. Inito autem certamine, terga vertit Israel Philistæis: & cæsa sunt in illo certamine passim per agros quasi quatuor millia virorum. Et reversus est populus ad castra, dixeruntque majores natu de Israel: Quare percus-

cus-

cussit nos Dominus hodie coram Philisthiim? Afferamus ad nos de Silo Arcam fœderis Domini; & veniat in medium nostri, ut salvet nos de manu inimicorum nostrorum. Tu autem &c.

℟. Immolabit hœdum multitudo filiorum Israel ad vesperam Paschæ. * Et edent carnes, & azymos panes.

℣. Pascha nostrum immolatus est Christus: itaque epulemur in azymis sinceritatis, & veritatis. * Et.

Lectio 2.

MIsit ergo populus in Silo, & tulerunt inde Arcam fœderis Domini exercituum sedentis super Cherubim: erantque duo filii Heli cum Arca fœderis Dei, Ophni, & Phinees. Cumque venisset Arca fœderis Domini in castra, vociferatus est omnis Israel clamore grandi, & personuit ter-

ra. Et audierunt Philisthiim vocem clamoris, dixeruntque: Quænam est hæc vox clamoris magni in castris Hebræorum? Et cognoverunt, quod Arca Domini venisset in castra: Tu autem &c.

℟. Comedetis carnes, & saturabimini panibus: * Iste est panis, quem dedit vobis Dominus ad vescendum.

℣. Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum.

* Hic est.

Lectio 3.

Timueruntque Philisthiim, dicentes: Venit Deus in castra. Et ingemuerunt, dicentes: Væ nobis; non enim fuit tanta exultatio heri, & nudiustertius: væ nobis. Quis nos salvabit de manu Deorum sublimium istorum? Hi sunt Dii, qui percusserunt Ægyptum omni plaga in deserto

Con-

Confortamini, & estote viri, Philisthiim: ne serviatis Hebræis, sicut & illi servierunt nobis: confortamini, & bellate. Pugnaverunt ergo Philisthiim, & cæsus est Israel, & fugit unusquisque in tabernaculum suum: & facta est plaga magna nimis: & ceciderunt de Israel triginta millia peditum. Et Arca Dei capta est: duo quoque filii Heli mortui sunt, Ophni, & Phinees. Tu autem Domine miserere nobis.

℟. Deo gratias.

℟. Respexit Elias ad caput suum subcinericium panem; qui surgens comèdit, & bibit: * Et ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei.

℣. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Et

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto.

* Et.

In secundo Nocturno

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Ex Homil. 60. ad populum Antioch.

Lectio 4.

QUoniam Verbum dicit: Hoc est corpus meum: & assentiamur, & credamus, & intellectualibus ipsum oculis intueamur. Nihil enim sensibile nobis Christus tradidit, sed sensibilibus quidem rebus, at omnia intelligibilia. Itidem & in baptismate: per rem nempe sensibilem aquam, donum confertur: intelligibile vero quod perficitur, generatio, & renovatio. Si enim incorporeus esses, nuda, & incorporea tibi dedisset ipse dona: sed quoniam anima corpori conserta est, in sensibilibus intelligibilia tibi præbet. Quot nunc dicunt, Vellem ipsius formam aspicere, figuram, vestimenta, calceamenta? Ecce eum vides, ipsum tangis, ipsum manducas.

Et-

Et tu quidem vestimenta cupis videre: ipse vero tibi concedit non tantum videre, verum & manducare, & tangere, & intra te sumere. Tu autem Domine &c.

℞. Cœnantibus illis accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait:

* Accipite, & comedite; hoc est corpus meum.

℣. Dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus ejus, ut saturemur? * Accipite,

Lectio 5.

IGitur accedat nemo cum nausea, nemo resolutus, omnes accensi, omnes ferventes, & excitati. Nam si Judæi stantes, & calceamenta in pedibus habentes, & baculos manibus gestantes, agnum cum festinatione comedebant: te multo magis oportet esse solertem. Nam illi quidem in

Palæstinam erant profecturi, & propterea viatorum figuram habebant: tu vero debes in cœlum migrare. Quapropter in omnibus oportet te vigilare: nec enim parva pœna proponitur indigne sumentibus. Cogita quantum adversus proditorem indignaris, et contra eos qui illum crucifixerunt: itaque considera, ne tu quoque sis reus corporis, & sanguinis Christi. Illi sanctissimum corpus occiderunt, tu vero polluta suscipis anima, post tot beneficia. Neque enim illi satis fuit, hominem fieri, colaphis cædi, & crucifigi: verum & semetipsum nobis commiscet; & non fide tantum, verum & ipsa re nos suum efficit corpus. Tu autem &c.

℟. Accepit Jesus calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: * Hoc facite in meam commemorationem.

℣. Me-

℣. Memoria memor ero, & tabescet in me anima mea. * Hoc.

Lectio 6.

QUo non oportet igitur esse puriorem, tali fruentem sacrificio? Quo solari radio non splendidiorem manum, carnem hanc dividentem? Os quod igni spiritali repletur, linguam quæ tremendo nimis sanguine rubescit? Cogita quali sis insignitus honore, quali mensa fruaris. Quod Angeli videntes horrescunt, neque libere audent intueri propter emicantem inde splendorem, hoc nos pascimur, huic nos unimur, & facti sumus unum Christi corpus, & una caro. Quis loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes laudes ejus? Quis pastor oves proprio pascit cruore? Et quid dico, pastor? Matres multæ sunt, quæ post partus dolores, filios aliis tradunt nutricibus. Hoc autem ipse

non est passus: sed ipse nos proprio sanguine pascit, & per omnia nos sibi coagmentat. Tu autem Domine &c.

℞. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducaverunt manna in deserto, & mortui sunt. * Hic est panis de cœlo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur.

℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Hic.

℣. Gloria. * Hic.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio 7. *Cap. 14. d.*

IN illo tempore: Dixit Jesus Pharisæis parabolam hanc: Homo quidam fecit cœnam magnam, & vocavit multos. Et reliqua.

Ho-

Homilìa Sancti Gregorii Papæ.

Homilìa 36 in Evangelia.

HOc distare, fratres charissimi, inter delicias corporis & cordis solet: quod corporales deliciæ, cum non habentur, grave in se desiderium accendunt; cum vero avide eduntur, comedentem protinus in fastidium per satietatem vertunt. At contra, spiritales deliciæ, cum non habentur, in fastidio sunt; cum vero habentur, in desiderio: tantoque a comedente amplius esuriuntur, quanto & ab esuriente amplius comeduntur. In illis appetitus placet, experientia displicet: in istis appetitus vilis est, & experientia magis placet. In illis appetitus saturitatem, saturitas fastidium generat: in istis autem appetitus saturitatem, saturitas appetitum parit. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

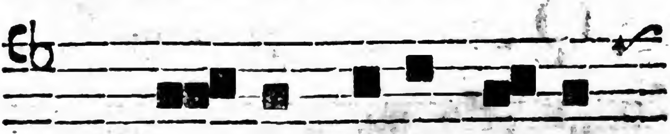
℟. Qui

℟. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, * In me manet, & ego in eo.
℣. Non est alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. * In me manet.

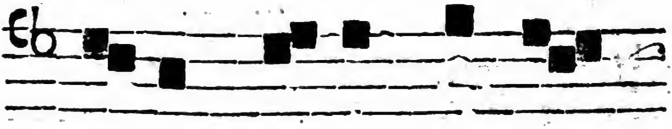
Lectio 8.

AUgent enim spiritales deliciæ desiderium in mente, dum satiant: quia quanto magis earum sapor percipitur, eo amplius cognoscitur quod avidius ametur, & idcirco non habitæ amari non possunt, quia earum sapor ignoratur. Quis enim amare valeat quod ignorat? Proinde Psalmista nos admonet, dicens: Gustate, & videte, quoniam suavis est Dominus. Ac si aperte dicat: suavitatem ejus non cognoscitis: si hanc minime gustatis, sed cibum vitæ ex palato cordis tangite, ut probantes ejus dulcedinem, amare valeatis. Has autem homo delicias

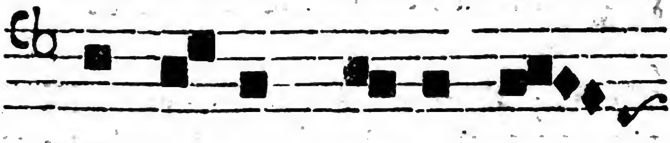
tunc amisit, cum in paradiso peccavit: extra exiit, cum os a cibo æternæ dulcedinis clausit. Tu &c.

℟. HO mo quidam fe- cit

cœ- nam magnam, & mi-

sit ser-vum su- um ho-
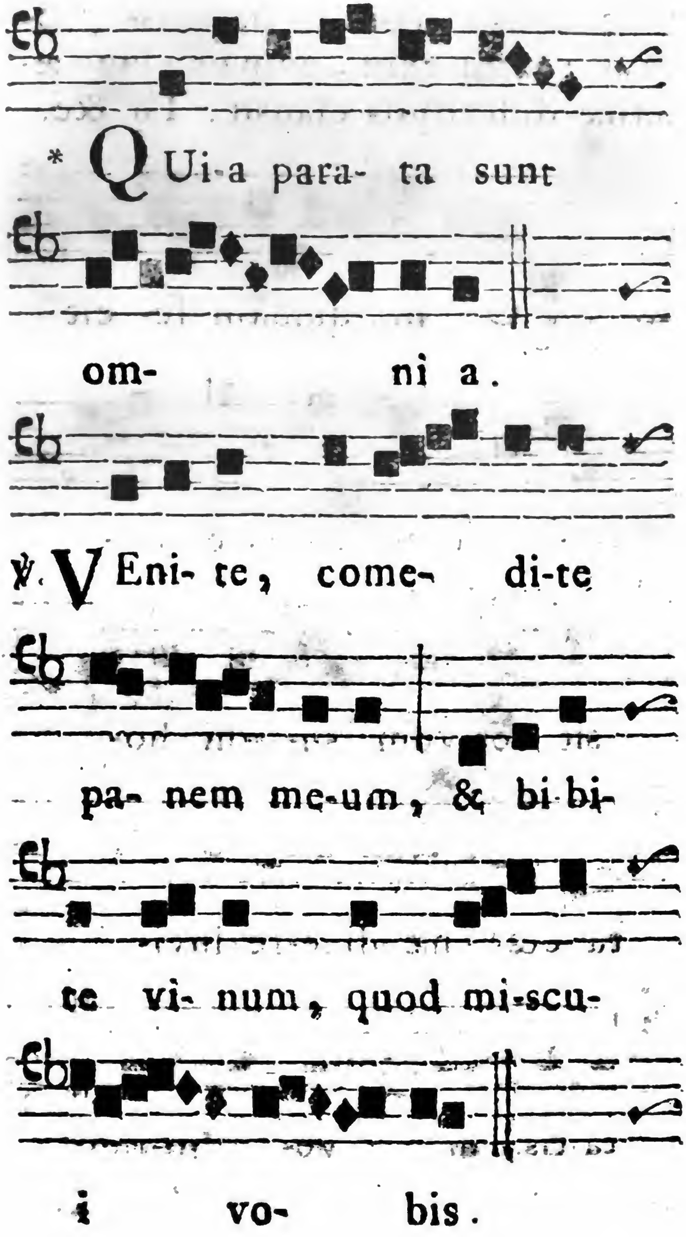

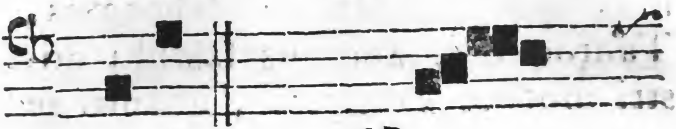
ra cœ- næ dice-re invi-

ta-tis, ut ve- ni-rent.

* Quia

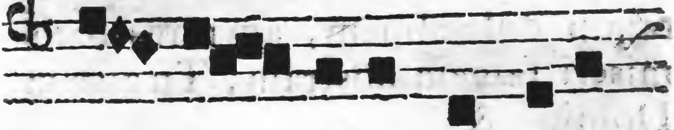

* QUi-a para- ta sunt
om- ni a.
℣. VEni- te, come- di-te
pa- nem me-um, & bi-bi-
te vi- num, quod mi-scu-
i vo- bis.

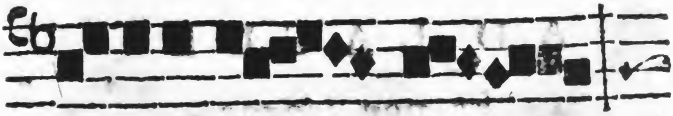
* QUi-a &c. ℣. GLo-

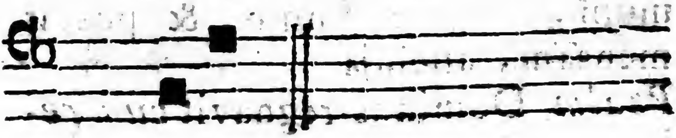
ri-a Pa- tri,

& Fi- li-o, & Spi-ri-

tu-i San- cto.

* QUi-a &c.

Lectio 9.

UNde nos quoque nati in hujus peregrinationis ærumna, huc fastidiosi jam venimus, nesci-

mus quid desiderare debeamus. Tantoque se amplius fastidii nostri morbus exaggerat, quanto se magis ab esu illius dulcedinis animus elongat. Et eo jam internas delicias non appetit, quo eas comedere, diu longeque desuevit. Fastidio ergo nostro tabescimus, & longa inediæ peste fatigamus. Et quia gustare intus nolumus paratam dulcedinem, amamus foris miseri famem nostram. Tu autem Domine &c.

Te Deum laudamus &c.

AD LAUDES

Et per Horas.

Ant. Sapientia ædificavit sibi domum, miscuit vinum, & posuit mensam, alleluja

Psalm Dominus regnavit *cum reliquis ut supra.*

Ant. Angelorum esca nutrivisti populum tuum, & panem de cœlo præstitisti eis, alleluja.

Ant.

Ant. Pinguis est panis Christi, & præbebit delicias regibus, alleluja.

Ant. Sacerdotes sancti incensum, & panes offerunt Deo, alleluja.

Ant. Vincenti dabo manna absconditum, & nomen novum, alleluja

Capitulum. 2. *Joan.* 3 *b*

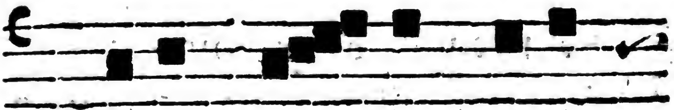
CHarissimi, Nolite mirari, si odit vos mundus. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. ℟. Deo gratias.

Hymnus. Verbum supernum &c.

℣. Panem cœli dedit eis, allelu ja.
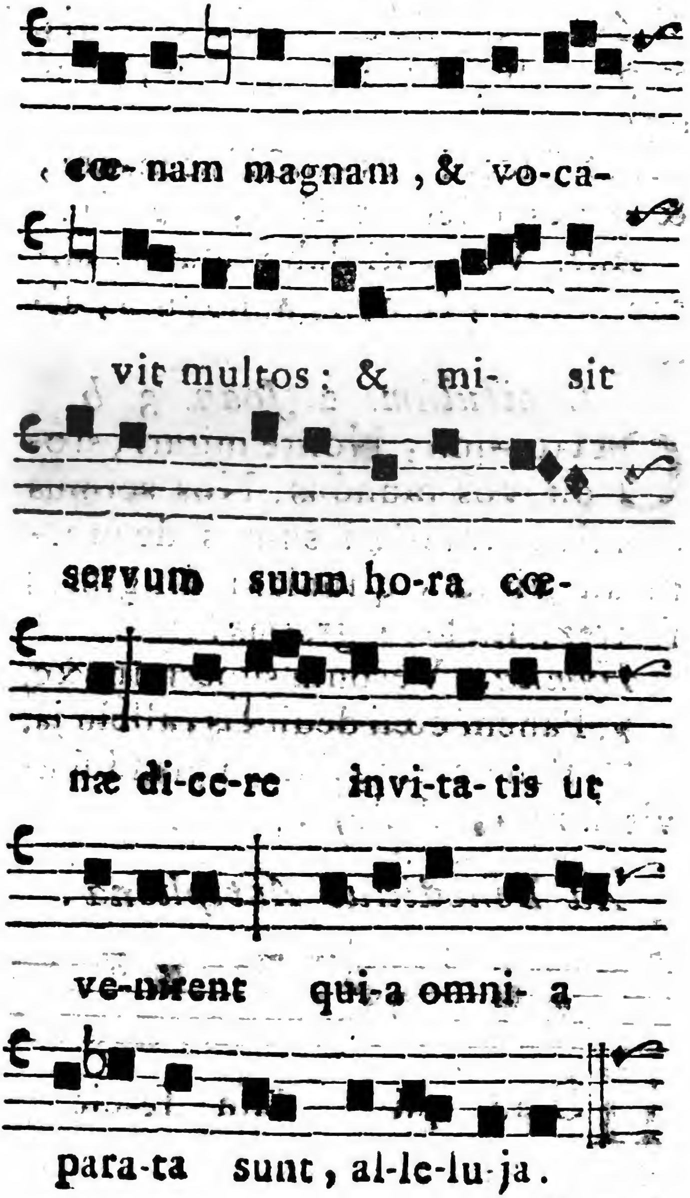
℣. Panem Angelorum manducavit homo, alleluja.

Ad Benedictus Antiphona.

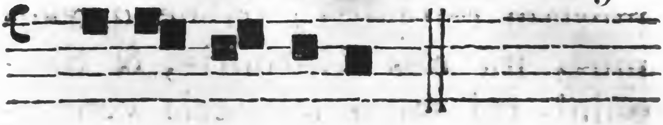

HOmo qui- dam fe-cit

cœ-

cœ-nam magnam, & vo-ca-
vit multos: & mi- sit
servum suum ho-ra cœ-
næ di-ce-re invi-ta-tis ut
ve-nirent qui-a omni- a
para-ta sunt, al-le-lu-ja.

Euo-

E u o u a e.

Oratio.

SAncti nominis tui, Domine, timorem pariter & amorem fac nos habere perpetuum: quia numquam tua gubernatione destituis, quos in soliditate tuæ dilectionis instituis: Per Dominum nostrum &c.

Deinde fit commem. Octavæ.

Ant. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum, alleluja.

℣. Posuit fines tuos pacem, alleluia,

℟. Et adipe frumenti satiat te alleluja.

Oremus.

DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili, passionis tuæ memo-

moriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos Corporis, & Sanguinis tui sacra mysteria venerari; ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis & regnas &c.

Ad Primam, ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum.

FIlioli mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere, & veritate. ℟. Deo gratias.

Ad Tertiam Ant Angelorum esca.

Capitulum.

CHarissimi, Nolite mirari, si odit vos mundus. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. ℟. Deo gratias.

℟. *br.* Panem coeli dedit eis, * Alleluja, alleluja. Panem.

℣. Panem Angelorum manducavit homo. * Alleluja, alleluja.

℟. Gloria Patri. Panem.

℣. Cibavit illos ex adipe frumenti, alleluja.

℟.

℟. Et de petra, melle saturavit eos, alleluja.

Ad Sextam Ant. Pinguis est panis.

Capitulum 1. Joan. 3. c.

IN hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit: & nos debemus pro fratribus animas ponere.

℟ Deo gratias.

℟. Cibavit illos ex adipe frumenti, * Alleluja, alleluja.

Cibavit.

℣. Et de petra, melle saturavit eos. * Alleluja, alleluia.

Gloria Patri. Cibavit.

℣. Educas panem de terra, alleluja.

℟. Et vinum lætificet cor hominis, alleluja.

Ad Nonam Antiphona. Vincenti.

Capitulum. 1. *Joan.* 3. *d.*

FIlioli mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere, & veritate. ℟. Deo gratias.

℟. *br.*

℟. *br.* Educas panem de terra, * Alleluja, alleluja. Educas.

℣. Et vinum lætificet cor hominis, * Alleluja, alleluja.

Gloria Patri. Educas.

℣. Posuit fines tuos pacem, alleluja.

℟. Et adipe frumenti satiat te, alleluja.

AD VESPERAS.

Ant. Sacerdos in æternum, *cum reliquis Antiphonis, & Psalmis, ut in primis Vesperis Festi.*

Capitulum. 1. *Ioan.* 3. *b.*

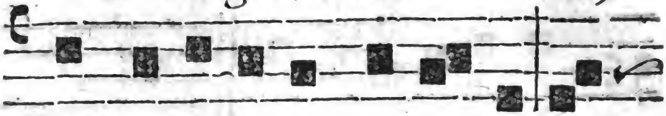
CHarissimi, Nolite mirari, si odit vos mundus. Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. ℟: Deo gratias.

Hymnus Pange lingua.

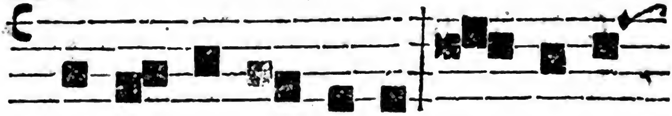
℣. Cibavit illos ex adipe frumenti, alleluja.

℟. Et de petra, melle saturavit eos, alleluja.

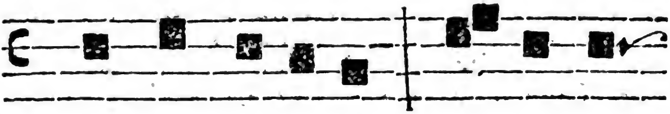
Ad

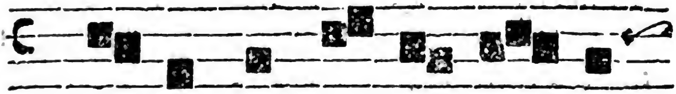
EXi ci-to in plate- as, &

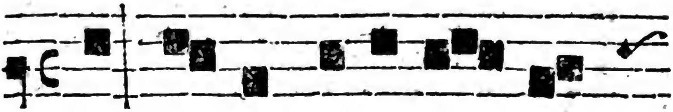
vi-cos ci-vi- ta-tis, & paupe-

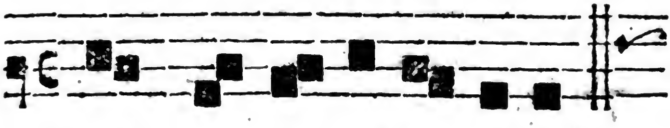
res, ac de-bi-les, cæ-cos, &

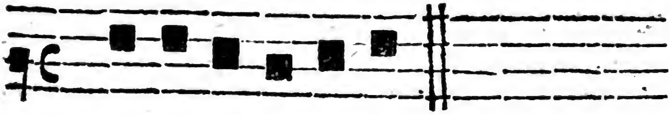
claudos compel-le in- tra-

re, ut imple á-tur do-

mus me- a, al-le- lu-ja.

E u o u a e.

Oratio Sancti nominis tui, *ut supra*.

Deinde fit commemoratio Octavæ.

Ant. O sacrum convivium, in quo Christus sumitur: recolitur memoria passionis ejus: mens impletur gratia: & futuræ gloriæ nobis pignus datur, alleluja.

℣. Panem de coelo præstitisti eis, alleluja.

℟. Omne delectamentum in se habentem, alleluja.

Oratio Deus qui nobis, *ut supra*

FERIA SECUNDA

INFRA OCTAVAM.

In primo Nocturno.

De libro I. Regum.

Lectio I. *Cap*. 5.

PHilisthiim autem tulerunt Arcam Dei, & asportaverunt e-

am

am a Lapide adiutorij in Azòtum. Tuleruntque Philisthiim Arcam Dei, & intulerunt eam in templum Dagon, & statuerunt eam juxta Dagon. Cumque surrexissent diluculo Azotii altera die, ecce Dagon jacebat pronus in terra ante Arcam Domini: & tulerunt Dagon, & restituerunt eum in locum suum. Rursumque mane die altera consurgentes, invenerunt Dagon jacentem super faciem suam in terram coram Arca Domini: caput autem Dagon, & duæ palmæ manuum ejus abscissæ erant super limen: porro Dagon solus truncus remanserat in loco suo. Tu autem &c

℟. Immolabit hœdum multitudo filiorum Israel ad vesperam Paschæ,

* Et edent carnes, & azymos panes.

℣. Pascha nostrum immolatus est Christus: itaque epulemur in azymis sinceritatis, & veritas. * Et.

Lectio 2.

AGgravata est autem manus Domini super Azotios, & demolitus est eos: & ebullierunt villæ, & agri in medio regionis illius, & nati sunt mures, & facta est confusio mortis magnæ in civitate. Videntes autem viri Azotii hujuscemodi plagam, dixerunt: Non maneat Arca Dei Israel apud nos: quoniam dura est manus ejus super nos, & super Dagon deum nostrum. Et mittentes congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum ad se, & dixerunt: Quid faciemus de Arca Dei Israel? Responderuntque Gethæi: Circumducatur Arca Dei Israel. Tu autem &c.

℟. Comedetis carnes, & saturabimini panibus: * Iste est panis, quem dedit vobis Dominus ad vescendum.

℣. Non Moyses dedit vobis panem

nem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. * Iste est.

Lectio 3.

ET circumduxerunt Arcam Dei Israel. Illis autem circumducentibus eam, fiebat manus Domini per singulas civitates interfectionis magnæ nimis; & percutiebat viros uniuscujusque urbis a parvo usque ad majorem. Miserunt ergo Arcam Dei in Accaron. Cumque venisset Arca Dei in Accaron exclamaverunt Accaronitæ, dicentes: Adduxerunt ad nos Arcam Dei Israel, ut interficiat nos, & populum nostrum. Miserunt itaque & congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum, qui dixerunt: Dimittite Arcam Dei Israel, & revertatur in locum suum, & non interficiat nos cum populo nostro. Fiebat enim pavor mortis in singulis urbibus, & gra-

vissima valde manus Dei. Tu autem Domine etc.

℟. Respexit Elias ad caput suum subcinericium panem: qui surgens comédit, & bibit: * Et ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei.

℣. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Et.

Gloria Patri. * Et.

In secundo Nocturno.

De Sermone S. Joannis Chrysostomi.

Ex eadem Homilia 60. *Lectio* 4.

UNicuique fidelium Christus semetipsum per mysteria commiscet, & quos genuit, per semetipsum enùtrit, nec alteri tradit: per hoc tibi rursum persuadens, quod carnem tuam assumpsit. Ne torpeamus igitur tanta digni charitate, & honore putati. Nonne videtis quanta promptitudine parvuli papillas capiunt, & quanto impetu labia uberibus infi-

figunt? Accedamus cum tanta nos quoque alacritate ad hanc mensam, & ad ubera poculi spiritalis: quinìmo cum longe majori trahamus, tamquam infantes lactentes, spiritus gratiam, & unus sit nobis dolor hac esca privari. Non sunt humanæ virtutis opera, hæc quæ proponuntur: qui tunc ipsa fecit in illa cœna, idem ea nunc quoque facit. Nos ministrorum tenemus locum: qui vero sanctificat ea, & immùtat, ipse est. Nullus itaque Judas assistat, nullus avarus: nam tales mensa non suscipit Si quis est discipulus, adsit: ait enim: Cum discipulis meis facio Pascha. Hæc est illa mensa, & minus nihil habet. Non enim illam quidem Christus, hanc autem homo perficit: verum & hanc ipse quoque. Tu autem &c.

℟. Coenantibus illis, accepit Jesus panem, & benedixit, ac fre-

git, deditque discipulis suis, & ait: * Accipite, & comedite: hoc est corpus meum.

℣. Dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus ejus, ut saturemur? * Accipite.

Lectio 5.

IN humanus accedat nemo, nemo crudelis, & immisericors, nemo prorsus immundus. Hæc ad communicantes dico, & ad vos ministrantes. Nam & ad vos sermonem convertere necessarium est: ut multo cum studio hæc dona distribuatis. Non parva vobis imminet ultio, si quemquam illius culpæ conscii, hujus mensæ participem esse concedatis: sanguis ejus de manibus vestris exquiretur: sive quis dux militiæ sit, sive præfectus, sive princeps diademate coronatus, indigne autem accedat, prohibe; majorem illo potestatem habes. Propterea vos

Deus

Deus hoc insignivit honore, ut talia discernatis. Hoc vestra dignitas est, hoc securitas, hoc omnis corona: non ut albam, & splendentem tunicam circumeatis induti. Verum & tu laice, cum Sacerdotem videris offerentem, ne ut Sacerdotem esse putes hoc facientem, sed Christi manum invisibiliter extensam. Tu autem Domine etc.

℟. Accepit Jesus calicem, postquam coenavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: * Hoc facite in meam commemorationem.

℣. Memoria memor ero, & tabescet in me anima mea.* Hoc.

Lectio 6.

AUdiamus igitur & sacerdotes, & subditi, quali esca facti sumus digni: audiamus, et horreamus. Sanctis carnibus suis nos dedit impleri, semetipsum apposuit

immolatum. Quænam igitur erit nobis excusatio, cum talibus pasti talia peccemus, cum lupi fiamus Agnum comedentes, cum tamquam oves pasti more leonum diripiamus? Hoc enim mysterium non a rapina tantum, verum & ab omni vel tenui inimicitia purum esse penitus jubet: est enim pacis mysterium. Judæis quidem annuatim propriorum monumenta beneficiorum solemnitates Deus alligavit; tibi vero singulis diebus per hæc mysteria. Nullus itaque Judas hanc mensam petat, nullus Simon. Hi namque duo propter avaritiam perierunt: hoc igitur barathrum fugiamus Tu autem Domine &c.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducaverunt manna in deserto, & mortui sunt: * Hic est panis de coelo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur.

℣. E-

℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Hic.
Gloria Patri. * Hic.

In tertio Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem. *Lectio 7. Cap. 6. f*

IN illo tempore Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea, vere est cibus: & Sanguis meus, vere est potus. Et reliqua.

De Homilia S. Augustini Episcopi. *Tract. 26. in Joan. post init.*

HIc est panis, qui de cœlo descendit. Hunc panem significavit manna, hunc panem significavit altare Dei. Sacramenta illa fuerunt: in signis diversa sunt, sed in re, quæ significatur, paria sunt. Apostolum audi: Nolo enim vos, inquit, ignorare fratres, quia patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare

re transierunt, & omnes per Moysen baptizati sunt in nube, & in mari: & omnes eamdem escam spiritalem manducaverunt. Spiritalem utique eamdem: nam corporalem alteram: quia illi manna, nos aliud: spiritalem vero, quam nos, sed patres nostri, non patres illorum, quibus nos similes sumus, non quibus illi similes fuerunt. Et adjungit: & omnes eumdem potum spiritalem biberunt. Aliud illi, aliud nos, sed specie visibili quidem, tamen hoc idem significante virtute spiritali. Quomodo enim eumdem potum? Bibebant, inquit, de spiritali, sequente petra: petra autem erat Christus. Inde panis, inde potus. Petra Christus in signo, verus Christus in verbo, & in carne. Et quomodo biberunt? Percussa est petra de virga bis. Gemina percussio, duo ligna crucis significat. Tu autem &c.

℟. Qui-

℟. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, * In me manet, & ego in eo.

℣. Non est alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. * In me manet.

Lectio 8.

NOrunt fideles corpus Christi, si corpus Christi non negligant esse. Fiant corpus Christi, si volunt vivere de Spiritu Christi. De Spiritu Christi non vivit, nisi corpus Christi. Intelligite fratres mei, quid dixerim. Homo es, & spiritum habes, & corpus habes. Spiritum dico, quæ anima vocatur, qua constas quod homo es; constas enim ex anima, & corpore. Habes enim spiritum invisibilem, corpus visibile. Dic mihi, quid ex quo vivat? Spiritus tuus vivit ex corpore tuo, an corpus tuum ex spiritu tuo? Respondet om-

omnis qui vivit: qui autem hoc non potest respondere, nescio si vivit. Quid respondet omnis qui vivit? Corpus utique meum vivit de spiritu meo. Vis ergo & tu vivere de Spiritu Christi? In corpore esto Christi. Tu autem &c.

℟. Misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem:* Et qui manducat me, & ipse vivet propter me.

℣. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus.* Et qui.

Lectio 9.

NUmquid enim corpus meum vivit de spiritu tuo? Meum vivit de spiritu meo, & tuum de spiritu tuo. Non potest vivere corpus Christi, nisi de Spiritu Christi. Inde est, quod exponens nobis Apostolus Paulus hunc panem: Unus panis, inquit, unum corpus multi sumus. O Sacramentum pieta-

tatis, o signum unitatis, o vinculum charitatis! Qui vult vivere, habet ubi vivat, habet unde vivat. Accedat, credat, incorporetur, ut vivificetur. Non abhorreat a compage membrorum, non sit putre membrum quod resecari mereatur, non sit distortum, de quo erubescatur Sit pulchrum, sit aptum, sit sanum: hæreat corpori, vivat Deo de Deo Nunc laboret in terra, ut postea regnet in cœlo. Tu autem &c.

Te Deum &c.

FERIA TERTIA.

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio I. *Cap*. 5.

FUit ergo Arca Domini in regione Phylisthinorum septem mensibus. Et vocaverunt Philisthiim sacerdotes, & divinos, dicentes: Quid faciemus de Arca Domini? indicate nobis quomodo

re

remittamus eam in locum suum. Qui dixerunt: Si remittitis Arcam Dei Israel, nolite dimittere eam vacuam, sed quod debetis, reddite ei pro peccato, & tunc curabimini: & scietis quare non recedat manus ejus a vobis. Tu autem Domine &c.

℟. Immolabit hœdum multitudo filiorum Israel ad vesperam Paschæ, * Et edent carnes, & azymos panes.

℣. Pascha nostrum immolatus est Christus: itaque epulemur in azymis sinceritatis, & veritatis. * Et edent.

Lectio 2.

QUare aggravatis corda vestra, sicut aggravavit Ægyptus, & Pharao cor suum? nonne postquam percussus est, tunc dimisit eos, & abierunt? Nunc ergo arripite, & facite plaustrum novum u-

unum: & duas vaccas fœtas, quibus non est impositum jugum, jungite in plaustro, & recludite vitulos earum domi. Tolletisque Arcam Domini, & ponetis in plaustro, & vasa aurea, quæ exolvistis ei pro delicto ponetis in capsellam ad latus ejus: & dimittite eam ut vadat. Et aspicietis: & siquidem per viam finium suorum ascenderit contra Bethsames, ipse fecit nobis hoc malum grande: sin autem, minime: sciemus quia nequaquam manus ejus tetigit nos, sed casu accidit. Fecerunt ergo illi hoc modo. Tu autem &c.

℟. Comedetis carnes, & saturabimini panibus: * Iste est panis, quem dedit vobis Dominus ad vescendum.

℣. Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de coelo verum.
* Iste est.

Le-

Lectio 3.

IBant autem in directum vaccæ per viam, quæ ducit Bethsames, & itinere uno gradiebantur, pergentes, & mugientes: & non declinabant neque ad dexteram, neque ad sinistram: sed & satrapæ Philisthiim sequebantur usque ad terminos Bethsames. Porro Bethsamitæ metebant triticum in valle: & elevantes oculos suos, viderunt Arcam, & gavisi sunt cum vidissent. Et plaustrum vénit in agrum Josue Bethsamitæ, & stetit ibi. Erat autem ibi lapis magnus: & conciderunt ligna plaustri, vaccasque imposuerunt super ea holocaustum Domino. Levitæ autem deposuerunt Arcam Dei. Tu autem &c.

℟. Respexit Elias ad caput suum subcinericium panem: qui surgens comédit, & bibit: * Et ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei.

℣. Si

℣. Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in æternum. * Et.
Gloria Patri. * Et.

In secundo Nocturno.

Ex Epistola S. Cypriani Episcopi, & Martyris ad Cæcilium.

Lib. 2. Epist. 3. sub init Lectio 4.

IN sacerdote Melchisedech sacrificii Dominici sacramentum præfiguratum videmus, secundum quod Scriptura divina testatur, & dicit: Et Melchisedech rex Salem protulit panem, & vinum. Fuit autem Sacerdos Dei summi, & benedixit Abraham. Quod autem Melchisedech typum Christi portaret, declarat in Psalmis Spiritus sanctus, ex persona Patris ad Filium dicens: Ante luciferum genui te: Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Qui ordo utique hic est de sacrificio illo veniens, & inde descendens, quod Melchisedech sacer-

cerdos Dei summi fuit, quod panem & vinum obtulit, quod Abraham benedixit. Tu autem &c.

℟. Coenantibus illis accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: * Accipite, & comedite: hoc est corpus meum.

℣. Dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus ejus, ut saturemur? * Accipite.

Lectio 5.

NAm quis magis sacerdos Dei summi, quam Dominus noster Jesus Christus? Qui sacrificium Deo Patri obtulit: & obtulit hoc idem, quod Melchisedech obtulerat, id est, panem & vinum, suum scilicet corpus & sanguinem. Et circa Abraham benedictio illa præcedens, ad nostrum populum pertinebat. Nam si Abraham Deo credidit, & deputatum est ei ad justitiam: utique

que quisquis Deo credit, & fide vivit, justus invenitur & jam pridem in Abraham fideli benedictus, & justificatus ostenditur, sicut beatus Apostolus Paulus probat, dicens: Credidit Abraham Deo, & deputatum est ei ad justitiam. Cognoscitis ergo, quia qui ex fide sunt, hi sunt filii Abrahæ. Providens autem Scriptura, quia ex fide justificat Gentes Deus, prænuntiavit Abrahæ, quia benedicentur in illo omnes Gentes. Tu autem Domine &c.

℟ Accepit Jesus calicem, postquam coenavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: * Hoc facite in meam commemorationem.

℣. Memoria memor ero, & tabescet in me anima mea. * Hoc.

Lectio 6.

UT ergo in Genesi per Melchisedech sacerdotem benedi-

dictio circa Abraham posset rite celebrari, præcedit ante imago sacrificii, in pane, & vino scilicet constituta. Quam rem perficiens, & adimplens Dominus, panem, & calicem mixtum vino obtulit: & qui est plenitudo, veritatem præfiguratæ imaginis adimplevit. Sed & per Salomonem Spiritus sanctus typum Dominici sacrificij ante præmonstrat, immolatæ hostiæ, & panis, & vini, sed & altaris · & Apostolorum faciens mentionem: Sapientia, inquit, ædificavit sibi domum, & subdidit columnas septem: mactavit suas hostias, miscuit in cratère vinum suum, & paravit mensam suam. Et misit servos suos convocans cum excelsa prædicatione ad cratérem, dicens: Qui est insipiens, decliner ad me. Et egentibus sensu dixit: Venite, edite de meis panibus, & bibite vinum quod mi-

scui

scui vobis. Tu autem Domine miserere &c.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducaverunt manna in deserto, & mortui sunt: Hic est panis de coelo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur.

℣. Ego sum panis vivus, qui de coelo descendi; si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Hic.

In tertio Nocturno

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem. *Lectio* 7. *Cap* 6. *f*

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea, vere est cibus: & sanguis meus, vere est potus. Et reliqua.

De Homilìa S. Augustini Episcopi.

Tract. in 26. Joan. circa med.

NOn sicut manducaverunt patres vestri manna, & mortui sunt

sunt. Quare manducaverunt, & mortui sunt? Quia quod videbant, credebant: quod non videbant, non intelligebant. Ideo patres vestri, quia similes estis illorum. Nam quantum pertinet, fratres mei, ad mortem istam visibilem, & corporalem, numquid nos non morimur, qui manducamus panem de cœlo descendentem? Sic sunt mortui & illi, quemadmodum & nos sumus morituri: quantum attinet, ut dixi, ad mortem hujus corporis visibilem, atque carnalem. Tu autem &c.

℞. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, * In me manet, & ego in eo.

℣. Non est alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis.

In me manet.

Le-

Lectio 8.

QUantum autem pertinet ad illam mortem, de qua terret Dominus, qua mortui sunt patres istorum: manducavit manna & Moyses, manducavit manna & Aaron, manducavit manna & Phinees, manducaverunt ibi multi, qui Domino placuerunt, & mortui non sunt. Quare? Quia visibilem cibum spiritaliter intellexerunt, spiritaliter esurierunt, spiritaliter gustaverunt, ut spiritaliter satiarentur. Nam & nos hodie accipimus visibilem cibum: sed aliud est sacramentum, aliud virtus sacramenti. Tu autem &c.

℟. Misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: * Et qui manducat me, vivet propter me.

℣. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus. * Et qui.

Gloria Patri. * Et qui.

Lectio 9.

QUam multi de altari accipiunt, & moriuntur & accipiendo moriuntur! Unde dicit Apostolus: Judicium sibi manducat, & bibit. Nonne buccella Dominica venenum fuit Judæ? Et tamen accepit. Et cum accepit, in eum inimicus intravit: non quia malum accepit, sed quia bonum male malus accepit. Videte ergo fratres, panem cœlestem spiritaliter manducate, innocentiam ad altare apportate. Peccata, etsi sunt quotidiana, vel non sint mortifera; antequam ad altare accedatis, attendite, quod dicatis: Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Si dimittis, demittetur tibi: securus accede panis est, non venenum. Tu autem Domine miserere nobis.

Te deum laudamus.

FE-

FERIA QUARTA

In primo Nocturno.

De libro primo Regum.

Lectio 1. *Cap. 6. d.*

PErcussit autem de viris Bethsamitibus, eo quod vidissent Arcam Domini: & percussit de populo septuaginta viros, & quinquaginta millia plebis. Luxitque populus, eo quod Dominus percussisset plebem plaga magna. Et dixerunt viri Bethsamitæ: Quis poterit stare in conspectu Domini Dei sancti hujus? Et ad quem ascendet a nobis? Miseruntque nuntios ad habitatores Cariathjarim, dicentes: Reduxerunt Philisthiim Arcam Domini, descendite, & reducite eam ad vos. Venerunt ergo viri Cariathjarim, & reduxerunt Arcam Domini & intulerunt eam in domum Abinadab in Gabaa: Eleazarum autem filium ejus sanctificaverunt, ut custodiret Ar-

cam Domini. Tu autem Domine &c.

℟. Immolabit hœdum multitudo filiorum Israel ad vesperam Paschæ,

* Et edent carnes, & azymos panes.

℣. Pascha nostrum immolatus est Christus: itaque epulemur in azymis sinceritatis, & veritatis. * Et.

Lectio 4

ET factum est, ex qua die mansit Arca Domini in Cariathjarim, multiplicati sunt dies (erat quippe jam annus vigesimus) & requievit omnis domus Israel post Dominum. Ait autem Samuel ad universam domum Israel, dicens: Si in toto corde vestro revertimini ad Dominum, auferte deos alienos de medio vestri, Baalim, & Astaroth, & præparate corda vestra Domino: & servite ei soli, & eruet vos de manu Philisthiim. Abstulerunt ergo filii Israel

srael Baalim, & Astaroth, & servierunt Domino soli. Tu &c.

℟. Comedetis carnes, & saturabimini panibus: * Iste est panis, quem dedit vobis Dominus ad vescendum.

℣. Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. * Iste est.

Lectio 3.

DIxit autem Samuel: Congregate universum Israel in Masphath ut orem pro vobis Dominum. Et convenerunt in Masphath: hauseruntque aquam, & effuderunt in conspectu Domini, & jejunaverunt in die illa, atque dixerunt ibi: Peccavimus Domino. Judicavitque Samuel filios Israel in Masphath. Et audierunt Philisthiim quod congregati essent filii Israel in Masphath, & ascenderunt satrapæ Philisthinorum ad Israel.

Quod cum audissent filii Israel, timuerunt a facie Philisthinorum. Dixeruntque ad Samuelem: Ne cesses pro nobis clamare ad Dominum Deum nostrum, ut salvet nos de manu Philisthinorum. Tu autem &c.

℟. Respexit Elias ad caput suum subcinericium panem: qui surgens comedit, & bibit. * Et ambulavit in fortitudine cibi illius usque ad montem Dei.

℣. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Et Gloria Patri. * Et

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Ambrosii Episcopi de Sacramentis.

Lib. 4. *cap* 4. *Lectio* 4.

AUctor Sacramentorum quis est, nisi Dominus Jesus? De cœlo ista sacramenta venerunt. Consilium enim omne de cœlo est. Vere autem magnum est, & divi-

vinum miraculum, quod populo pluit Deus manna de cœlo, & non laborabat populus, & manducabat. Tu forte dicis: Meus panis est usitatus. Sed panis iste, panis est ante verba sacramentorum: ubi accesserit consecratio, de pane fit caro Christi. Hoc igitur adstruamus. Quomodo potest, qui panis est, corpus esse Christi? Consecratione. Consecratio igitur quibus verbis est, & cujus sermonibus? Domini Jesu. Nam reliqua omnia quæ dicuntur, laudem Deo deferunt, oratio præmittitur pro populo, pro regibus, pro cæteris ubi venitur ut conficiatur venerabile Sacramentum, jam non suis sermonibus sacerdos, sed utitur sermonibus Christi. Tu autem &c.

℟. Cœnantibus illis accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait:* Accipite, & comedite, hoc est corpus meum.

℣. Dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus ejus, ut saturemur? * Accipite.

Lectio 5.

ERgo sermo Christi hoc conficit Sacramentum. Quis sermo Christi? Nempe is, quo facta sunt omnia. Jussit Dominus, & factum est cœlum: jussit Dominus, & facta est terra: jussit Dominus, & facta sunt maria: jussit Dominus, & omnis creatura generata est. Vides ergo quam operatorius sit sermo Christi. Si ergo tanta vis est in sermone Domini Jesu, ut inciperent esse quæ non erant: quanto magis operatorius est, ut quæ erant, in aliud commutentur? Cœlum non erat, mare non erat, terra non erat. Sed audi dicentem. Ipse dixit, & facta sunt: ipse mandavit, & creata sunt. Ergo tibi ut respondeam, non erat Corpus Christi ante

te

te consecrationem; sed post consecrationem dico tibi quod jam corpus est Christi. Ipse dixit: & factum est: ipse mandavit, & creatum est. Tu autem &c.

℟. Accepit Jesus calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine: * Hoc facite in meam commemorationem.

℣. Memoria memor ero, & tabescet in me anima mea. * Hoc.

Lectio 6. *Cap.* 5.

JAm redi mecum ad propositionem meam. Magnum quidem & venerabile, quod manna Judæis pluit e cœlo. Sed intellige quid est amplius, manna de cœlo, an corpus Christi? Corpus Christi utique, qui auctor est cœli. Deinde, manna qui manducavit, mortuus est: qui manducaverit hoc corpus, fiet ei remissio peccatorum, & non morietur in æternum.

num. Ergo non otiose, cum accipis, tu dicis, Amen; jam in spiritu confitens quod accipias Corpus Christi. Dicit tibi sacerdos, Corpus Christi: & tu dicis, Amen, hoc est verum. Quod confitetur lingua, teneat affectus. Tu autem &c.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducaverunt manna in deserto, & mortui sunt: * Hic est panis de coelo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur.

℣. Ego sum panis vivus, qui de coelo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Hic.

℣. Gloria Patri. * Hic.

In tertio Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio 7. Cap. 6. f.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea, vere

re

re est cibus. & sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

Lib. 8 de Trinitate ante medium.

NOn est humano, aut sæculi sensu in Dei rebus loquendum. Quæ scripta sunt legamus: & quæ legerimus, intelligamus, & tunc perfecte fidei officio fungemur. De naturali enim in nobis Christi veritate quæ dicimus, nisi ab eo discimus, stulte atque impie dicimus. Ipse enim ait: Caro mea vere est esca, & sanguis meus vere est potus. qui edit carnem meam, & bibit sanguinem meum, in me manet, & ego in eo. De veritate carnis, & sanguinis non relictus est ambigendi locus. Tu autem &c.

℟. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, * In me manet, & ego in eo.

℣. Non est alia natio tam gran-

dis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. * In me manet.

Lectio 8.

NUnc enim, & ipsius Domini professione, & fide nostra vere caro est, & vere sanguis est. Et hæc accepta, atque hausta id efficiunt, ut & nos in Christo, & Christus in nobis sit. An ne hoc veritas non est? Contingat plane his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum negant. Est ergo in nobis ipse per carnem, & sumus in eo, dum secum hoc quod nos sumus, in Deo est. Quod autem in eo per sacramentum communicatæ carnis, & sanguinis simus, ipse testatur, dicens: Et hic mundus jam me non videt, vos autem me videbitis, quoniam ego vivo, & vos vivetis: quoniam ego in Patre meo, & vos in me, & ego in vobis. Tu autem &c.

Mi-

℟. Misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: * Et qui manducat me, vivet propter me.
℣. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus. * Et qui.
℣. Gloria Patri. * Et qui.

Lectio 9.

QUod autem in nobis naturalis hæc unitas sit, ipse ita testatus est: Qui edit carnem meam, & bibit sanguinem meum, in me manet, & ego in eo. Non enim quis in eo erit, nisi in quo ipse fuerit: ejus tantum in se assumptam habens carnem, qui suam sumpserit. Perfectæ autem hujus unitatis sacramentum superius jam docuerat, dicens: Sicut me misit vivens Pater, & ego vivo per Patrem: & qui manducat meam carnem, & ipse vivet per me. Vivit ergo per Patrem: & quo modo per Patrem vivit, eodem modo

do

do nos per carnem ejus vivemus. Tu autem &c.

Te Deum laudamus.

Ad Vesperas, omnia ut in primis vesperis Festi Et si hac die fuerit Festum Duplex, in Vesperis fit tantum commem de eo nisi fuerit ex solemnioribus, ut dicitur in Rubrica de Commemorationibus.

FERIA QUINTA

Octava Corporis Christi.

Lectiones 1. *Nocturni leguntur de Epistola ad Corinthios*, Convenientibus vobis, *ut supra in die Festi.*

In secundo Nocturuo.

Sermo sancti Cyrilli Episcopi Jerosolymitani.

Catechesi mystagog. 4. *Lectio* 4.

IPsa beati Pauli doctrina abunde sufficere videtur, ut certam vobis de divinis mysteriis fidem faciat: quibus digni redditi, concor-

corporei, ut ita dicam, & consanguinei Christi facti estis. Ipse enim modo clamabat, quod in nocte, qua tradebatur Dominus noster Jesus Christus, accipiens panem, & gratias agens fregit, & dedit discipulis suis, dicens: Accipite, & manducate: hoc est corpus meum. Et accipiens calicem, & gratias agens, dixit: Accipite, & bibite; hic est sanguis meus. Cum igitur ipse de pane pronuntiaverit, ac dixerit: Hoc est corpus meum: quis audebit deinceps ambigere? Et cum idem ipse tam asseveranter dixerit: Hic est sanguis meus: quis umquam dubitaverit, ut dicat non esse ejus sanguinem? Tu autem &c.

℟. Cœnantibus illis accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: * Accipite, & comedite: hoc est corpus meum.

℣. Di-

℣. Dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus ejus, ut saturemur? * Accipite.

Lectio 5.

AQuam olim in vinum convertit in Cana Galileæ, quod habet quamdam cum sanguine propinquitatem: & eum parum dignum existimabimus, cui credamus quod vinum in sanguinem transmutarit? Ad eas nuptias, quibus corpora copulantur vocatus, præter opinionem omnium hoc fecit miraculum: & non multo magis sic eum corpus, & sanguinem suum fruenda nobis donasse persuasum firmiter habebimus, ut ea cum omni certitudine tamquam corpus ipsius, & sanguinem sumamus? Nam in specie panis dat nobis corpus, & in specie vini dat nobis sanguinem: ut, cum sumpseris, gustes corpus, & sanguinem Christi, factus ejusdem corporis, & sangui-

guinis particeps. Sic enim efficimur Christiferi, hoc est, Christum in corporibus nostris ferentes, cum corpus ejus, & sanguinem in membra nostra recipimus: sic secundum beatum Petrum, divinæ naturæ consortes reddimur. Tu autem Domine &c.

℟. Accepit Jesus calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine; * Hoc facite in meam commemorationem.

℣. Memoria memor ero, & tabescet in me anima mea. * Hoc.

Lectio 6.

OLim cum Judæis Christus disserens, nisi manducaveritis, inquit, carnem meam, & biberitis meum sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Cum autem illi, quæ dicta fuerant non spiritaliter accepissent, offensi abierunt retro: putabant enim quod eos

ad

ad manducandas carnes hortaretur. Erant & in veteri Testamento panes propositionis: verum illi cum fuerint veteris Testamenti, finem jam acceperunt. In novo vero Testamento, panis est cœlestis, & calix salutaris, qui & animam, & corpus sanctificant. Quamobrem non sic hæc attendas velim, tamquam sint nudus & simplex panis, nudum & simplex vinum: corpus enim sunt, & sanguis Christi. Nam etiam si sensus illud tibi renuntiat, fides tamen te confirmet. Ne judices rem ex gustu: sed te citra ullam dubitationem fides certum reddat, quod sis dignus factus, qui corporis, & sanguinis Christi particeps fieres. Tu autem &c.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducaverunt manna in deserto, & mortui sunt. * Hic est panis de cœlo descendens, ut si

quis

quis ex ipso manducet, non moriatur.

℣. Ego sum panis vivus, qui de coelo descendi: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. * Hic.

℣ Gloria. * Hic.

In tertio Nocturno.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio 7. *Cap.* 6. *f.*

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea vere est cibus: & sanguis meus vere est potus. Et reliqua.

Homilìa Sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lib. 4. *in Joan. cap.* 17.

QUi manducat, inquit, carnem meam, & bibit sanguinem meum, in me manet, & ego in illo. Sicuti enim si quis liquefactæ ceræ aliam ceram infuderit, alteram cum altera per totum commi-

misceat necesse est: sic qui carnem & sanguinem Domini recipit, cum ipso ita conjungitur, ut Christus in ipso, & ipse in Christo inveniatur. Simile quodam modo apud Matthæum comperies: Simile est, inquit, regnum cœlorum fermento quod acceptum abscondit mulier in farinæ satis tribus. Sicut parum, ut Paulus ait, fermenti totam massam fermentat: sic parvula benedictio totum hominem in seipsam attrahit, & sua gratia replet; & hoc modo in nobis Christus manet, & nos in Christo. Tu autem &c.

℟. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem: * In me manet, & ego in eo.

℣. Non est alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest nobis. * In me.

Lectio 8.

Nos vero, si vitam æternam consequi volumus; si largito-

torem immortalitatis habere in nobis desideramus, ad recipiendam benedictionem libenter concurramus; caveamusque ne loco laquei damnosam religionem diabolus nobis prætendat. Recte (inquit) dicis: scriptum tamen esse non ignoramus, judicium sibi comedere atque bibere illum qui de pane comedit, & de calice bibit indigne. Ego igitur probo meipsum, & indignum invenio. Quando igitur, quicumque tu es qui ista dicis, dignus eris? Quando Christo te ipsum offeres? Nam si peccando indignus es, & peccare non desinis (quis enim delicta intelligit? Secundum Psalmistam) expers omnino eris vivificæ hujus sanctificationis. Tu autem Domine miserere nobis.

℟. Deo gratias.

℟. Misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: * Et qui

qui manducat me vivet propter me.

℣. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus. Et qui.

℣. Gloria Patri. * Et qui.

Lectio 3.

QUare pias quæso cogitationes suscipias, studiose sancteque vivas, & benedictionem participes: quæ (mihi crede) non mortem solum, verum etiam morbos omnes depellit. Sedat enim, cum in nobis maneat Christus, sævientem membrorum nostrorum legem pietatem corroborat, perturbationes animi extinguit, ægrotos curat, collisos redintegrat: & sicut pastor bonus, qui animam suam pro ovibus posuit, ab omni nos erigit casu. Tu autem Domine miserere nobis.

℟. Deo gratias.

Te Deum laudamus.

COM-

COMMEMORATIONES SANCTORUM

Respective occurrentium in Octavario Corporis Christi.

25. Maji S. Urbani Pp. & M.

In Vesp. Ant. Iste sanctus. ℣. Glo.
In Laud. Ant. Qui odit. ℣. Justus.

DA, quæsumus, omnipotens Deus: ut qui beati Urbani martyris tui atque Pontificis solemnia colimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per Dominum nostrum &c.

26 Maji S. Eleutherii Pp. & M.

INfirmitatem nostram respice omnipotens Deus: & quia pondus propriæ actionis gravat, beati Eleutherii martyris tui atque Pontificis intercessio gloriosa nos protegat. Per Dominum.

27. Maji S. Joannis Pp. & M.

DEus, qui nos beati Joannis martyris tui atque Pontificis an-

annua solemnitate lætificas: concede propitius, ut cujus natalitia colimus, de ejusdem etiam protectione gaudeamus. Per Dominum.

30. MAII S. FELICIS Pp. & M.
Oratio Infirmitatem nostram.

31. MAII S. PETRONILLAE Virg.
In V. Ant. Veni Sponsa. ℣. Specie.
In LL. Ant. Simile est. ℣. Diffusa.

EXaudi nos Deus salutaris noster, ut sicut de beatæ Petronillæ virginis tuæ festivitate gaudemus: ita piæ devotionis erudiamur affectu. Per Dominum.

2. JUNII SS. MARCELLINI &c. MM.
In Vesp. Ant. Istorum. ℣. Lætam.
In LL. Vestri capilli. ℣. Exultabunt.

DEus, qui nos annua beatorum martyrum tuorum Marcellini, Petri, atque Erasmi solemnitate lætificas: præsta quæsumus, ut quorum

gaudemus meritis, accendamur exemplis. Per Dominum.

9. Jun. SS. Primi, & Feliciani Mm.

FAc nos, quæsumus Domine, sanctorum martyrum tuorum Primi, & Feliciani semper festa sectari: quorum suffragiis protectionis tuæ dona sentiamus Per Dom. &c.

12. Jun. SS. Basilidis, & Mm.

SAnctorum martyrum tuorum Basilidis, Cyrini, Naboris, atque Nazarii, quæsumus Domine, natalitia nobis votiva resplendeant: & quod illis contulit excellentia sempiterna, fructibus nostræ devotionis accrescat. Per Dominum.

15. Jun. SS. Viti &c. MM.

DA Ecclesiæ tuæ, quæsumus Domine, sanctis martyribus tuis Vito, Modesto atque Crescentia intercedentibus, superbe non sa-

pere, sed tibi placita humilitate proficere: ut prava despiciens, quæcumque recta sunt, libera exerceat charitate. Per Dominum.

18. IUN. SS. MARCI &c. Mm.

PRæsta quæsumus omnipotens Deus, ut qui sanctorum martyrum tuorum Marci, & Marcelliani natalitia colimus: a cunctis malis imminentibus eorum intercessionibus liberemur. Per Dominum.

19. JUN. SS. GERVASI &c. Mm.
Or. Deus, qui nos annua.

20. JUN. S. SILVERII Pp. & M.
Or. Infirmitatem.

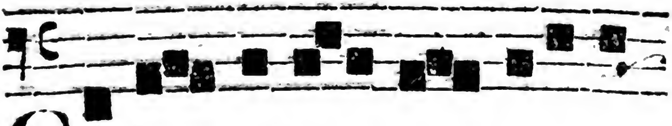
22. JUN. S PAULINI Ep. & Conf.
In Vesp. Ant Sacerdos ℣. Amavit.
In Laud. Ant. Euge: ℣. Justum.

DA quæsumus omnipotens Deus: ut beati Paulini confessoris tui atque Pontificis veneranda solemnitas, et devotionem nobis augeat & salutem. Per.

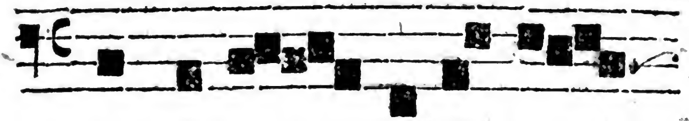
IN

IN FESTO CORPORIS CHRISTI AD MISSAM

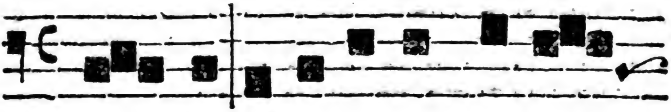
INTROITUS.

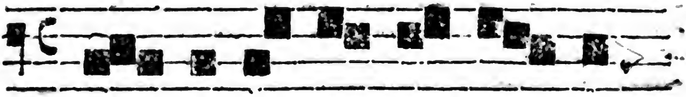
CI- ba- vit e- os ex adi-
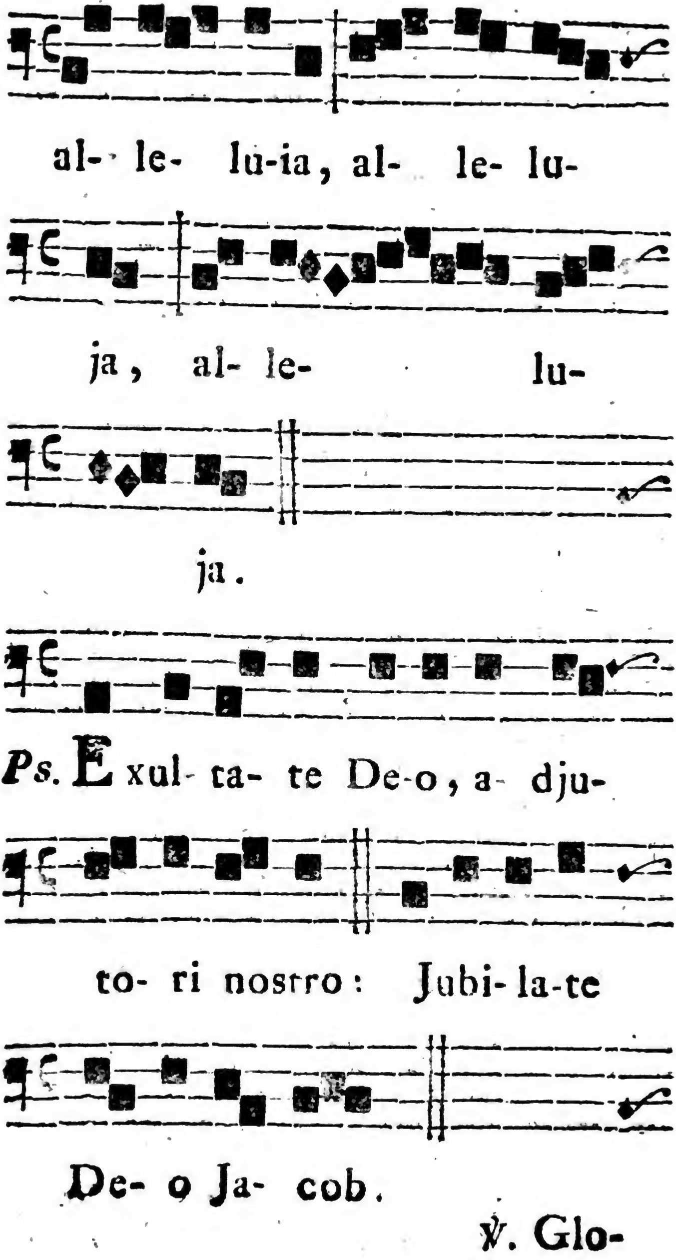

pe fru-men- ti, al- le-

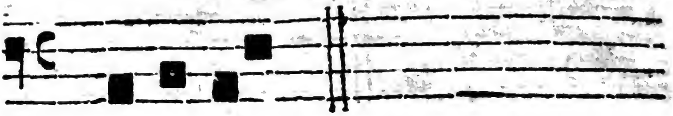

lu- ja: & de petra, melle

sa-tu- ra- vit e- os,

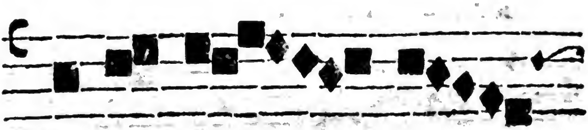

al- le- lu-ia, al- le- lu-
ja, al- le- lu-
ja.
Ps. Exul- ta- te De-o, a- dju-
to- ri nostro: Jubi- la-te
De- o Ja- cob.
℣. Glo-

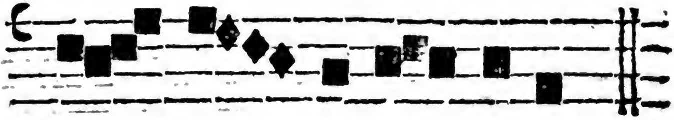
℣. Glo-ri-a &c.

IN SOLEMNIORIBUS.

I.
II.

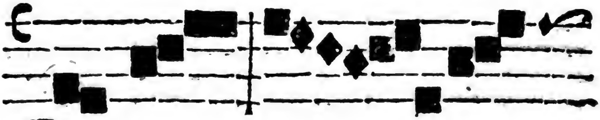

III. KY-ri- e

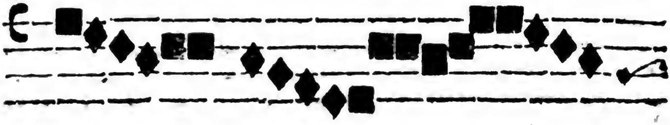

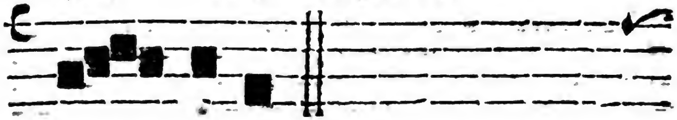
e- le- i son

I.
II.

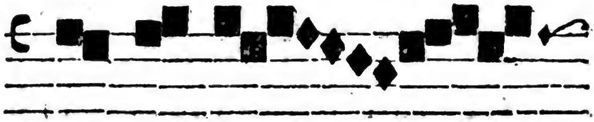
III. CHriste e-

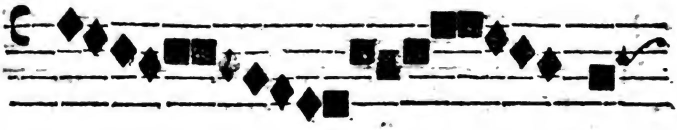

le- i-son

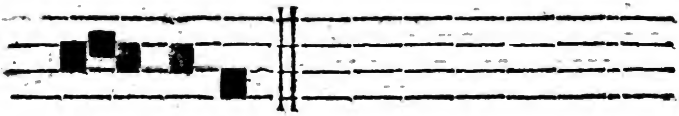
I.
II.
III.

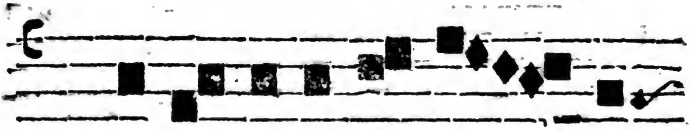
KY- ri- e-

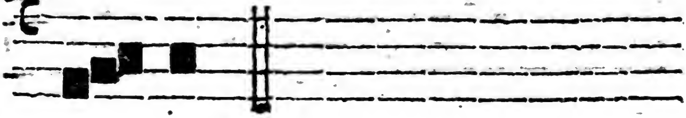
e

le- i-son.
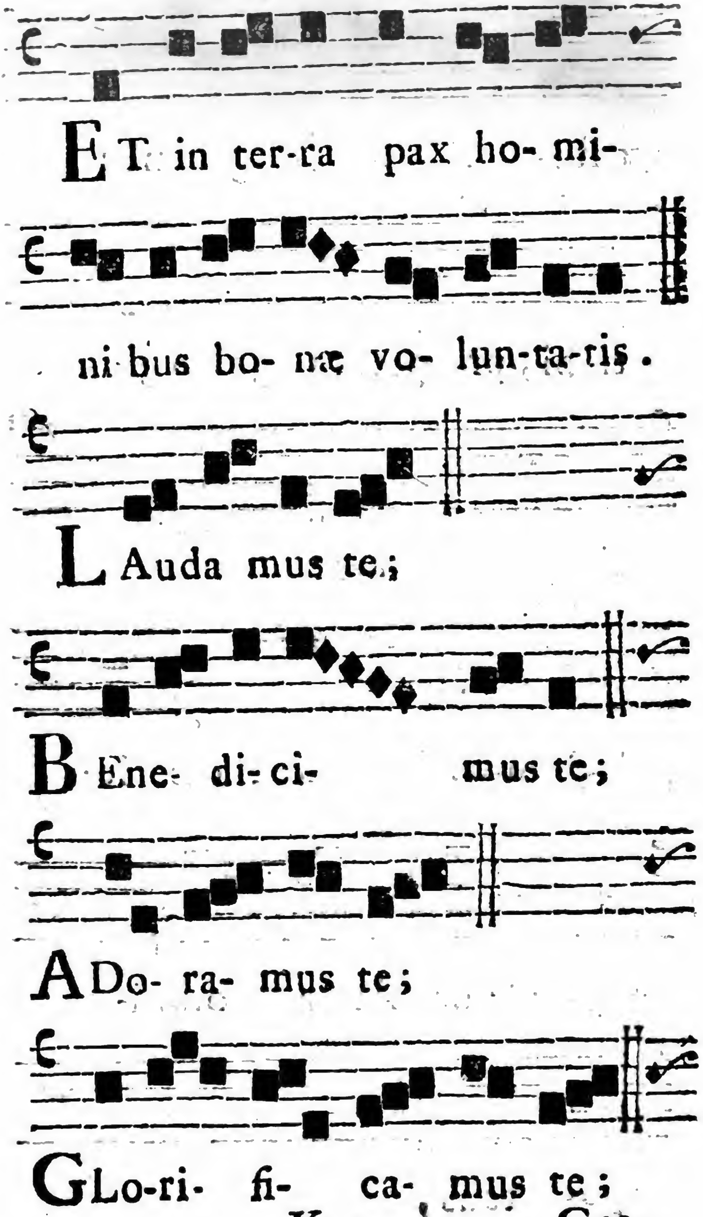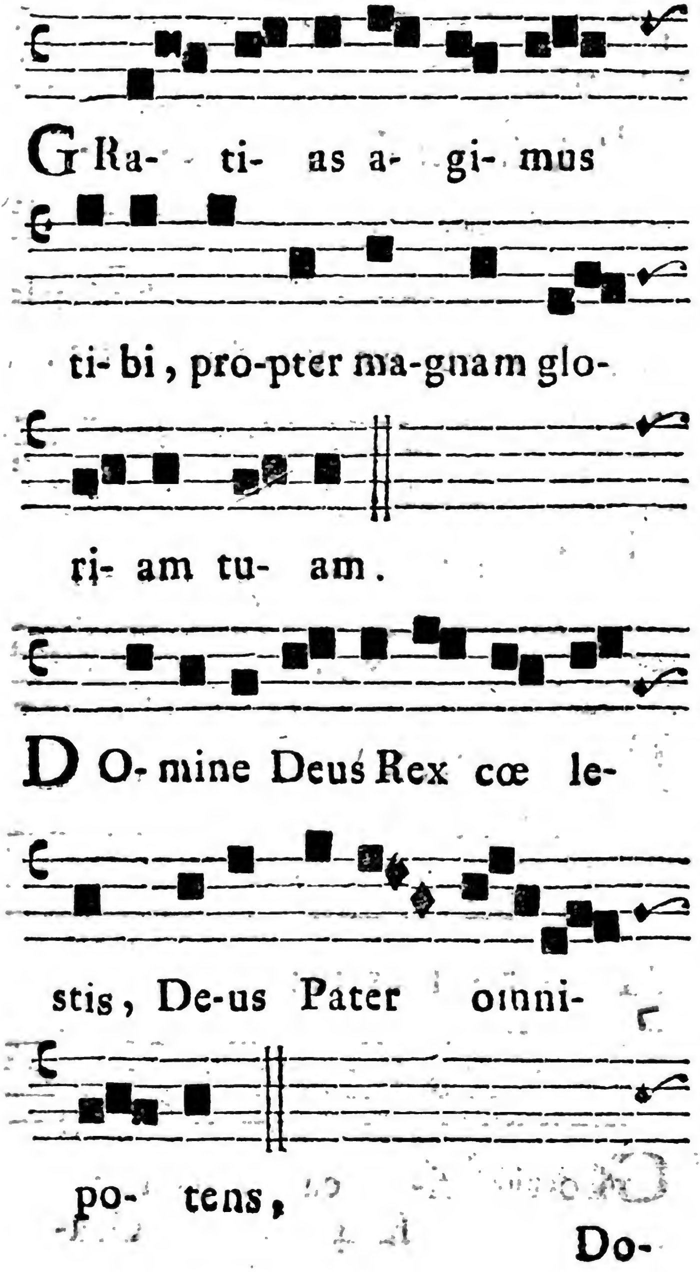

GLo- ri- a in excel- sis
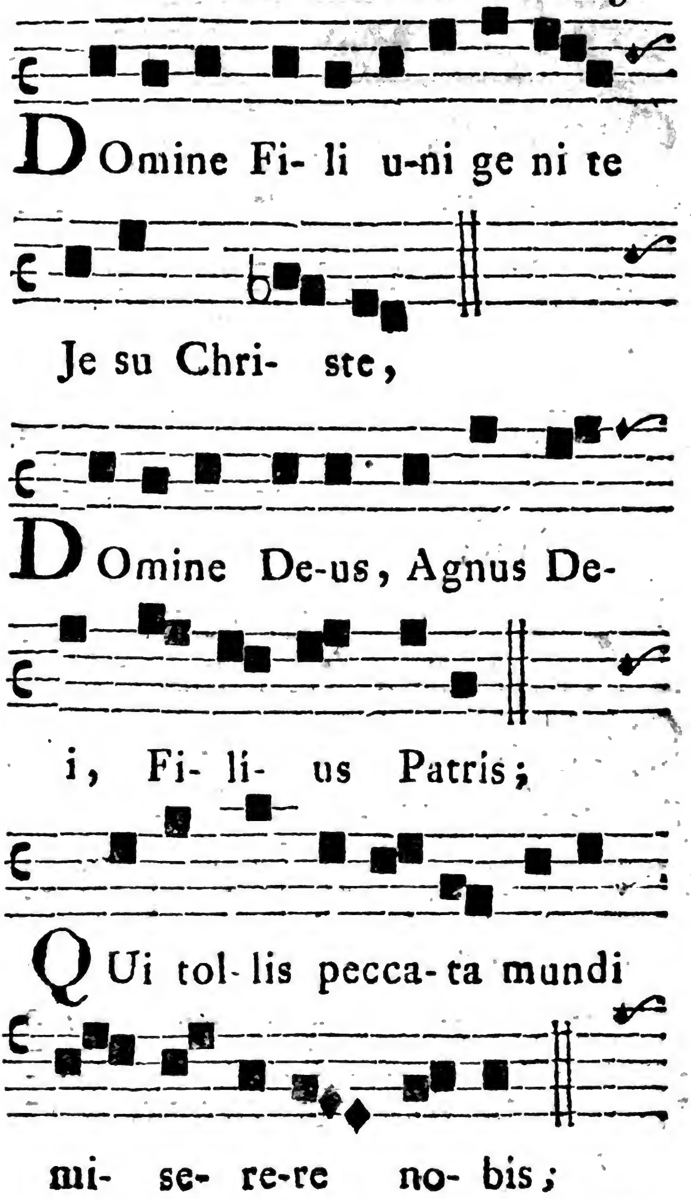

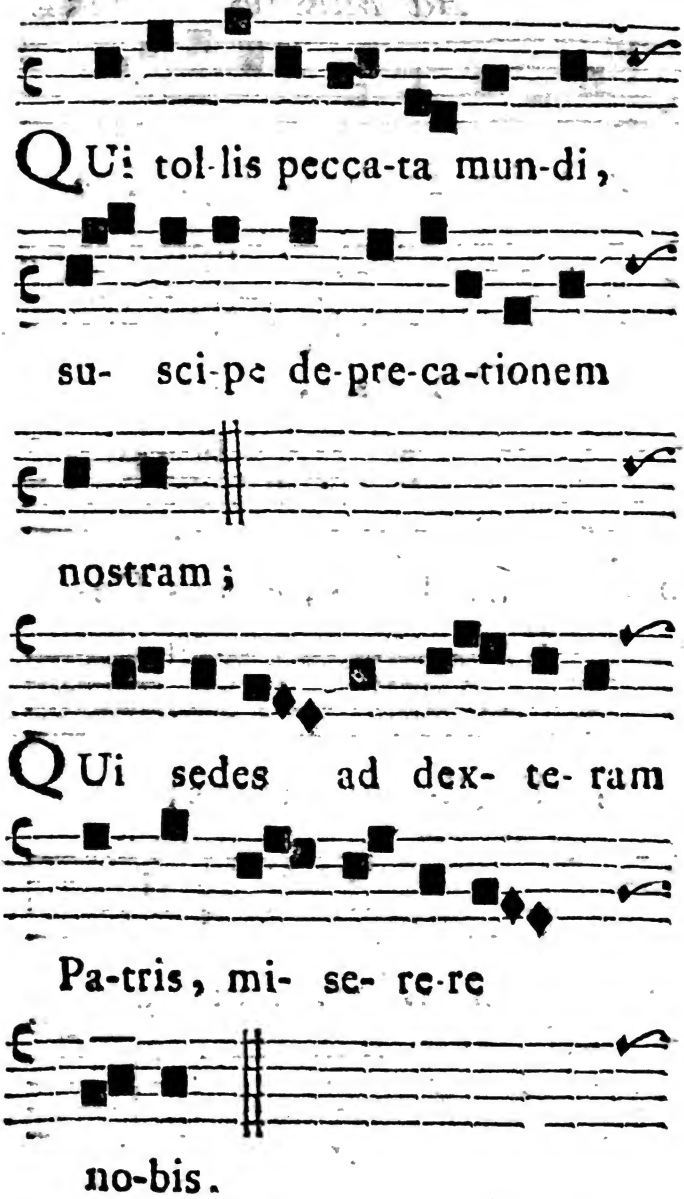
De- o,

Et

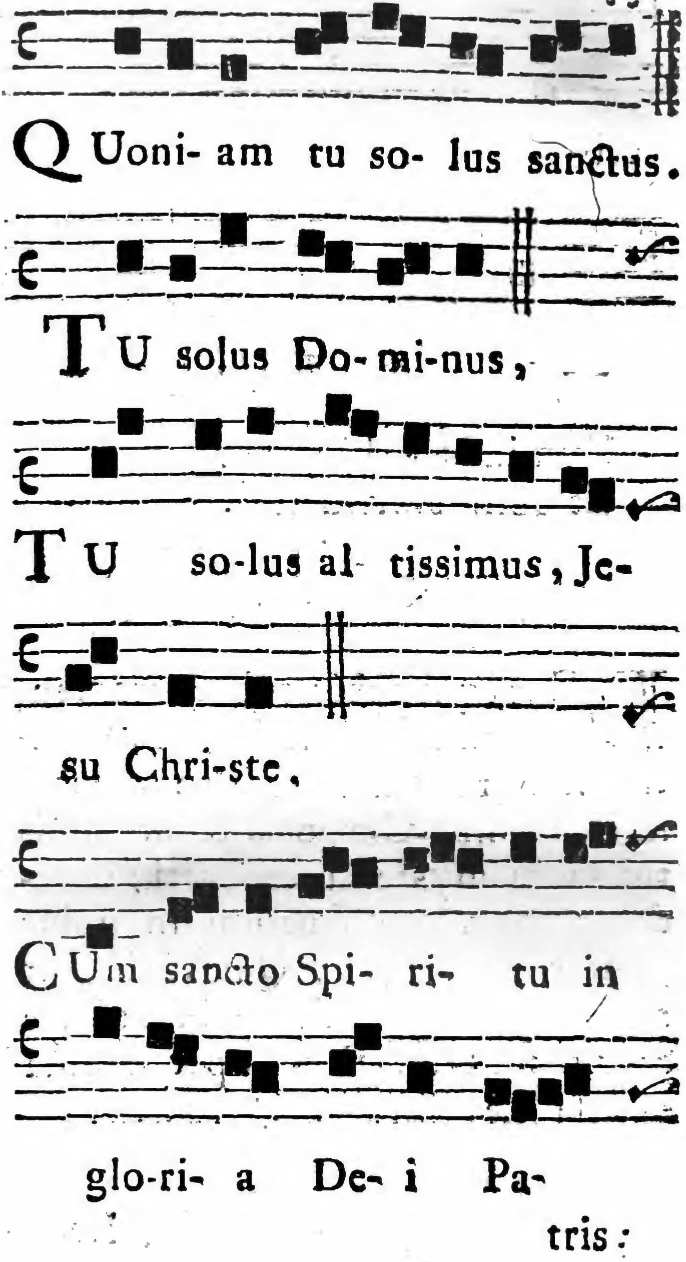

ET in ter-ra pax ho- mi-
ni-bus bo- næ vo- lun-ta-tis.
LAuda mus te;
BEne- di-ci- mus te;
ADo- ra- mus te;
GLo-ri- fi- ca- mus te;

GRa- ti- as a- gi- mus
ti- bi, pro-pter ma-gnam glo-
ri- am tu- am.
DO- mine Deus Rex cœ le-
stis, De-us Pater omni-
po- tens,
Do-

DOmine Fi- li u-ni ge ni te
Je su Chri- ste,
DOmine De-us, Agnus De-
i, Fi- li- us Patris;
QUi tol- lis pecca- ta mundi
mi- se- re-re no- bis;

QUi tol-lis pecca-ta mun-di,
su- sci-pe de-pre-ca-tionem
nostram;
QUi sedes ad dex- te- ram
Pa-tris, mi- se- re-re
no-bis.

quo-

QUoni- am tu so- lus sanctus.
TU solus Do-mi-nus,
TU so-lus al- tissimus, Je-
su Chri-ste.
CUm sancto Spi- ri- tu in
glo-ri- a De- i Pa-
tris:

tris:

A - men.

Dominus vobiscum.
Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili, passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos Corporis & sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Le-

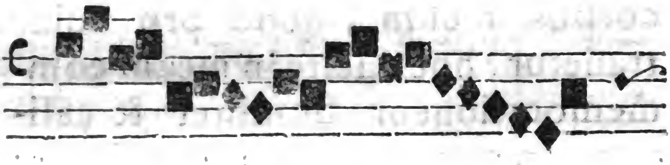
Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

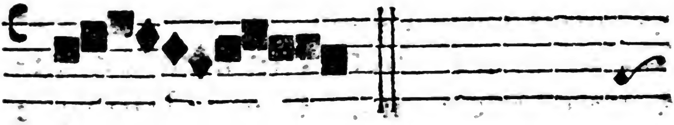
FRatres, ego enim accepi a Domino, quod & tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens, fregit, & dixit: Accipite, & manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite quotiescumque bibetis, in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, & calicem bibetis: mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne: reus erit corporis et sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo: & sic de pane illo edat, & de calice bibat.

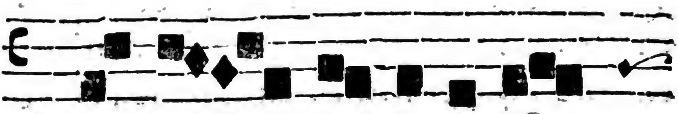
Qui enim manducat & bibit indigne, judicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini.

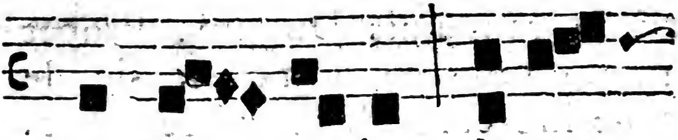
ALle- lu- ja,

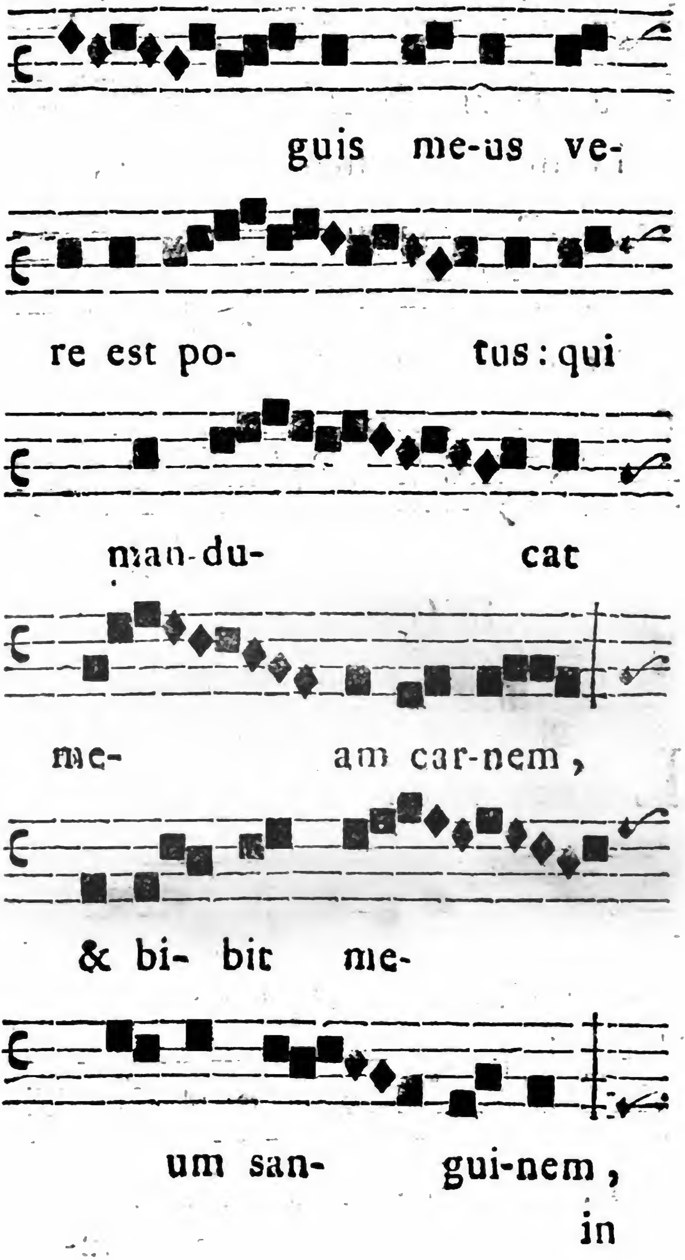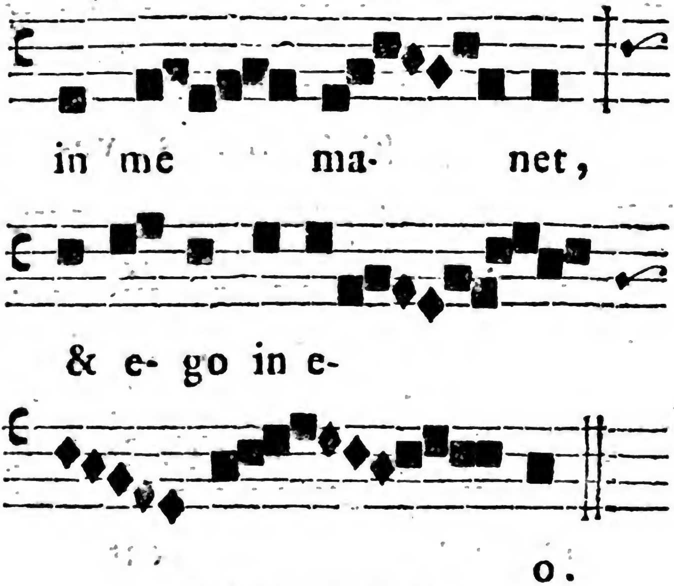

CAro me- a vere
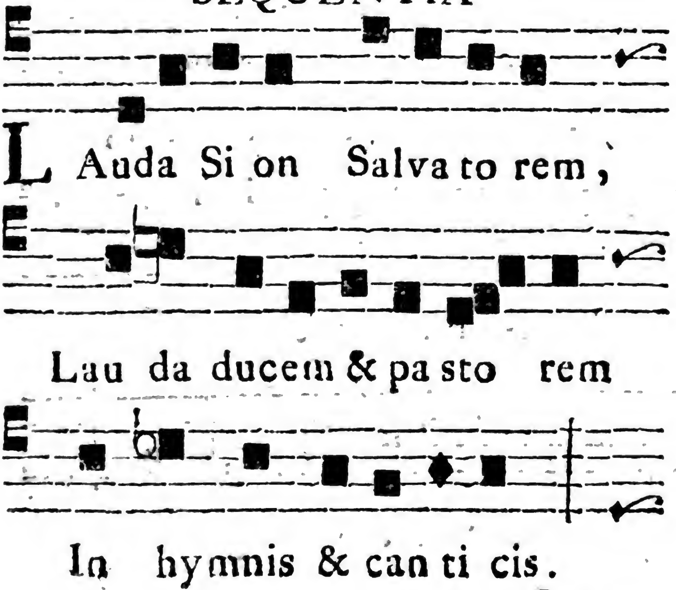

est ci- bus, & san- gui-
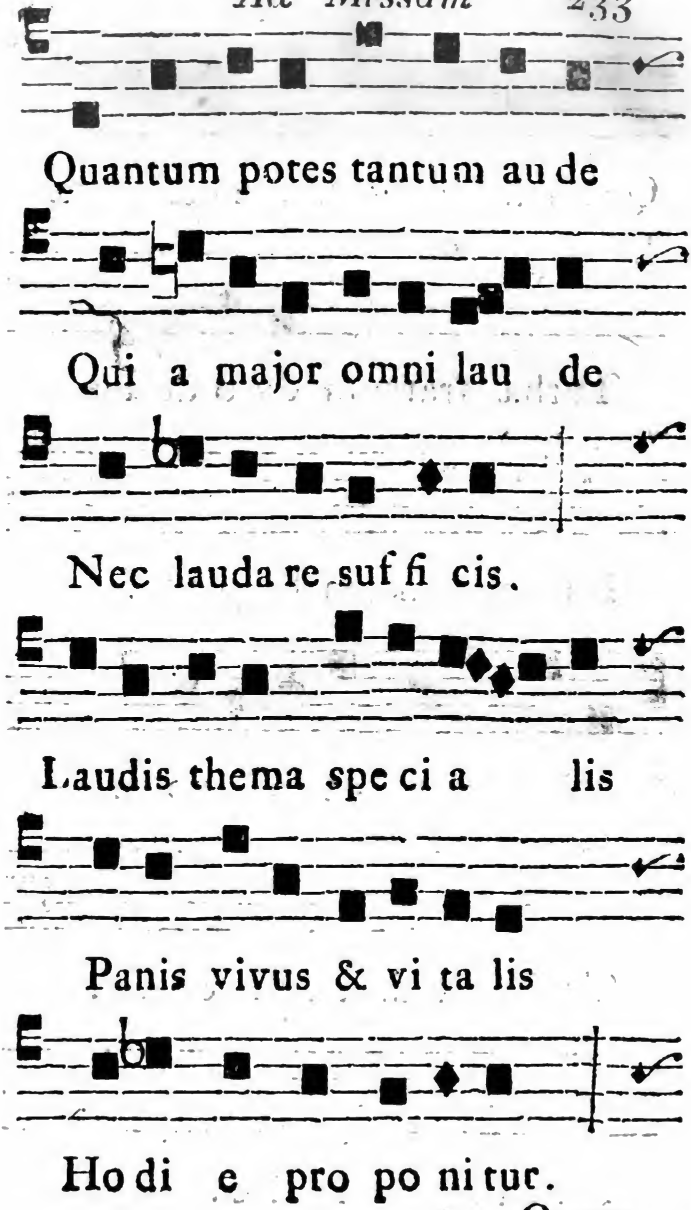

guis me-us ve-
re est po- tus: qui
man-du- cat
me- am car-nem,
& bi- bit me-
um san- gui-nem,
in
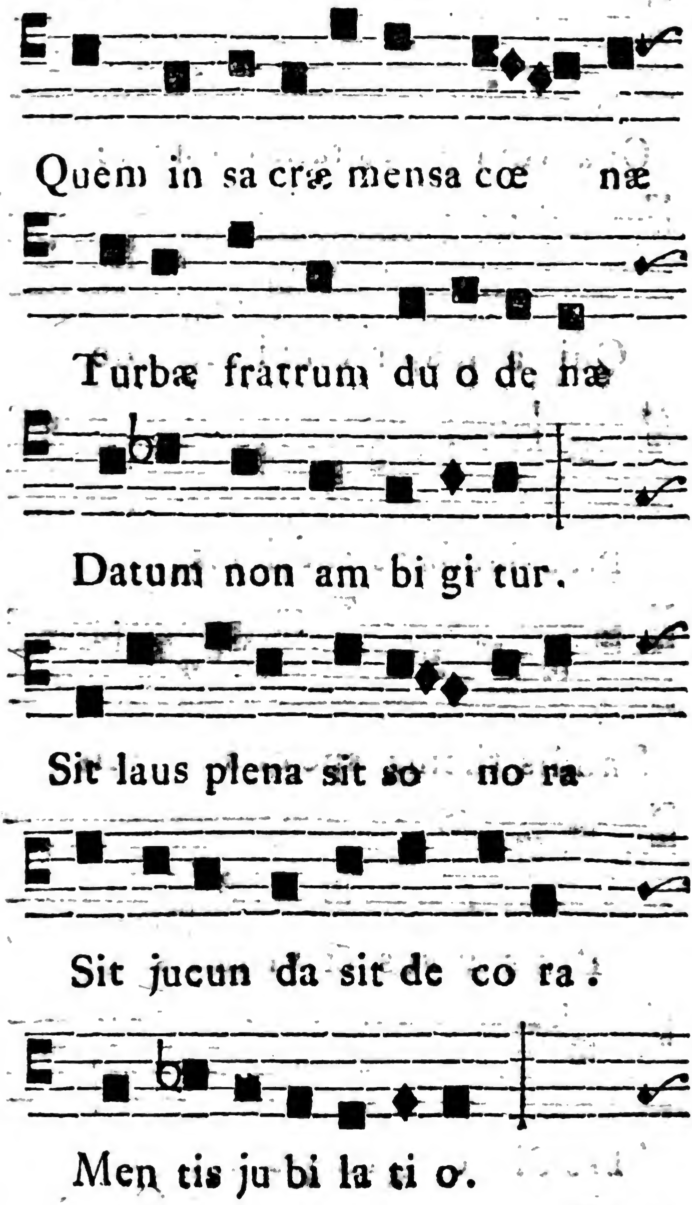

SEQUENTIA
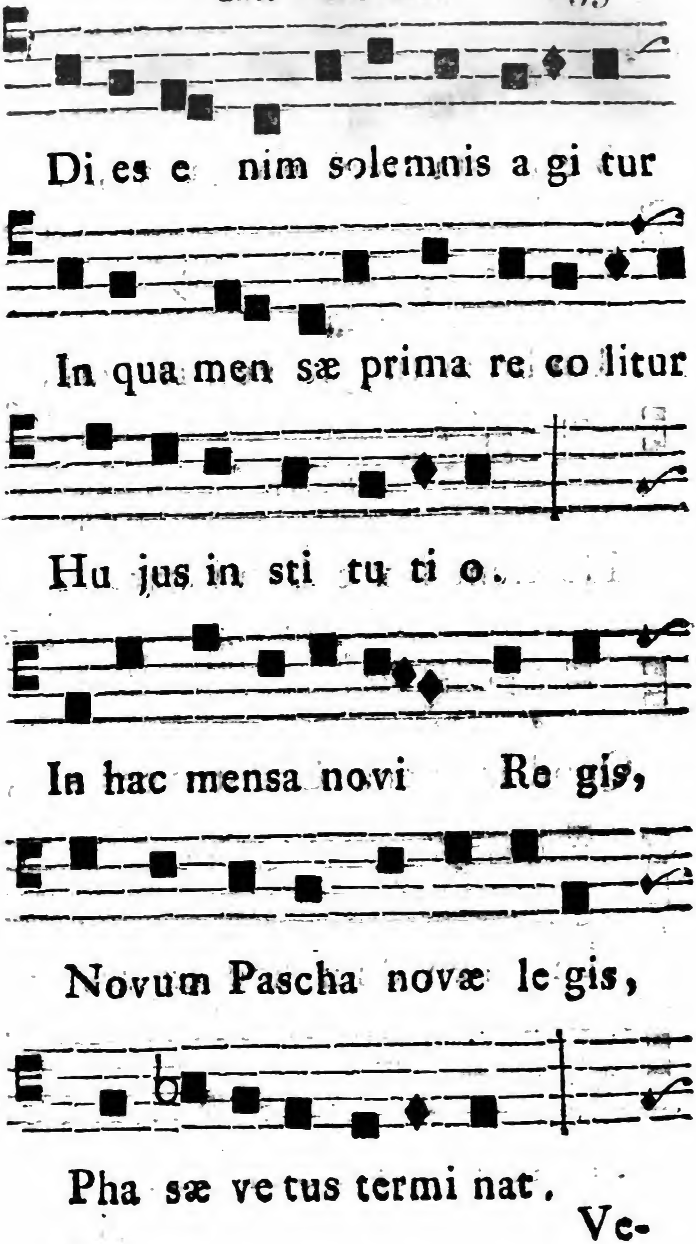

Lau-

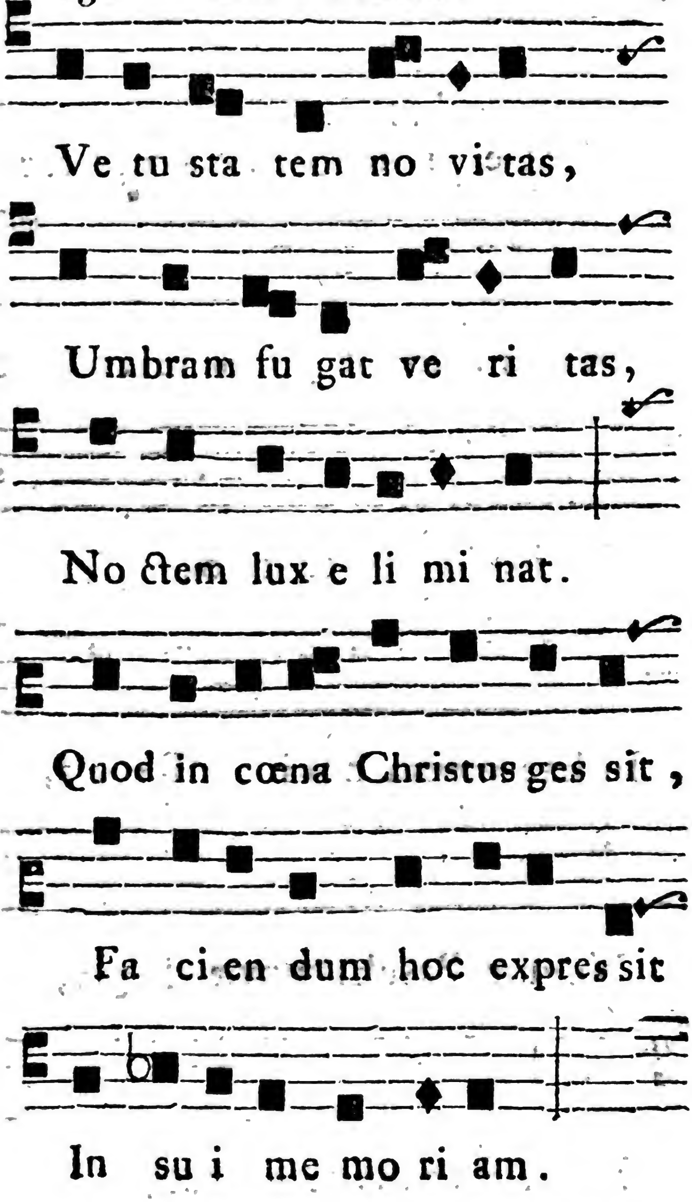

Quantum potes tantum au de
Qui a major omni lau de
Nec lauda re suf fi cis.
Laudis thema spe ci a lis
Panis vivus & vi ta lis
Ho di e pro po ni tur.

Quem
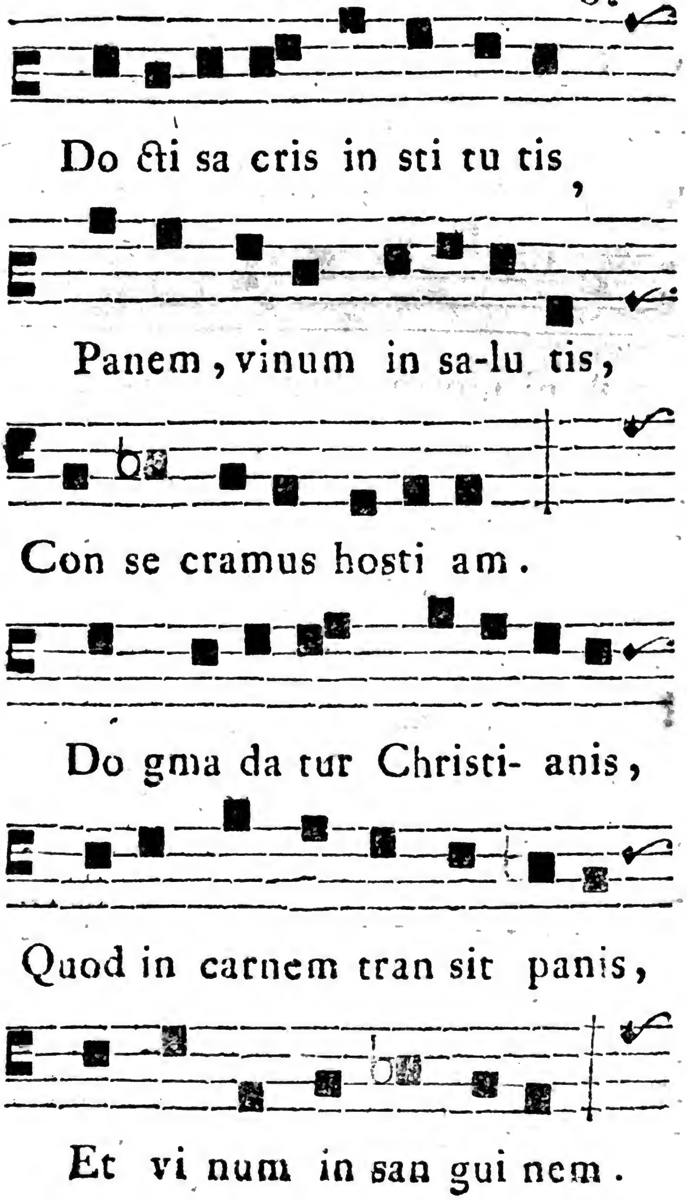

Quem in sa cræ mensa cœ næ
Turbæ fratrum du o de næ
Datum non am bi gi tur.
Sit laus plena sit so no ra
Sit jucun da sit de co ra:
Men tis ju bi la ti o.

Dies
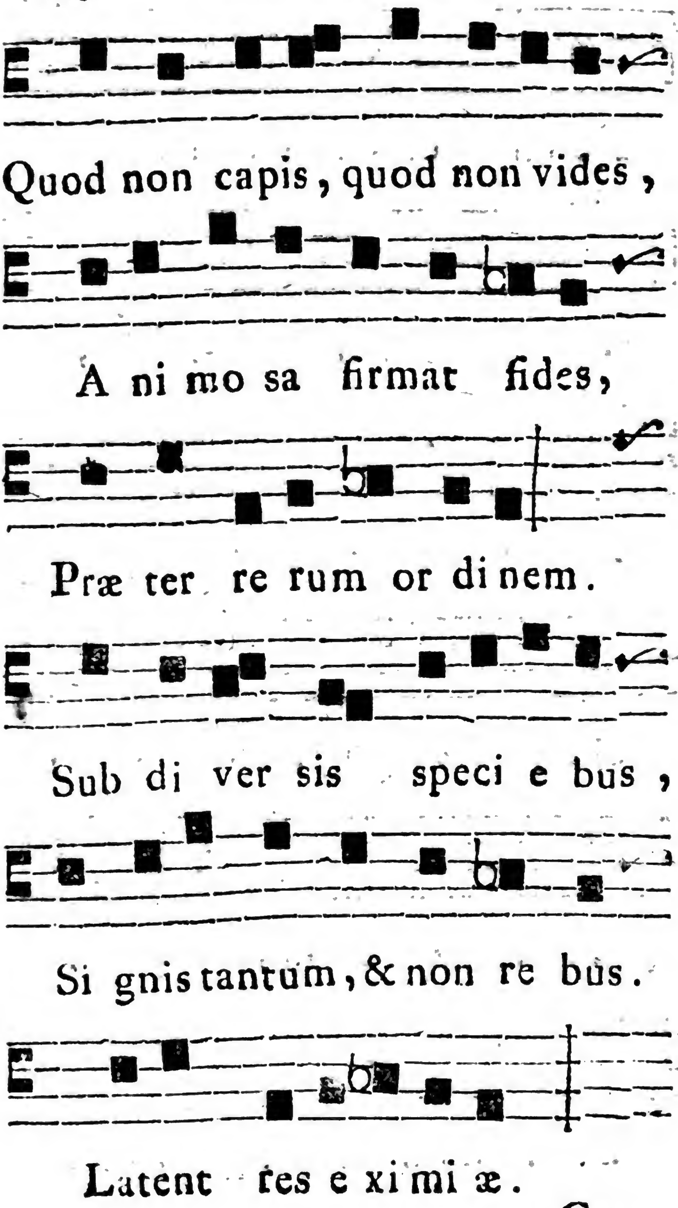

Di es e nim solemnis a gi tur
In qua men sæ prima re co litur
Hu jus in sti tu ti o.
In hac mensa novi Re gis,
Novum Pascha novæ le gis,
Pha sæ ve tus termi nat.
Ve-

Ve tu sta tem no vi-tas,
Umbram fu gat ve ri tas,
No ctem lux e li mi nat.
Quod in cœna Christus ges sit,
Fa ci en dum hoc expres sit
In su i me mo ri am.

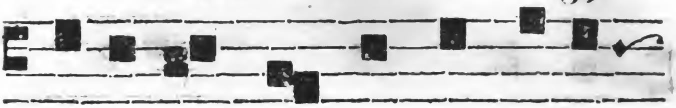
Do-

Do ċti sa cris in sti tu tis,
Panem, vinum in sa-lu tis,
Con se cramus hosti am.
Do gma da tur Christi- anis,
Quod in carnem tran sit panis,
Et vi num in san gui nem.

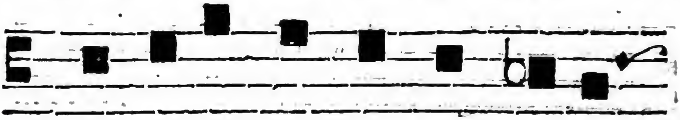
Quod

Quod non capis, quod non vides,
A ni mo sa firmat fides,
Præ ter re rum or di nem.
Sub di ver sis speci e bus,
Si gnis tantum, & non re bus.
Latent res e xi mi æ.

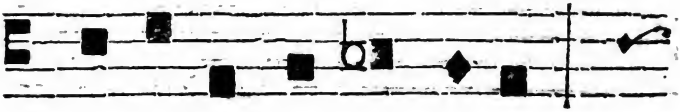
Ca-

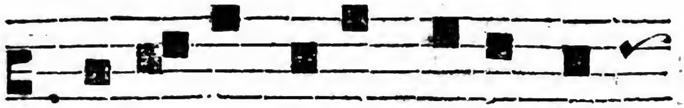
Ca ro ci bus, san guis potus,

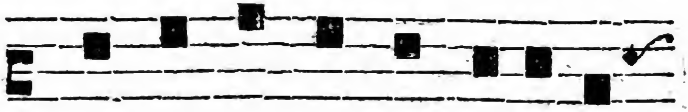
Ma net tamen Christus to tus

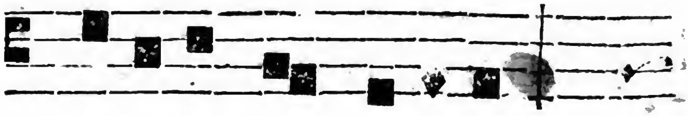
Sub utra que spe ci e.

A su mente non conci sus,
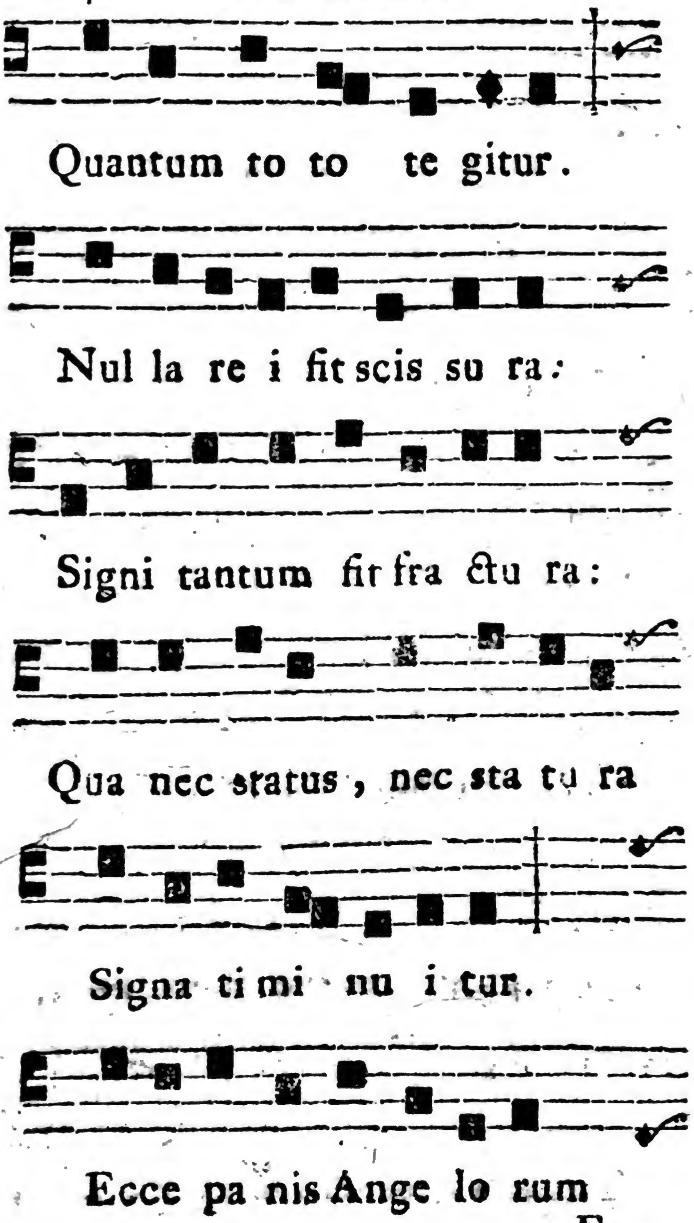

Non confractus, non di vi sus,

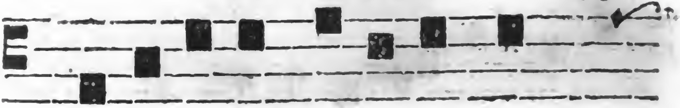

In te ger ac ci pi tur.

Su-

Quantum to to te gitur.
Nul la re i fit scis su ra:
Signi tantum fit fra ctu ra:
Qua nec status, nec sta tu ra
Signa ti mi nu i tur.
Ecce pa nis Ange lo rum

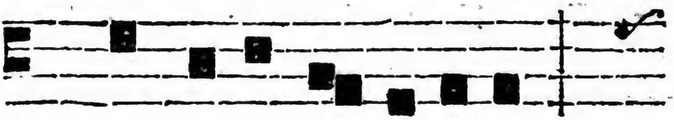
Fa-

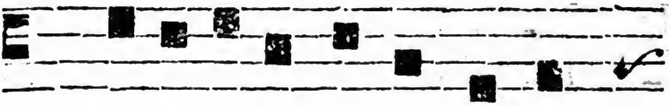
Factus ci bus vi a torum:

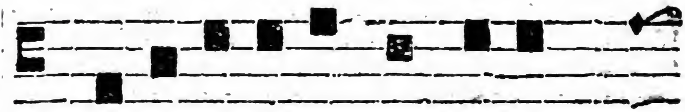
Ve re Pa nis fi li o rum,

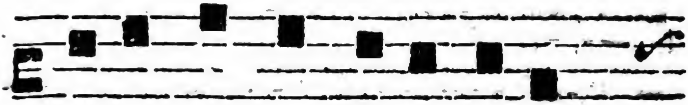
Non mittendus ca ni bus.

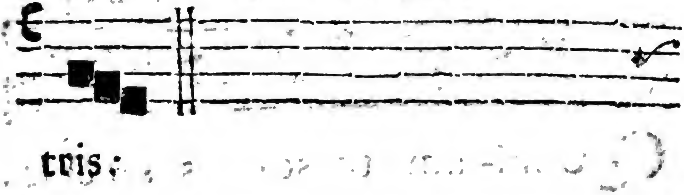
In fi gu ris præsi gnatur,

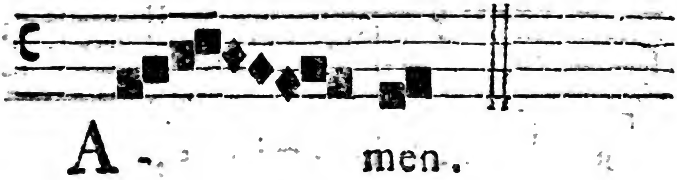

Cum I sa ac im mo latur:

Agnus Paschæ de pu ta tur:

Dominus vobiscum.
Et cum spiritu tuo.

Oremus.

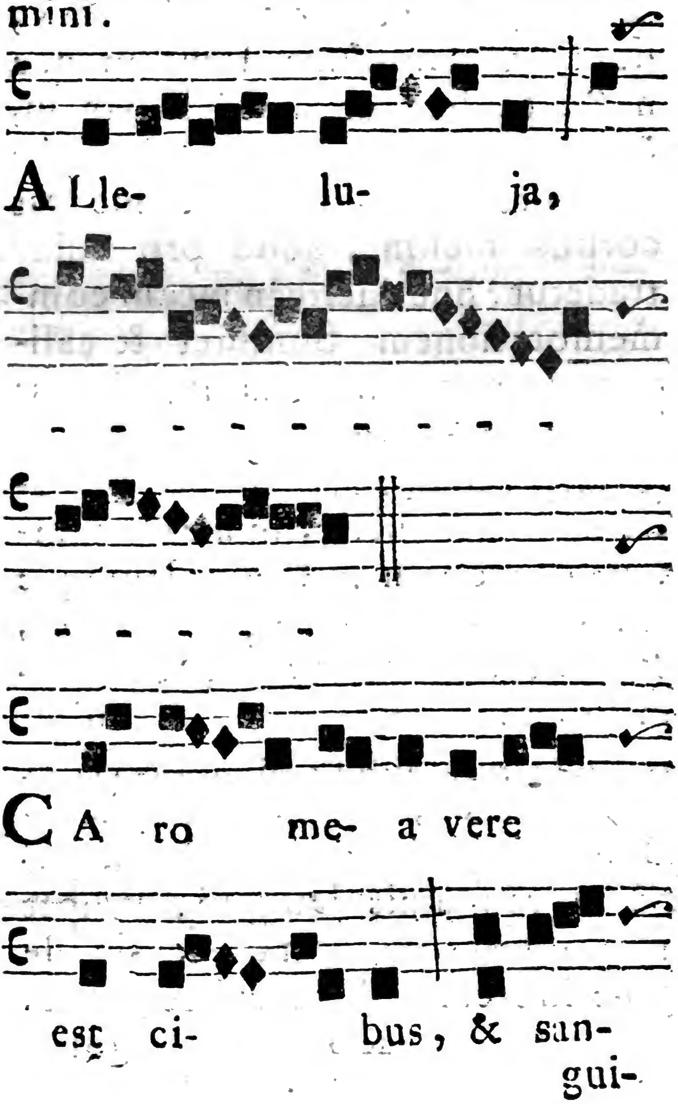
DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili, passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue quæsumus, ita nos Corporis & sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

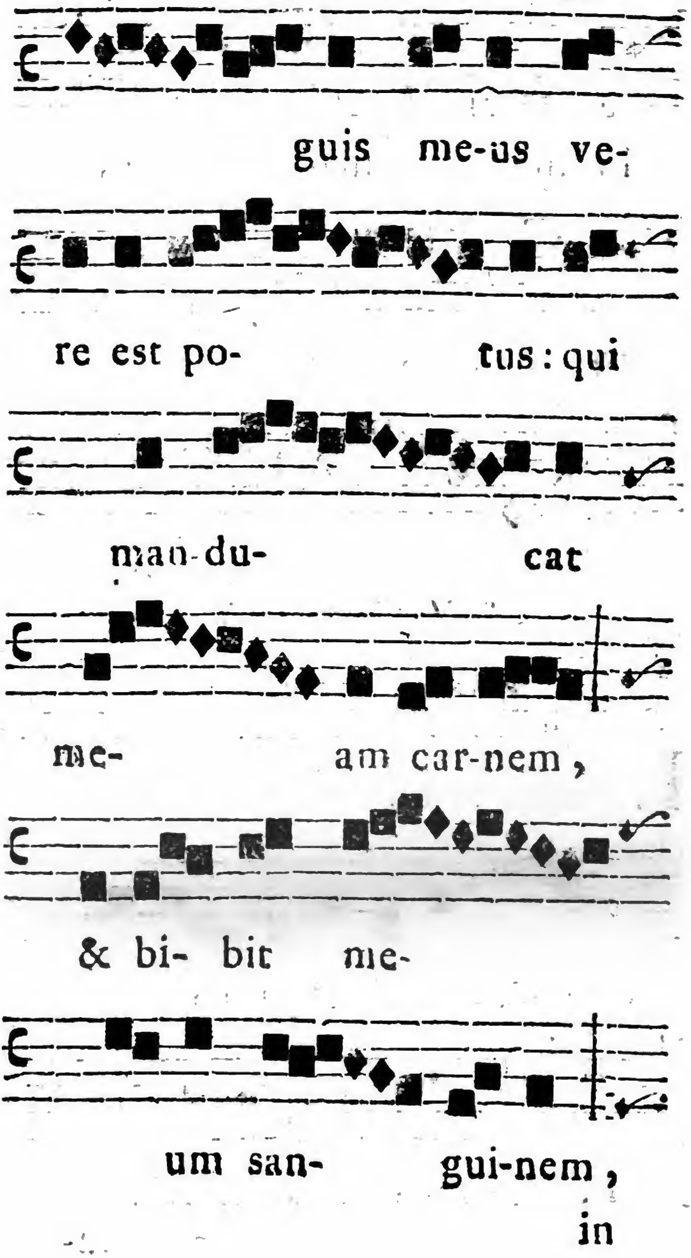
Le-
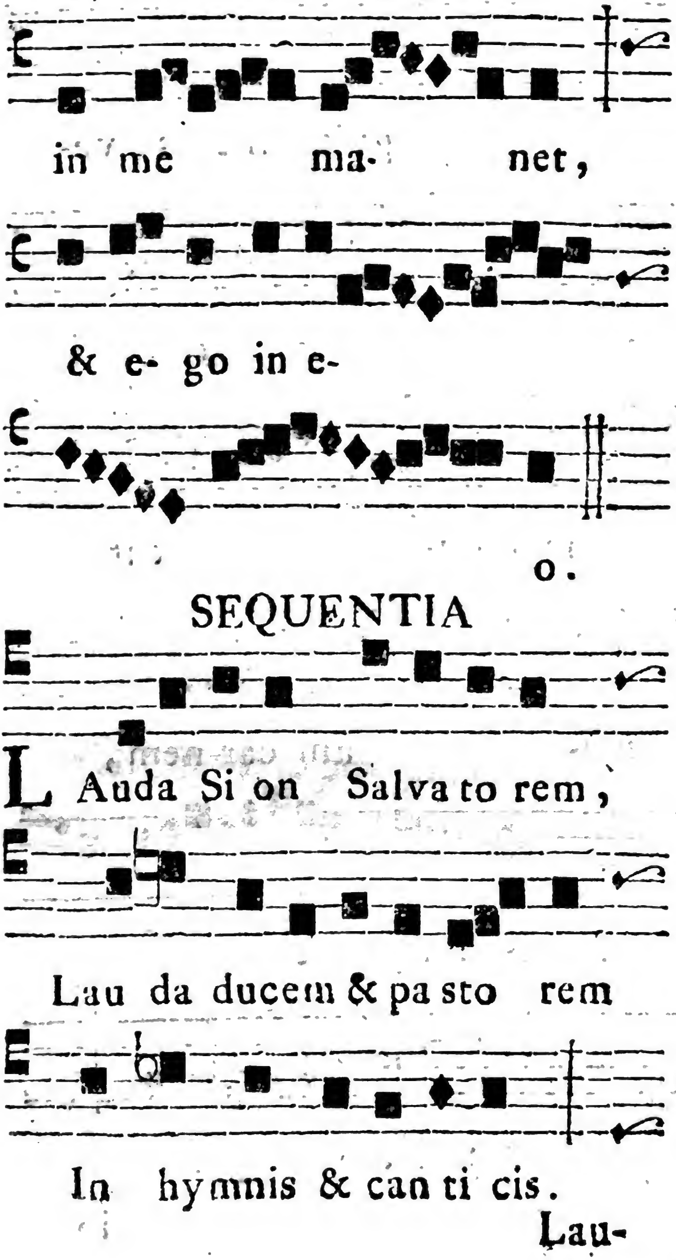
Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios.
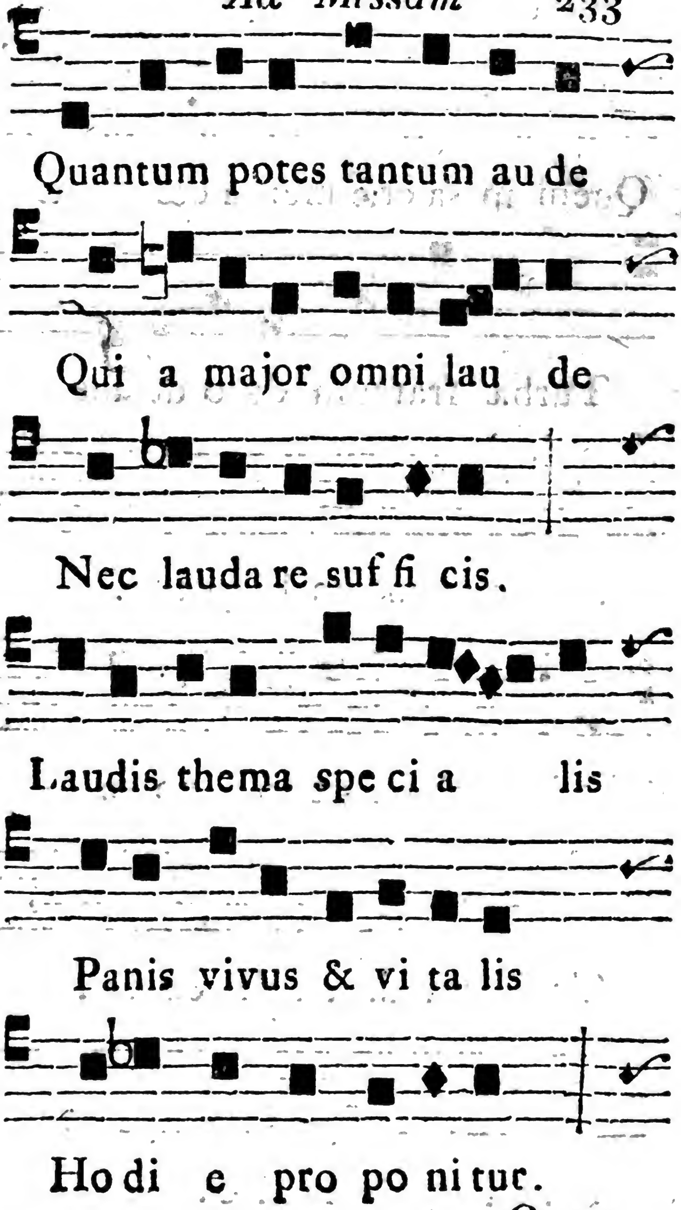
FRatres, ego enim accepi a Domino, quod & tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens, fregit, & dixit: Accipite, & manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite quotiescumque bibetis, in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, & calicem bibetis: mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne: reus erit corporis et sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo: & sic de pane illo edat, & de calice bibat.

Qui enim manducat & bibit indigne, judicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini.
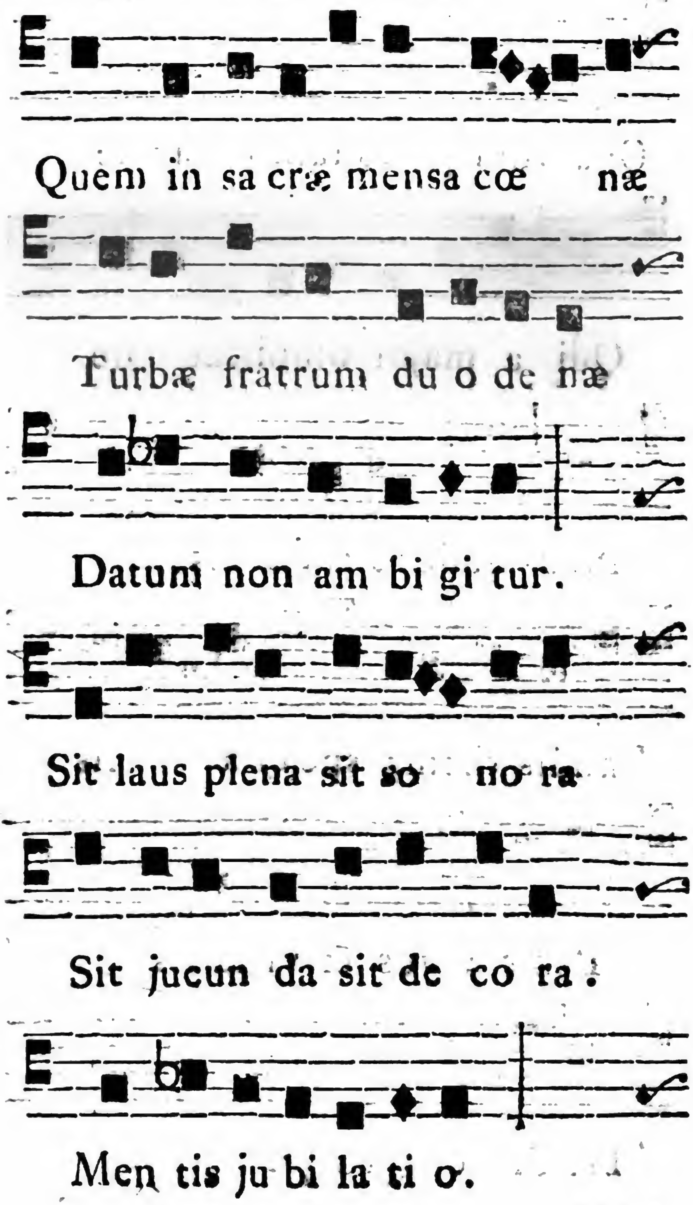

guis me-us ve-
re est po- tus: qui
man-du- cat
me- am car-nem,
& bi- bit me-
um san- gui-nem,
in
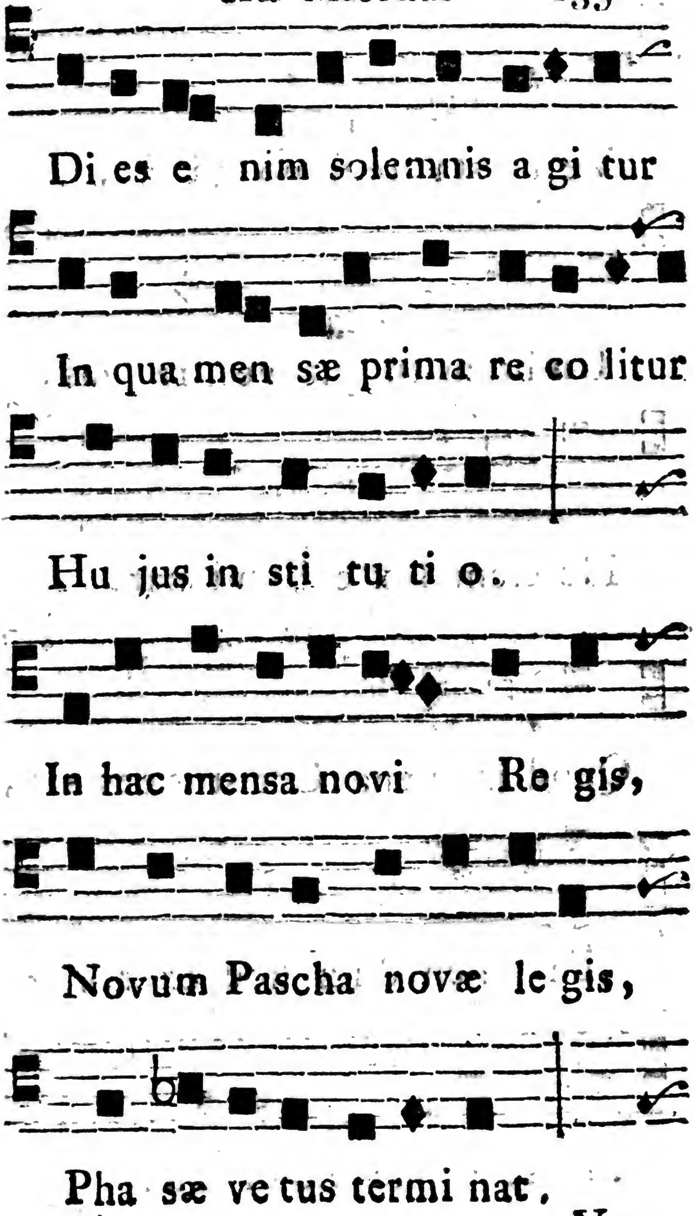

in me ma- net,
& e- go in e-
o.
SEQUENTIA
LAuda Si on Salva to rem,
Lau da ducem & pa sto rem
In hymnis & can ti cis.
Lau-

Quantum potes tantum au de
Qui a major omni lau de
Nec lauda re suf fi cis.
Laudis thema spe ci a lis
Panis vivus & vi ta lis
Ho di e pro po ni tur.

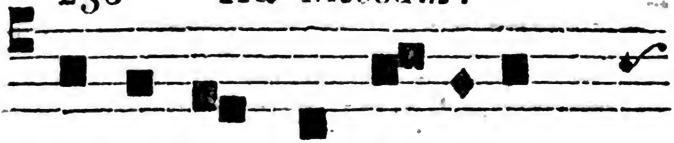
Quem

Quem in sa cræ mensa cœ næ
Turbæ fratrum du o de næ
Datum non am bi gi tur.
Sit laus plena sit so no ra
Sit jucun da sit de co ra:
Men tis ju bi la ti o.

Dies

Di es e nim solemnis a gi tur
In qua men sæ prima re co litur
Hu jus in sti tu ti o.
In hac mensa novi Re gis,
Novum Pascha novæ le gis,
Pha sæ ve tus termi nat.

Ve-

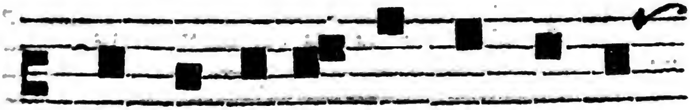
Ve tu sta tem no vi tas,

Umbram fu gat ve ri tas,

No ctem lux e li mi nat.

Quod in cœna Christus ges sit,
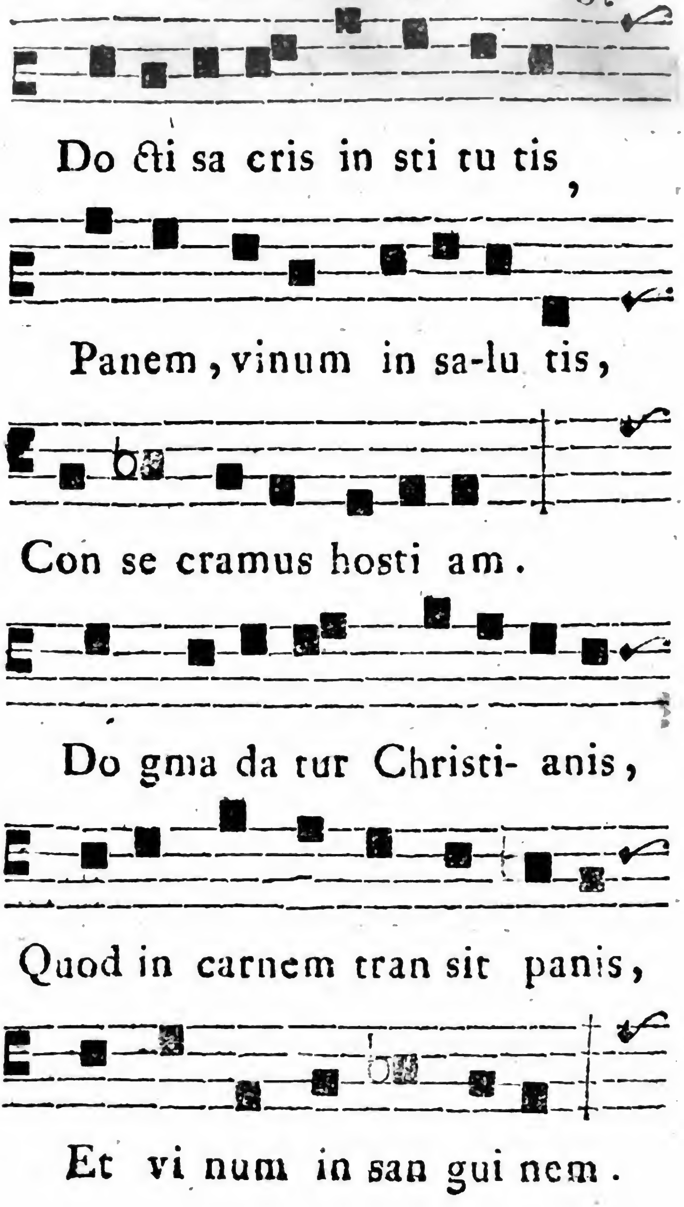

Fa ci en dum hoc expres sit
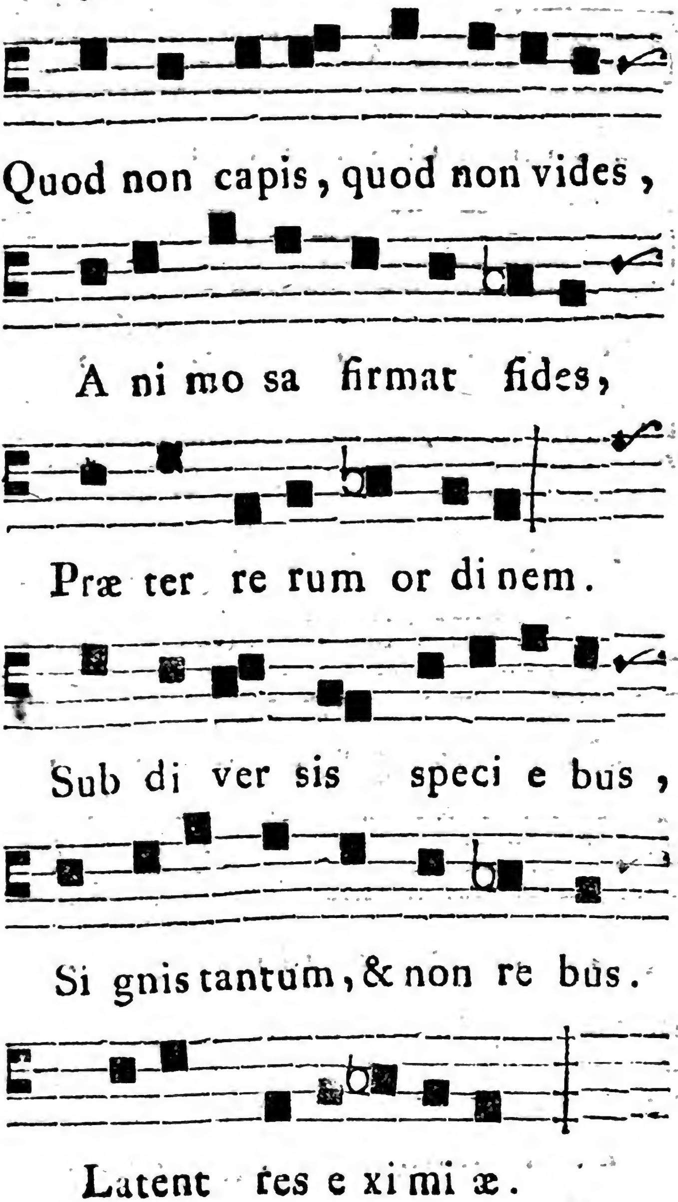

In su i me mo ri am.
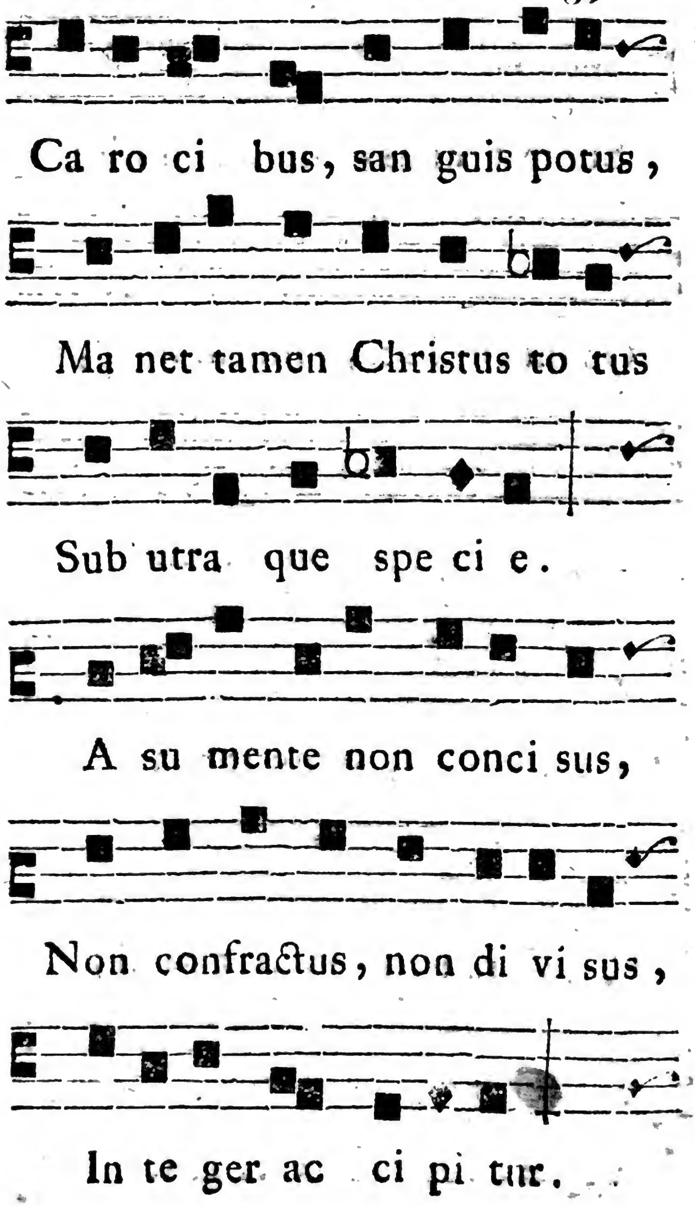
Do-

Do Ɛti sa cris in sti tu tis,
Panem, vinum in sa-lu tis,
Con se cramus hosti am.
Do gma da tur Christi- anis,
Quod in carnem tran sit panis,
Et vi num in san gui nem.

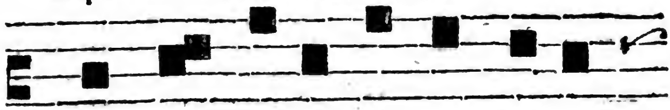
Quod

Quod non capis, quod non vides,
A ni mo sa firmat fides,
Præ ter re rum or di nem.
Sub di ver sis speci e bus,
Si gnis tantum, & non re bus.
Latent res e xi mi æ.

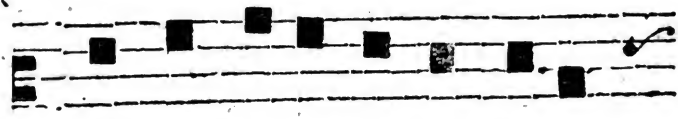
Ca-

Ca ro ci bus, san guis potus,
Ma net tamen Christus to tus
Sub utra que spe ci e.
A su mente non conci sus,
Non confractus, non di vi sus,
In te ger ac ci pi tur.

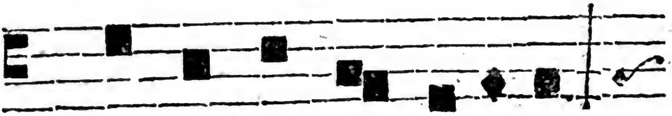
Su-

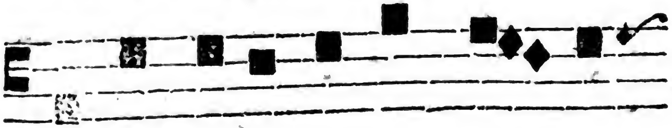
Su mit unus, sumunt mille:

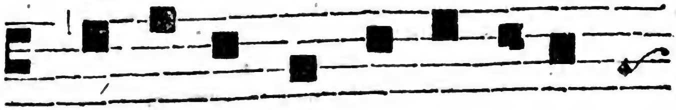
Quantum i sti, tantum il le,

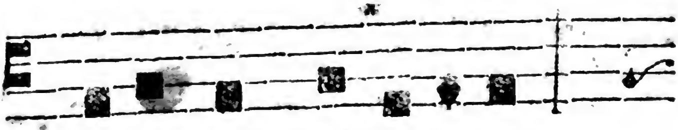
Nec sumptus con su mi tur.

Su munt boni, sumunt ma li;
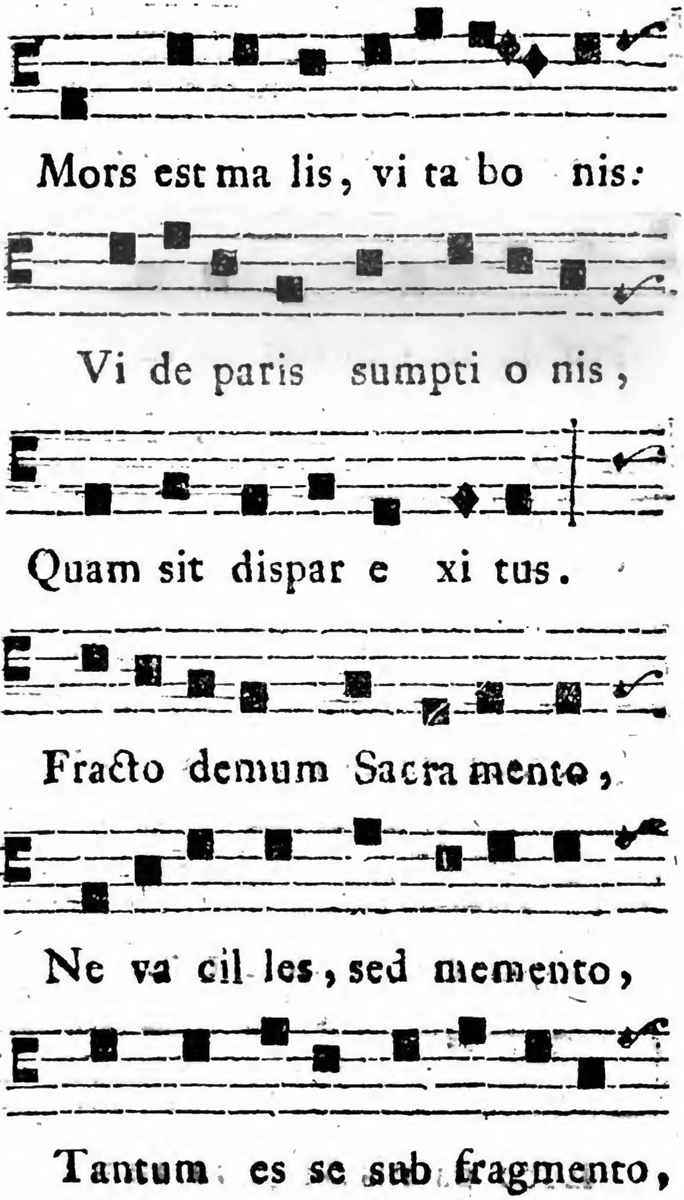

Sorte tamen in æ qua li,
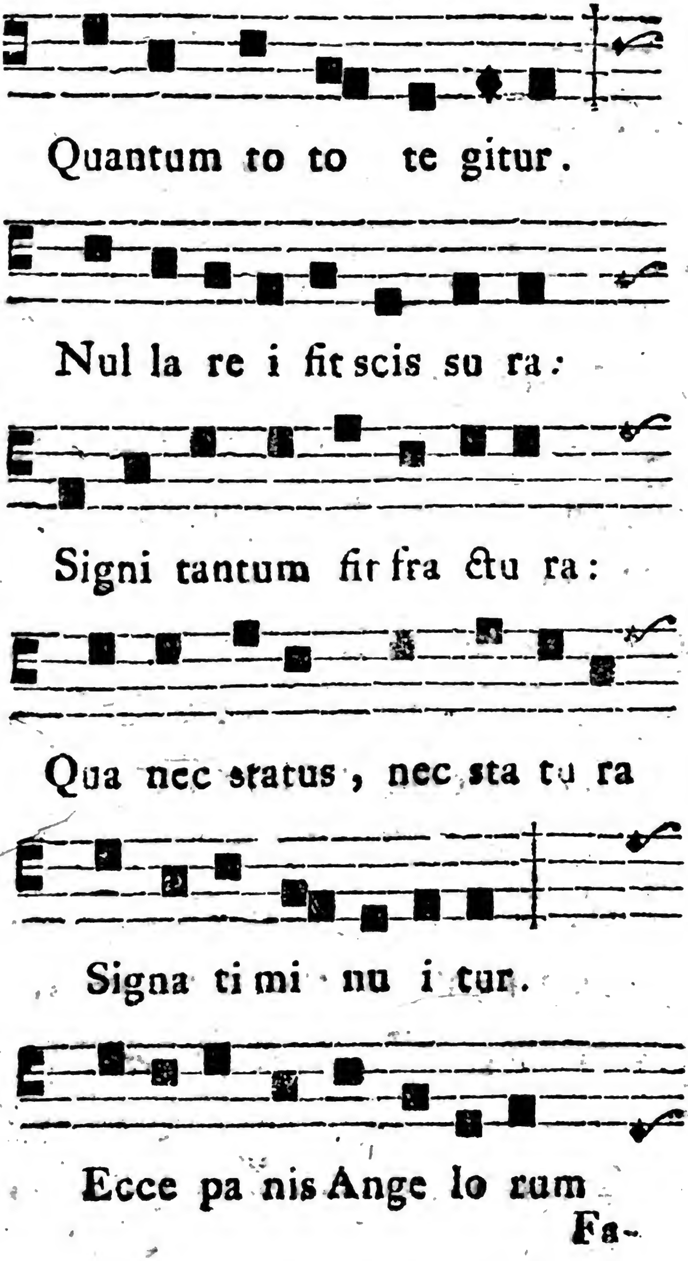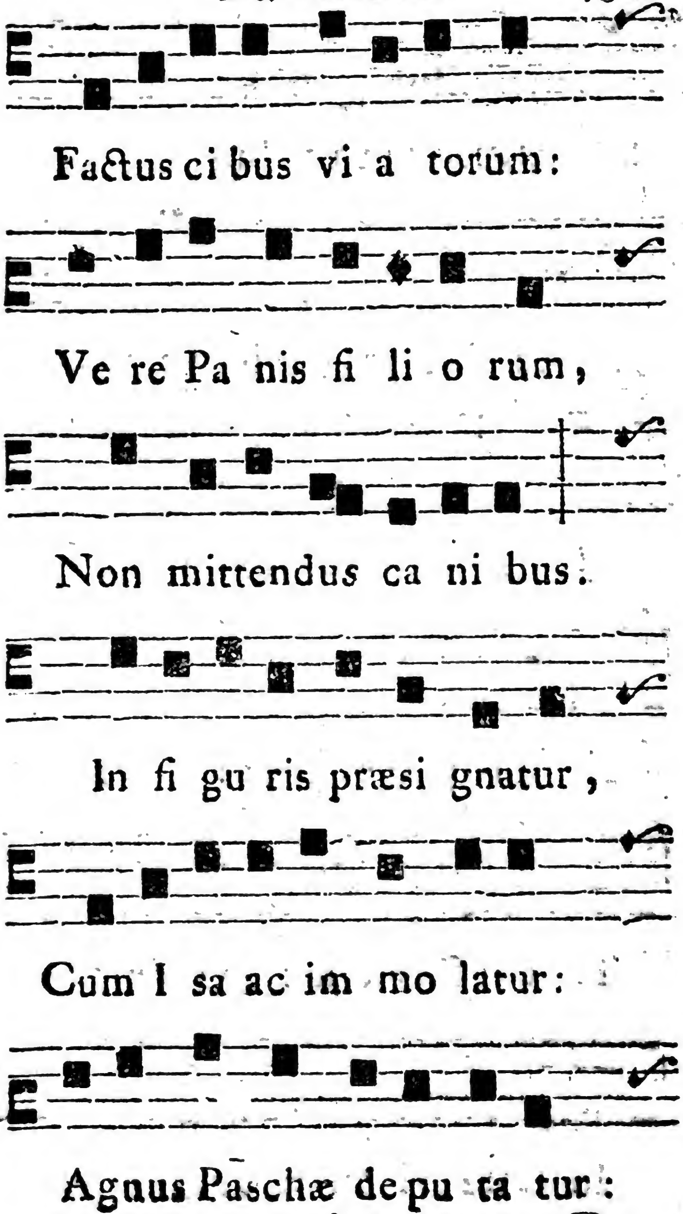

Vi tæ, vel in te ri tus.

Mors
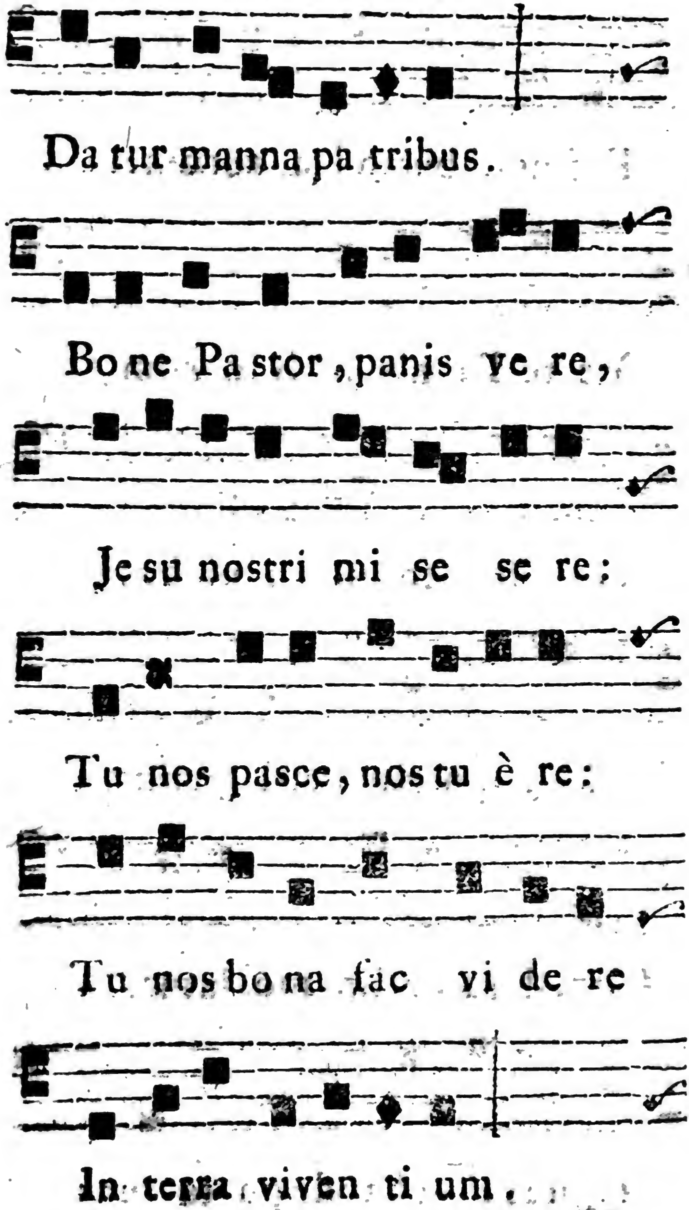

Mors est ma lis, vi ta bo nis:
Vi de paris sumpti o nis,
Quam sit dispar e xi tus.
Fracto demum Sacra mento,
Ne va cil les, sed memento,
Tantum es se sub fragmento,

L Quan-
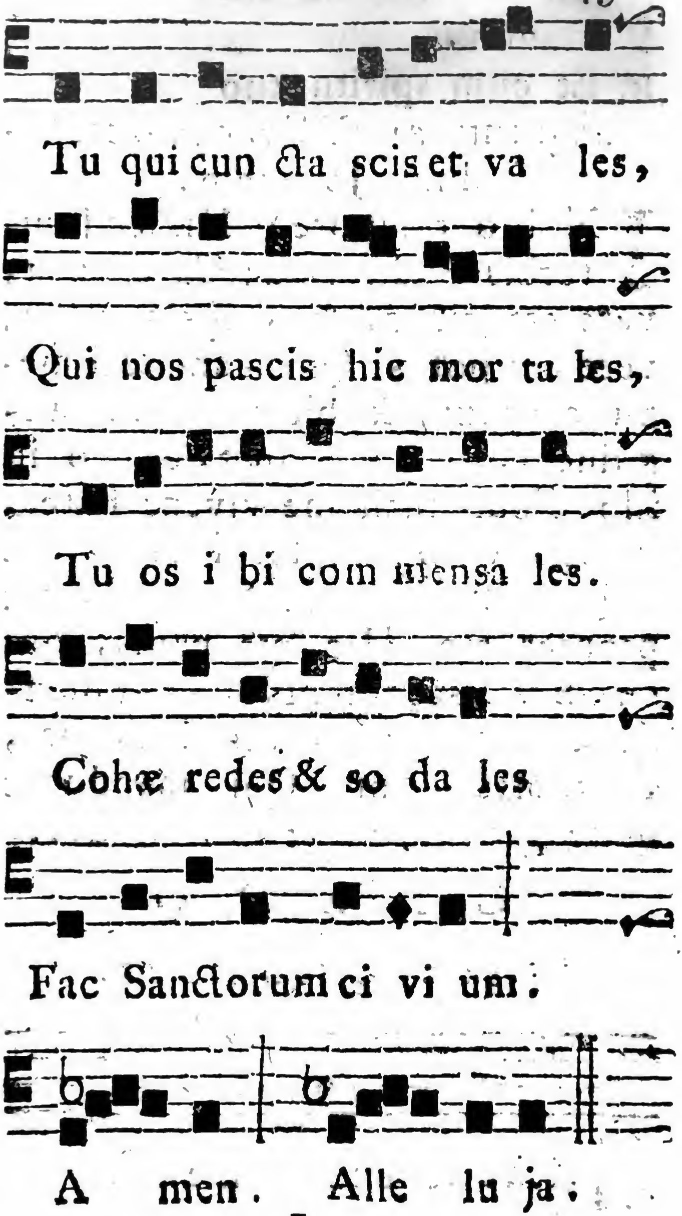

Quantum to to te gitur.
Nul la re i fit scis su ra:
Signi tantum fit fra ctu ra:
Qua nec status, nec sta tu ra
Signa ti mi nu i tur.
Ecce pa nis Ange lo rum
Fa-

Factus ci bus vi a torum:
Ve re Pa nis fi li o rum,
Non mittendus ca ni bus.
In fi gu ris præsi gnatur,
Cum I sa ac im mo latur:
Agnus Paschæ de pu ta tur:

L 2 Da-

Da tur manna pa tribus.
Bo ne Pa stor, panis ve re,
Je su nostri mi se se re:
Tu nos pasce, nos tu è re:
Tu nos bo na fac vi de re
In terra viven ti um.

In

Tu qui cun cta scis et va les,
Qui nos pascis hic mor ta les,
Tu os i bi com mensa les.
Cohæ redes & so da les
Fac Sanctorum ci vi um.
A men. Alle lu ja.

℣. Dominus vobiscum.

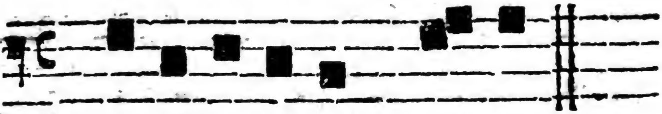
℟. Et cum spiritu tuo.

Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea, vere est cibus, & sanguis meus, vere est potus. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo. Sicut misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: & qui manducat me: & ipse vivet propter me. Hic est panis, qui de cœlo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri manna, & mortui sunt. Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.

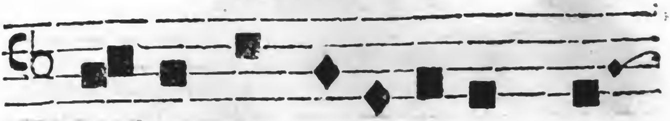
C R E D O

IN SOLEMNIORIBUS.

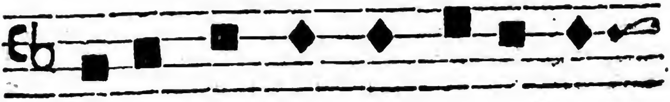

CRedo in unum De-um

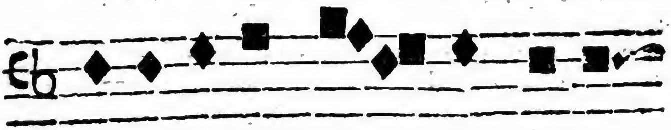
Pa-

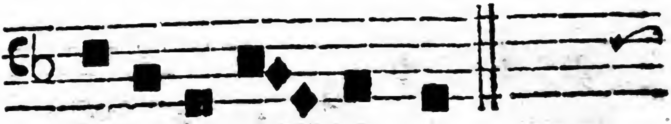
PA- trem omni-potentem, fa-

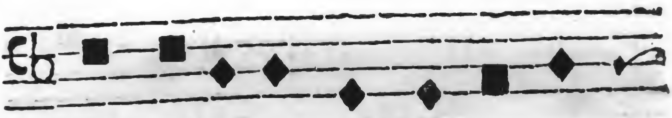
cto-rem cœ-li & terræ, vi-

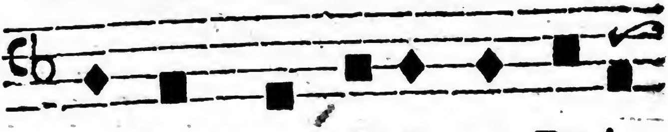
si- bi li-um om- ni- um, &
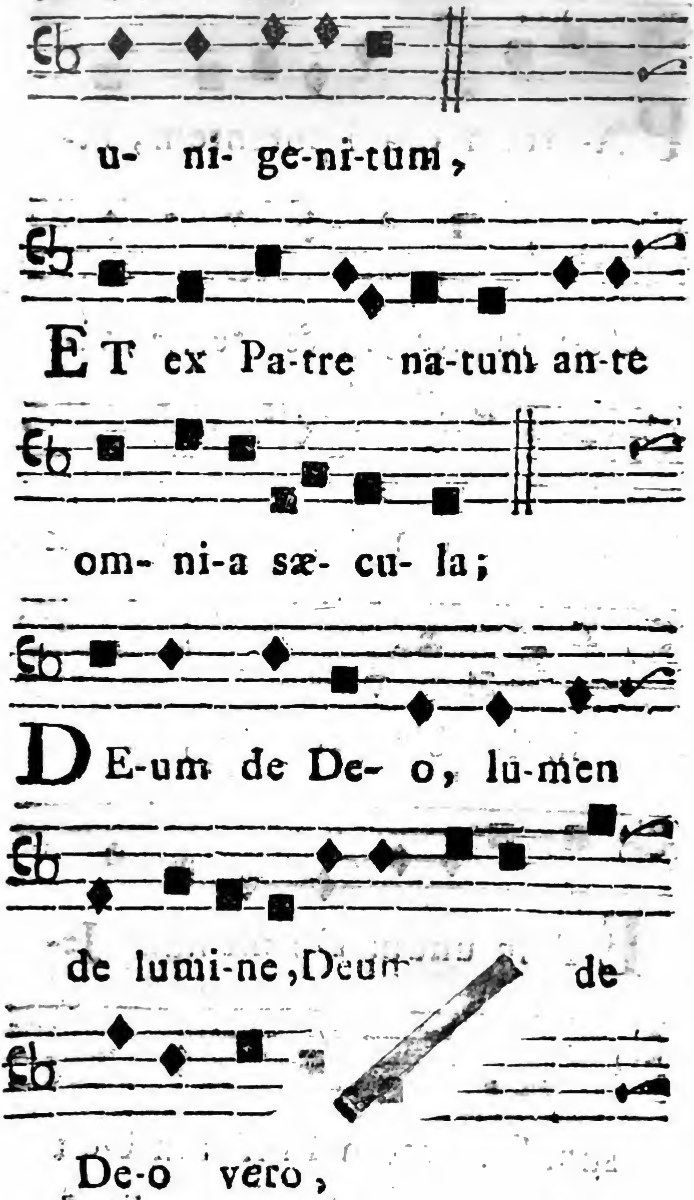

invi-si-bi- li- um,

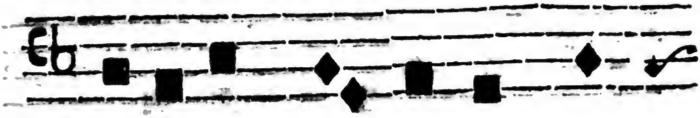
ET in unum Do mi-num Je-

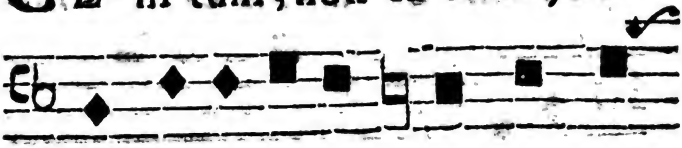
sum Chri-stum Fi-li- um De-i

u- ni- ge-ni-tum,
ET ex Pa-tre na-tum an-te
om- ni-a sæ- cu- la;
DE-um de De- o, lu-men
de lumi-ne, Deum de
De-o vero,

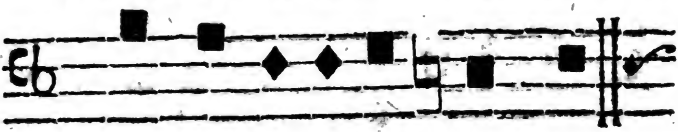
Ge-

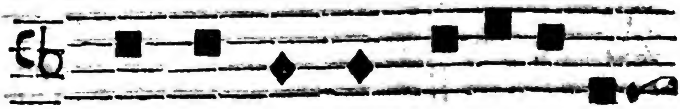
GE-ni-tum, non fa-ctum, con-

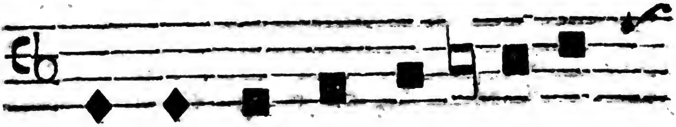
substanti- a lem Pa- tri: per

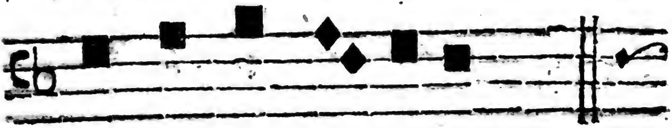
quem omni-a fa- cta sunt.
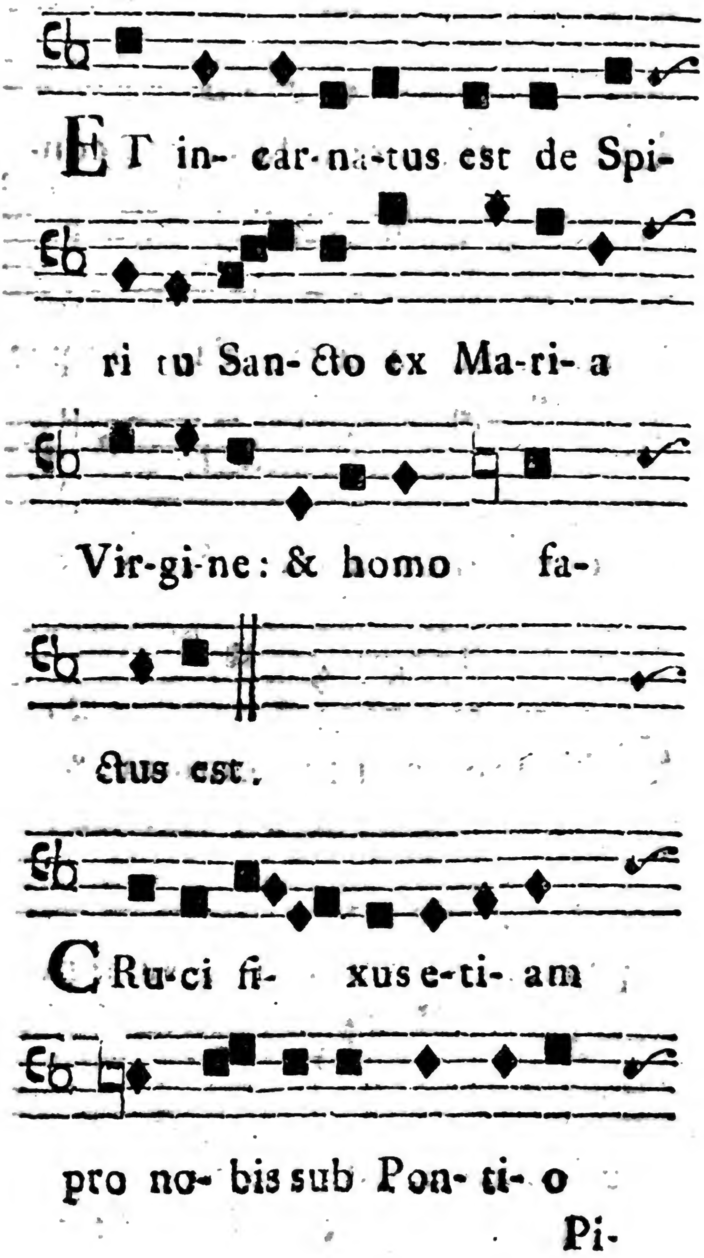

QUi propter nos homines, &

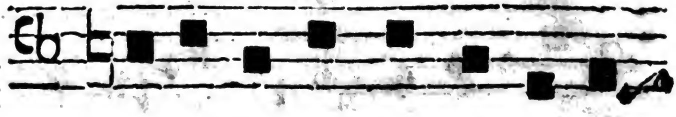

propter nostram sa- lu tem

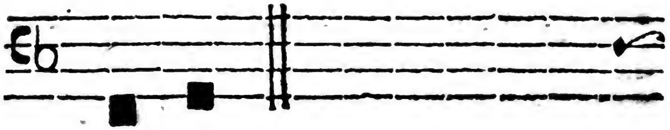

de- scen-dit de cœ-lis,

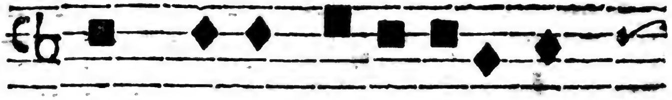

ET in- car-na-tus est de Spi-
ri tu San-cto ex Ma-ri- a
Vir-gi-ne: & homo fa-
ctus est.
CRu-ci fi- xus e-ti- am
pro no- bis sub Pon- ti- o
Pi-

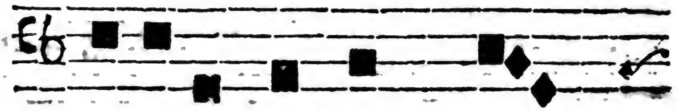
Pi- la to passus, & se-pul-

tus est.

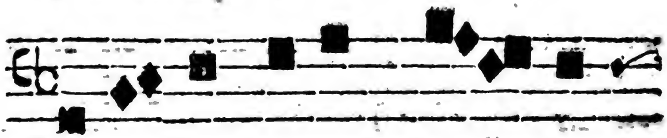
ET re-sur-re-xit terti- a
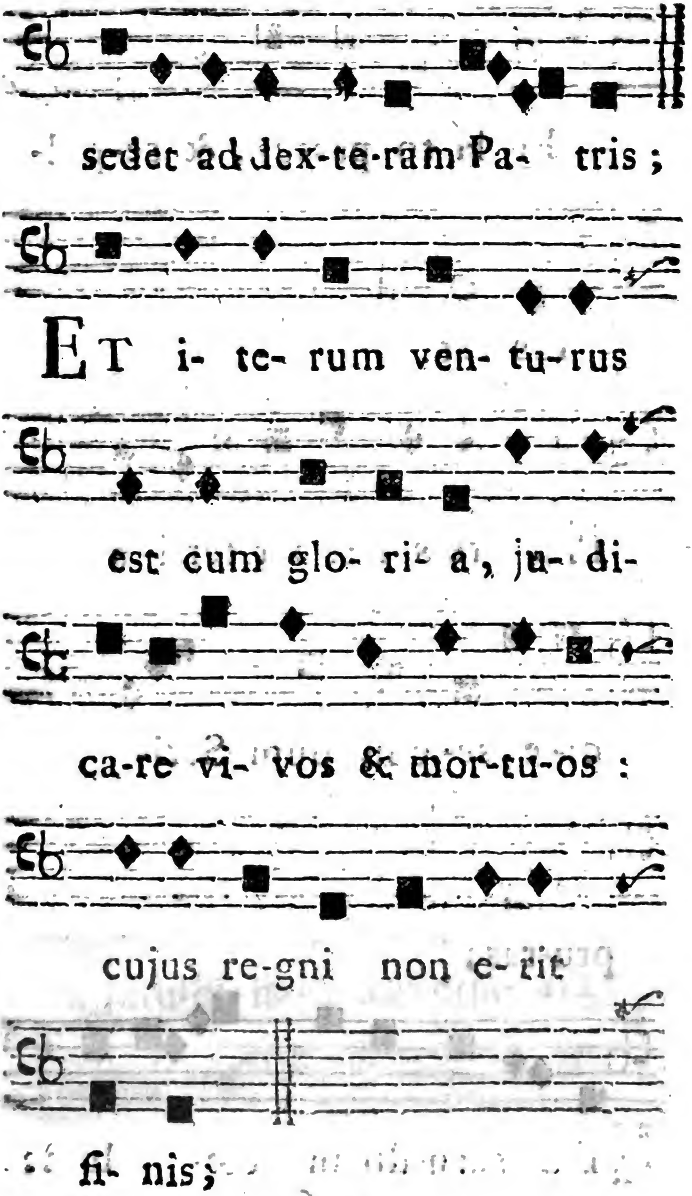

di- e, se- cun- dum Scri-
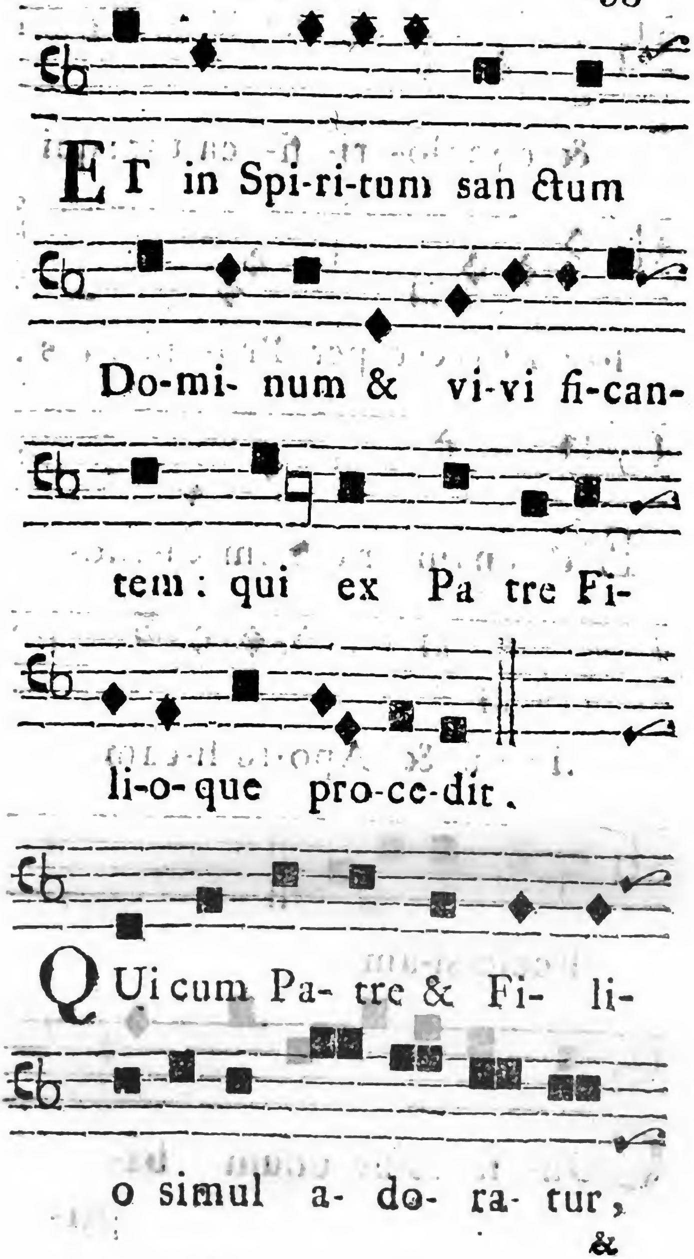

ptu-ras;
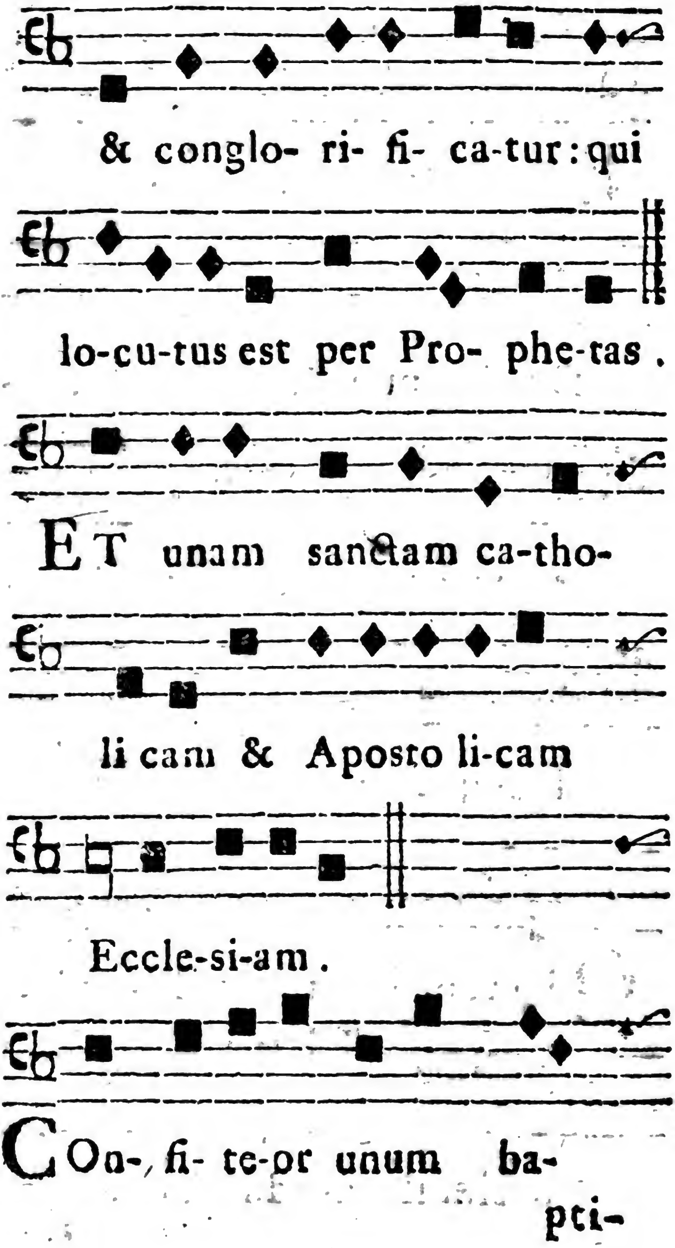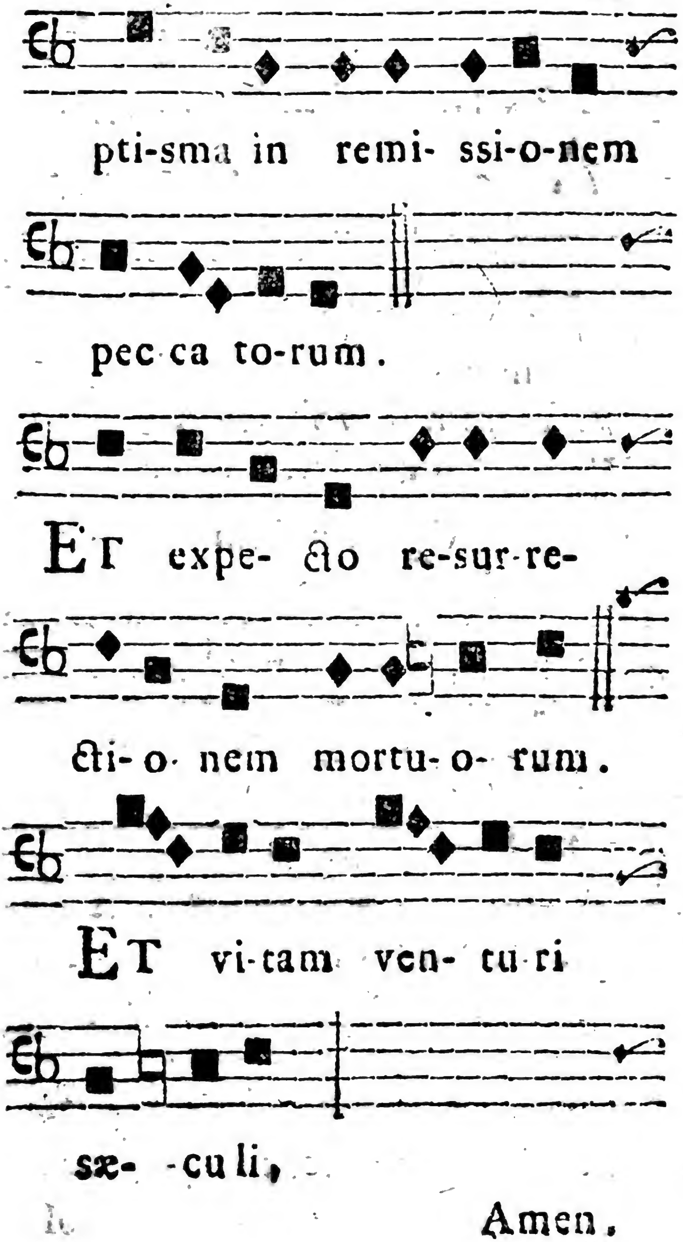

ET a- scen-dit in cœ- lum:

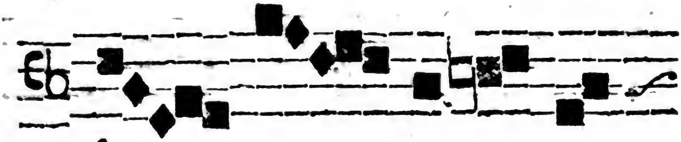

sedet ad dex-te-ram Pa- tris ;
ET i- te- rum ven- tu-rus
est cum glo- ri- a, ju- di-
ca-re vi- vos & mor-tu-os :
cujus re-gni non e- rit
fi- nis;

Et

ET in Spi-ri-tum san ctum
Do-mi- num & vi-vi fi-can-
tem : qui ex Pa tre Fi-
li-o- que pro-ce-dit .
QUi cum Pa- tre & Fi- li-
o simul a- do- ra- tur,
&

& conglo- ri- fi- ca-tur: qui
lo-cu-tus est per Pro- phe-tas.
ET unam sanctam ca-tho-
li cam & Aposto li-cam
Eccle-si-am.
COn-, fi- te-or unum ba-
pti-

pti-sma in remi- ssi-o-nem
pec-ca to-rum.
Et expe- cto re-sur-re-
cti-o- nem mortu-o- rum.
Et vi-tam ven- tu-ri
sæ- -cu li,
Amen.

A - - - - - - - -

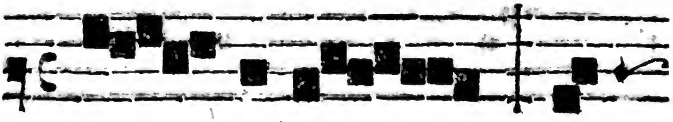
men.

℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

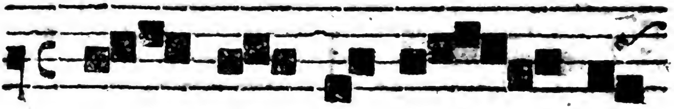
Offertorium.

SAcer-do-tes Do-

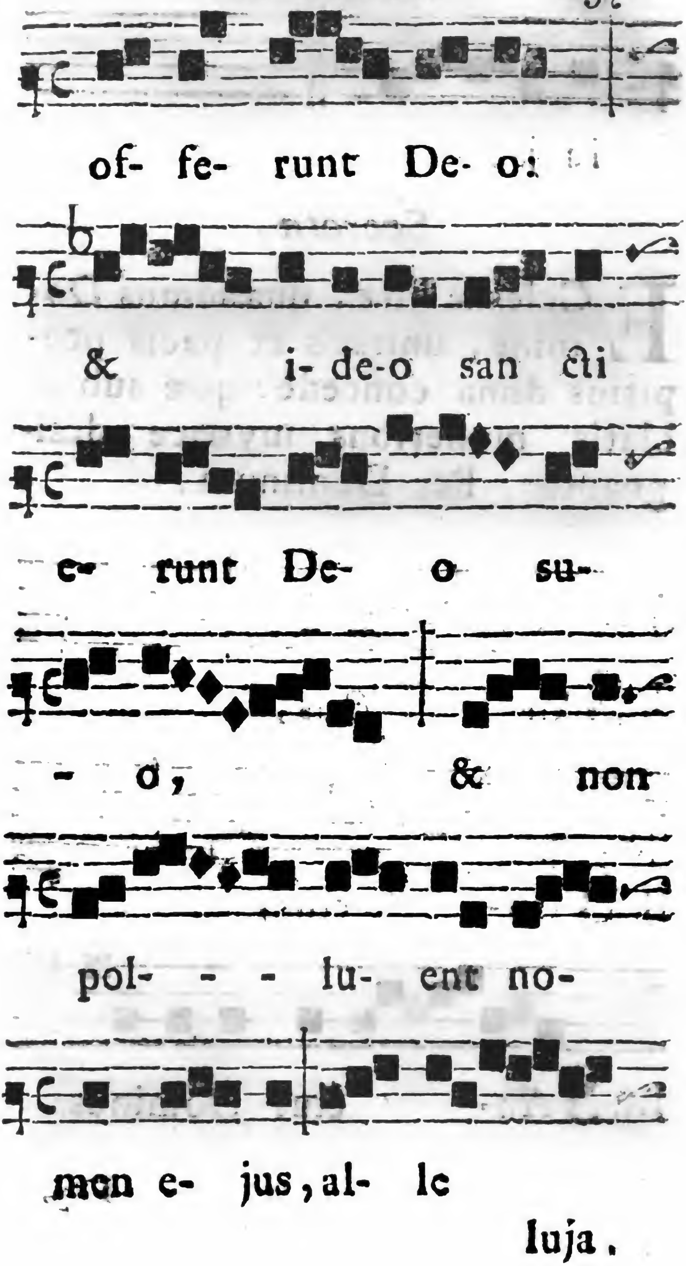

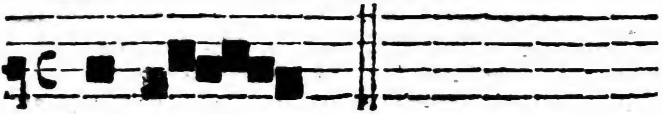
- - mi ni in-

cen- sum & pa- - nes

of-

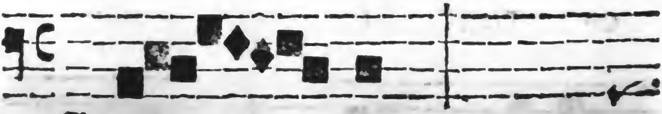

of- fe- runt De- o:
& i- de-o san cti
e- runt De- o su-
- o, & non
pol- - - lu- ent no-
men e- jus, al- le
luja.

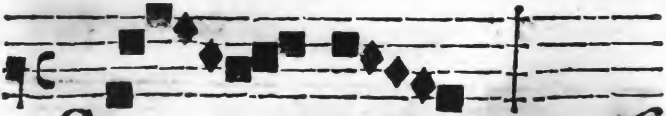
lu- ja.

Secreta.

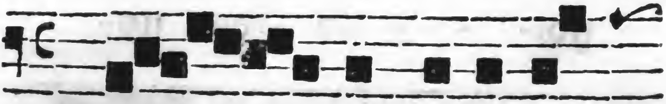
ECclesiæ tuæ, quæsumus Domine, unitatis et pacis propitius dona concede: quæ sub oblatis muneribus mystice designantur. Per Dominum.

I. SAn- ctus,
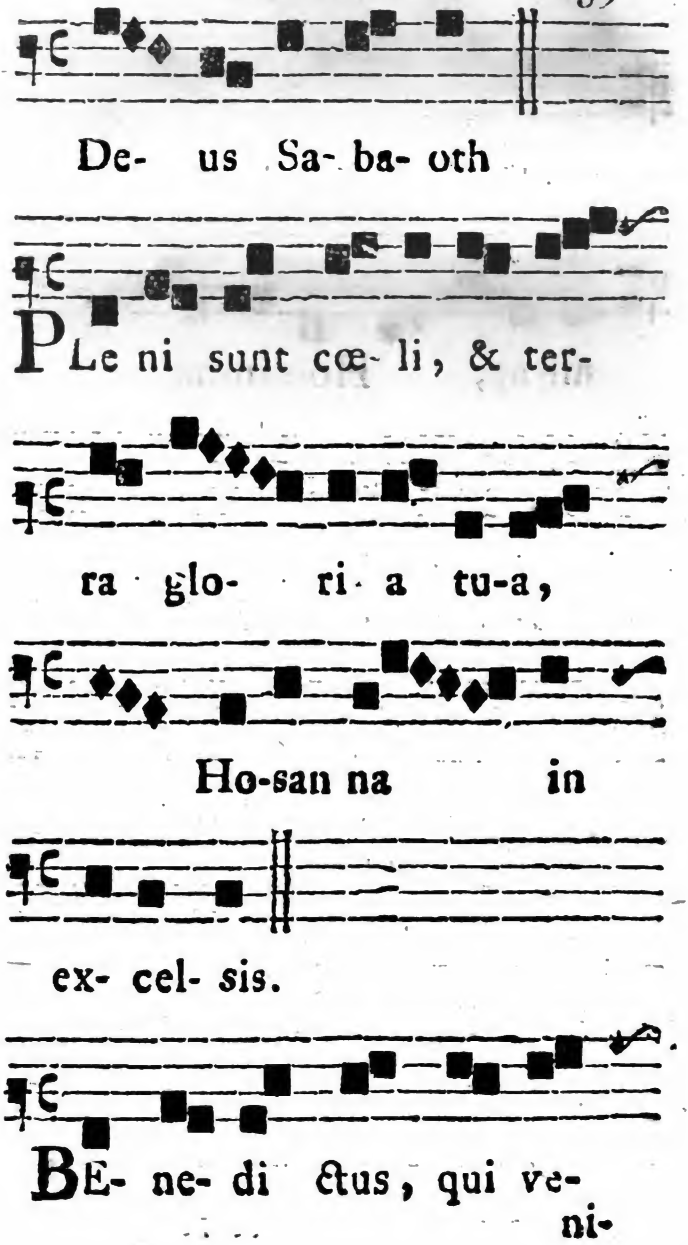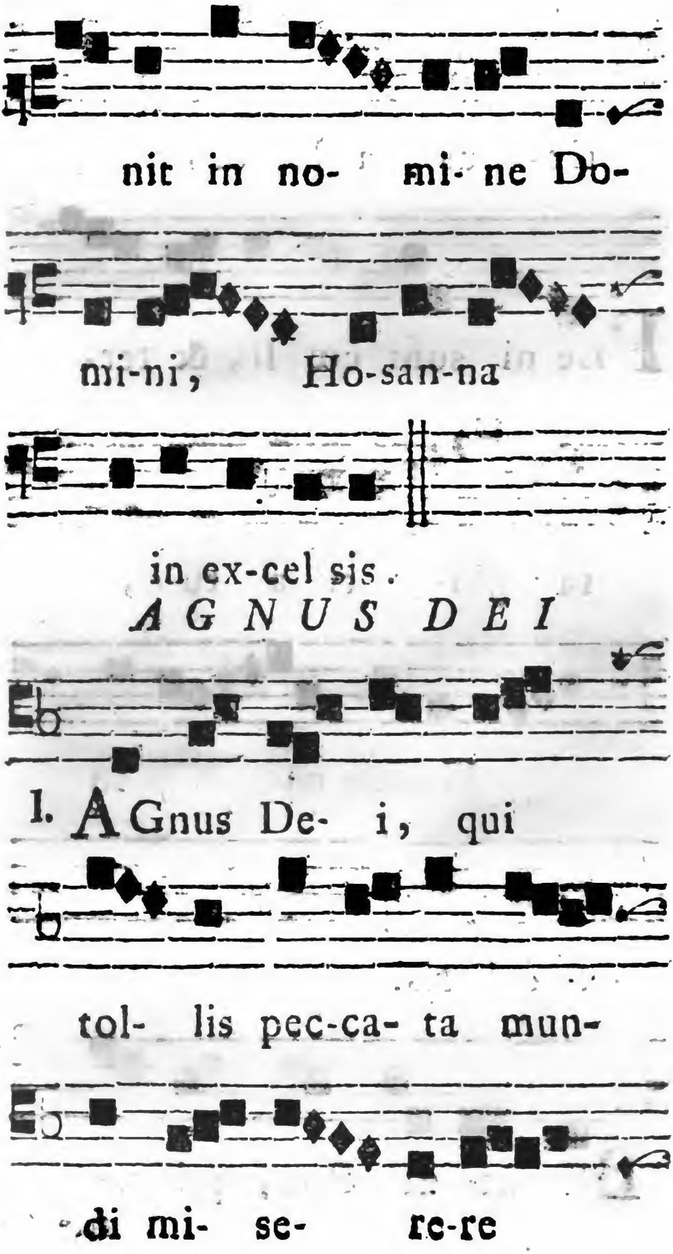

II. SAn- ctus,
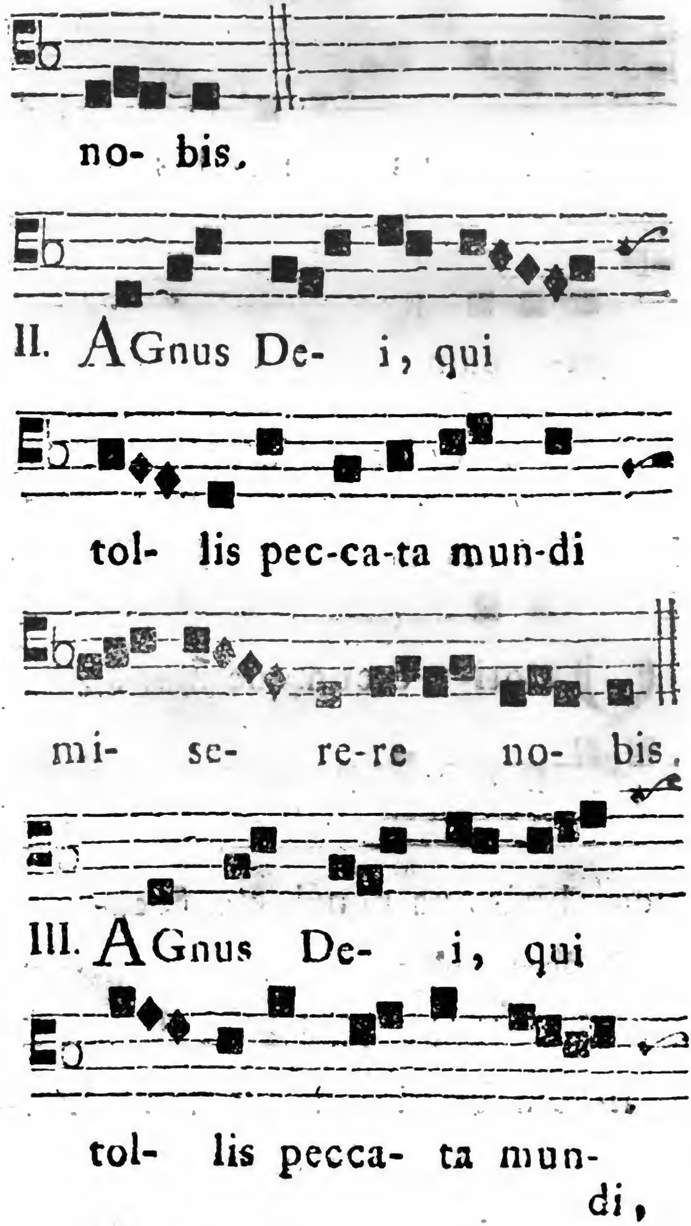

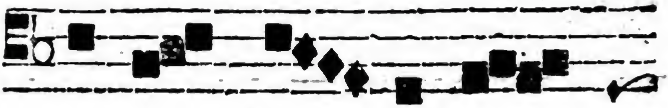
III. SAn- ctus Dominus

De-

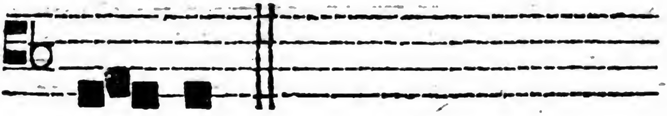

De- us Sa- ba- oth
PLe ni sunt cœ- li, & ter-
ra glo- ri- a tu-a,
Ho-san na in
ex- cel- sis.
BE- ne- di ctus, qui ve-
ni-

nit in no- mi- ne Do-
mi-ni, Ho-san-na
in ex-cel sis.
AGNUS DEI
1. AGnus De- i, qui
tol- lis pec-ca- ta mun-
di mi- se- re-re

no- bis.
II. AGnus De- i, qui
tol- lis pec-ca-ta mun-di
mi- se- re-re no- bis.
III. AGnus De- i, qui
tol- lis pecca- ta mun-
di,

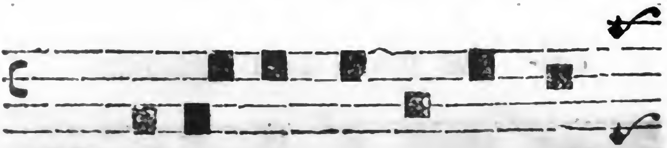

di do- na no- bis

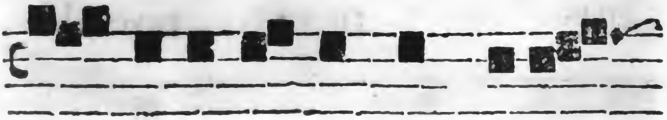

pa- cem.

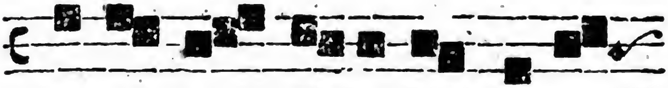
Communio.

QUoti- escumque mandu-
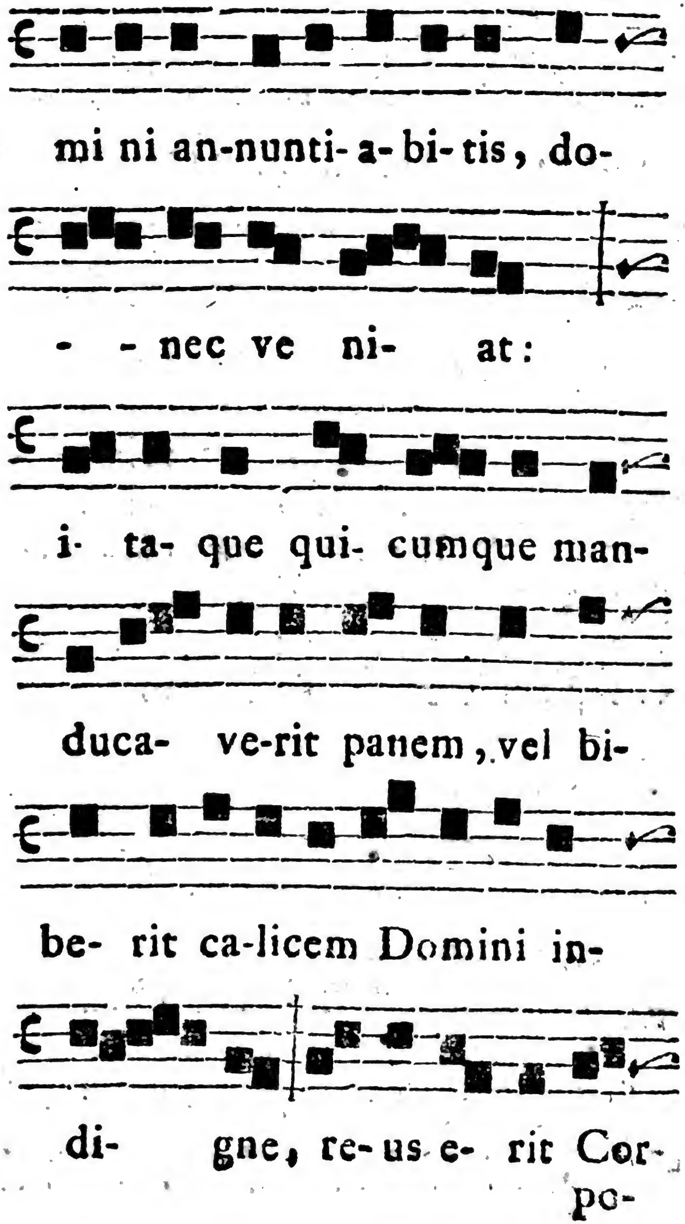

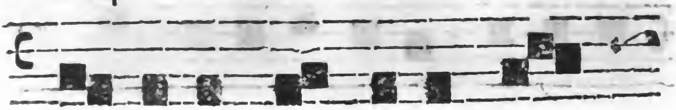
ca- bitis, pa nem hunc, & ca-

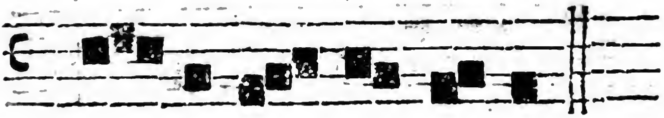
li-cem bi- be- tis mortem Do-

mi-

mi ni an-nunti- a- bi- tis, do-
- - nec ve ni- at:
i- ta- que qui- cumque man-
duca- ve-rit panem, vel bi-
be- rit ca-licem Domini in-
di- gne, re- us e- rit Cor-
po-

po-ris & Sangui-nis Do-

mi- ni, al- le- lu- ja.

Postcommunio.

FAc nos, quæsumus Domine divinitatis tuæ sempiterna fruitione repleri: quam prætiosi Corporis, & Sanguinis tui temporalis perceptio præfigurat. Qui vivis, & regnas &c. ℟. Amen.

F I N I S.

PS. Si è intrapresa la Stampa di tutti gli Uffici, e Messe della Settimana Santa, e tutto ciò, che dalla Chiesa in tal tempo si pratica, di un sesto Conforme il presente tascabile il tutto notato secondo il Rito della Metropolitana Fiorentina.

all'uso semplice, ed
individuale dal Sig.r
Don Giulio Conte Sa=
battini Romano.

1837.